DCS
www.statistics.gov.lk

ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය

ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය 2019

සබරගමුව පළාත

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සහ

පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය 2019

සබරගමුව පළාත

2022 ජනවාරි 31

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

ISBN 978-624-5919-50-5

පෙරවදන

ළමයෙකුගේ කායික, මානසික හා අධ්‍යාත්මික යන සෑම අංශයකම සිදුවන සංවර්ධනය "ළමා සංවර්ධනය" වේ. මෙහිදී පෝෂ්‍යදායක ආහාර මෙන්ම දෙමාපිය වැඩිහිටියන්ගෙන් ලැබෙන රැකවරණය, ආදරය, උණුසුම, කරුණාව හා සන්නිවේදනය ද මානසික සංවර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වන අතර දෙමාපියන් හා වැඩිහිටියන් ඇසුරින් ලබන අත්දැකීම් ළමයෙකුගේ ප්‍රාථමික සමාජානුයෝජනයට ඉතා වැදගත් වේ.

එහෙත් පවුලක රැකවරණය නොලබන ළමුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා ඉටුකර දෙනු ලැබුවද දෙමාපියන්ගෙන් වැඩිහිටියන්ගෙන් ලබන ආදරය, උණුසුම ඒ අයුරින්ම දරුවන්ට ලබාදීම ආයතනගත රැකවරණයේදී අපහසු කාර්යයකි. තවද ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තියේ 9 වන හා 10 වන වගන්ති කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී ළමයාගේ උපරිම යහපත සඳහා පවුලක් තුළ ජීවත්වීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙසට හඳුනාගෙන තිබේ.

ළමයින් සඳහා විකල්ප රැකවරණය සැලසීමේදී ඒ සඳහා වන නීතිරීති ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇතත් සෑම පළාතකටම පොදුවේ පිළිගත් මඟපෙන්වීමක් නොතිබුණි. මෙම තත්ත්වය කෙරෙහිද අවධානය යොමු කර "ජාතික විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තියක්" සකස් කරන ලද අතර එම ප්‍රතිපත්තිය 2019.03.06 වැනි දින කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර ඇත.

එම ප්‍රතිපත්තියට අනුව යමින් ළමා නිවාසගත දරුවන්ට වඩා වැඩි සේවාවක් හා සුභසාධනයක් ලබාදීමේ හා ඔවුන්ව සමාජගත කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීමේ අරමුණින් එම දරුවන් පිළිබඳ විධිමත් දත්ත රැස්කිරීමක් සිදු කළ යුතු බව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ඒ අනුව, දිවයිනේ ළමා නිවාසගතව සිටිනා සියලුම ළමුන්ගේ තොරතුරු/ දත්ත විධිමත් පරිදි ලබාගෙන එම ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ සුභසාධනය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරිව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හා ඒකාබද්ධ වී මෙම ළමා නිවාස පිළිබඳ සංගණනය පවත්වන ලදී. දිවයිනේ සියලුම ළමා නිවාසවල ළමුන්ගේ දත්ත ඒකරාශී කොට ජාතික මට්ටමේ වාර්තාවක් එළිදක්වන ලද අතර එම වාර්තාව තුළින් සමස්ත ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ තත්ත්වය පිළිබඳව පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

එම දත්ත/ තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් ජාතික වශයෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරිමට අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විටත් ආරම්භ කර ඇත.

සමස්ත සංගණන වාර්තාව අනුව දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් හා පළාත් මට්ටමින් ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ සංඛ්‍යාවේ මෙන්ම අනෙකුත් සලකා බැලූ කරුණු වල විෂමතාවයන් රාශියක් දක්නට ඇති බව හඳුනාගන්නා ලදී. එසේම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විමධ්‍යගත විෂය පථයක් සහිත දෙපාර්තමේන්තුවක් වන බැවින් පළාත් මට්ටමින් ඇති ළමා නිවාසවල දත්ත පදනම් කර ගනිමින් පළාත් සභා නවය සඳහා පළාත් මට්ටමේ සංගණන වාර්තා සකස් කිරීම අරඹන ලදී.

මෙම වාර්තාව සකස් කිරීමේදී ඒ සඳහා විශේෂයෙන් දායකත්වය ලබා දෙන ලද ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාටත්, පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශයේ අධ්‍යක්ෂ හා එහි කාර්ය මණ්ඩලයටත්, යුනිසෙෆ් ආයතනයේ ළමාරක්ෂක ප්‍රධානී, මිරැන්ඩා ඊ. ආර්ම්ස්ට්‍රෝන් මහත්මියට හා ළමාරක්ෂක නිලධාරී මිහිලාර් මොහොමඩ් මහතාටද ස්තූතිය පුද කරමි.

ළමා නිවාසගත ළමුන් වෙනුවෙන් පළාත් මට්ටමින් ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීමට, එම ළමුන්ගේ සුභසාධනය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමට හා ළමා නිවාසගත ළමුන්ට හැකි ඉක්මනින් පවුල් පසුබිමක ජීවත්වීමේ අවස්ථාව උදාකරලීමට මෙම පළාත් වාර්තා බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වන බව විශ්වාස කරමි.

සුධීර නිලංග විතාන
නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්
පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

පූර්විකාව

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමේදී ඒ සඳහා සැබවින්ම සමාජ යථාර්ථය පිළිබිඹු වන, එනම් සත්‍ය වශයෙන්ම සමාජය තුළ දක්නට ලැබෙන දත්ත පදනම් කරගැනීම එම ප්‍රතිපත්ති සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහඟු පිටිවහලක් වේ. ළමා නිවාසගතව සිටින ළමුන් වෙනුවෙන් වඩාත් නිවැරදි මෙන් ම සාධාරණ වූ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන වගකීම වේ. මෙම අරමුණ පෙරදැරිව 2019 මාර්තු මස කැබිනට් මණ්ඩලය මගින් අනුමත කරන ලද ජාතික විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය, ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වන දත්ත අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කරගැනීමට පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගය අපේක්ෂා කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනය වන ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත රජයේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, සැලසුම් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙන්ම සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය මැනීම සඳහා අවශ්‍ය නිල සංඛ්‍යාති සකස් කිරීම නිතැතින්ම පැවරී ඇත. රට තුළ සංගණන හා සමීක්ෂණ පවත්වමින් දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා බලය හිමිව ඇති ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රථම වරට ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳව සංගණනයක් පවත්වා දත්ත රැස් කර දීමේ අභියෝගය භාරගන්නා ලදී.

1978 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට 1987 වර්ෂයේ දී ගෙන එන ලද 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ පළාත් සභා වලට බලය පැවරීම සමග පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා විෂයය පළාත් සභා වෙත විමධ්‍යගත කරන ලදි. මෙම කර්තව්‍යයේදී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මධ්‍යම රජය යටතේ ඇති පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමග මෙන්ම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු සමග ද සහයෝගයෙන් කටයුතු කරමින් සංගණනය සඳහා අදාළ සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය වන බවට තහවුරු කරගන්නා ලදී.

මෙම සංගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශය මගින් සිදු කරන ලද අතර දත්ත එක්රැස් කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශවලට අනුබද්ධිත කාර්ය මණ්ඩලය විසින් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය ද ඇතිව සිදු කරන ලදී.

එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කමිටුව මගින් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද නවතම කාලීන වාර්තාවල නිරීක්ෂණ මගින් නැවත නැවතත් නිර්දේශ කර ඇත්තේ නොසලකාහැරීම්වලට ලක්වන හා අවදානම් තත්ත්වයේ පසුවන ළමුන් සම්බන්ධයෙන් දත්ත යාවත්කාලීනව රැස් කිරීම තහවුරු කරන ලෙසය. මෙම සංගණනයේ ප්‍රතිඵල ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සඳහා උපකාරී වනවා පමණක් නොව මෙහි අතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉහත කමිටුවේ ප්‍රධාන නිර්දේශ වලින් එකක් වන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් සම්බන්ධයෙන් දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීම ඉටු කර ගැනීමට ද උපකාරී වේ.

ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව සම්මුතියේ 20 වැනි වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි අනාථ, අත්හල, අසරණ, වින්දිත, සැකකරු හෝ වරදකරු වශයෙන් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගතව සිටින ළමුන්ගේ අභිවෘද්ධිය උදෙසා මෙම සංගණනයේ දත්ත ඉවහල් කරගත හැකිවනු ඇතැයි යන්න ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකායන බලාපොරොත්තුව වේ.

පී.එම්.පී. අනුර කුමාර
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ස්තුතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු වරට පවත්වන ලද ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා විවිධ ආයතන මගින් හා විවිධ පුද්ගලයන් විසින් නන් අයුරින් සහයෝගය ලබා දෙන ලදී. මෙම සංගණනය සාමූහික ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයක් වුව ද, මෙම ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ලැබුණු පහත සඳහන් විශේෂ දායකත්වයන් වෙනුවෙන් ස්තුතිය පුද කරමි.

- මෙම සංගණන ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා ඉටු කරන ලද කාර්යභාරය වෙනුවෙන් ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් පී.එම්.පී. අනුර කුමාර මහතාට හා හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය අයි.ආර්. බණ්ඩාර මහත්මියට ස්තුතිය පුද කරමි.

- සංගණනය සාර්ථක ලෙස සැලසුම් කරගැනීම සඳහා මෙන්ම සංගණන දත්ත තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ද නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ හිටපු කොමසාරිස් චන්දිමා සිගේරා මහත්මිය හා මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා අගනා දායකත්වයක් ලබා දුන් වර්තමාන කොමසාරිස් ධූරයේ රාජකාරී ආවරණය කරන සුධීර නිලංග විතාන මහතා කෘතඥතා පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

- මෙම කාර්යය වෙනුවෙන් අප නිරන්තරයෙන් දිරිගන්වමින් අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා දුන් ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් වන ඩී.ඩී.ජී.ඒ. සෙනෙවිරත්න මහත්මිය හා කේ.එම්.ඩී.එස්.ඩී. කරුණාරත්න මහත්මිය, සංගණන ක්ෂේත්‍ර රාජකාරී වෙනුවෙන් කාර්ය මණ්ඩලය මුදාහරිමින් සහයෝගය දැක්වූ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ අංශ භාර අධ්‍යක්ෂ/ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ අංශ ප්‍රධාන මහත්ම මහත්මීන් කෘතඥ පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

- මෙම කාර්යය සඳහා සහයෝගය ලබා දුන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර කොමසාරිස්වරුන් වන සඳරේඛා ලියනගේ හා හර්ෂිකා එදිරිවීර යන මහත්මීන් ද, විශේෂයෙන්ම මෙම කාර්යය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා සියලු සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කරමින් අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය ලබාදුන් ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරී නිර්මලී පෙරේරා මහත්මිය ද, මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරී අරුණි සිරිසේන මෙනෙවිය ද ස්තුති පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

- මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා මහඟු සහයෝගයක් ලබා දුන් සබරගමුව පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්ට ද ස්තුතිය ප්‍රකාශ කර සිටිමි.

- මෙම සංගණනයේ සැලසුම් කටයුතු සඳහා මෙන්ම දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු සඳහා විවිධ අදියරවලදී නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් සබරගමුව පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරීවරුන්ට, පරිවාස නිලධාරීවරුන්ට හා අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලවලට විශේෂ ස්තුතිය පිරිනමමි.

- මෙම සංගණනයේ දත්ත එක්රැස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කළ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශවලට අනුයුක්ත සියලු නිලධාරීන්ටත්, ප්‍රධාන කාර්යාලයට අනුයුක්ත සියලු නිලධාරීන්ටත්, දත්ත එක් රැස් කිරීමේ කටයුතු අධීක්ෂණය කරමින් සහයෝගය ලබා දුන් දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශ ප්‍රධානීන් වන නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ/ ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාලේඛනඥ/ සංඛ්‍යාලේඛනඥ නිලධාරීන්ටත් විශේෂ ස්තුතිය ප්‍රකාශ කර සිටිමි.

- සංගණන දත්ත රැස්කිරීම සාර්ථක කරගැනීමට නන් අයුරින් සහයෝගය දැක්වූ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ප්‍රධානීන්ට හා කාර්ය මණ්ඩලවලට ස්තුතිය පුද කරමි.

- මෙම වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි දත්ත වගු ගත කිරීම ඇතුළු තාක්ෂණික කටයුතු සිදු කළ ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාලේඛනඥ කේ.කේ.සී. ශිරෝමලී මෙනෙවිය, වාර්තාව සකස් කළ සංඛ්‍යාලේඛනඥ ජී.ඒ.කේ.එන්.ජේ. අබේරත්න මහතා, මෙම කාර්යය අධීක්ෂණය කරමින් අවශ්‍ය මගපෙන්වීම් සිදුකළ පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශයේ අධ්‍යක්ෂ යූ.වී. ජයකොඩි මහත්මිය, මෙම වාර්තාවේ පිටු සැකසුම් කටයුතු සිදු කරමින් නොමඳ සහයෝගයක් ලබා දුන් තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර කේ.එස්.පී. චාමිකා මෙනෙවිය ස්තුති පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

- මෙම කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා විවිධ ආකාරයෙන් සහයෝගය ලබා දුන් අනෙකුත් සියලුම පාර්ශ්වයන්ට ද ස්තුතිය පුදකර සිටිමි.

පටුන

පෙරවදන iii

පූර්විකාව v

ස්තූතිය vii

පටුන ix

වගු ලැයිස්තුව x

රූප සටහන් ලැයිස්තුව xiii

1 වන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ළමුන් ආයතනගත කිරීම 1

1.1 හැඳින්වීම 1

1.2 ළමයින් ආයතනගත කිරීම 1

1.3 ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වර්ග 3

2 වන පරිච්ඡේදය

සංගණනයේ පසුබිම හා සංගණන ක්‍රමවේදය 5

2.1 සංගණනයේ පසුබිම 5

2.2 සංගණනය සැලසුම් කිරීම 5

2.3 සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම 6

2.4 උපලේඛන සකස් කිරීම 6

2.5 ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සැලසුම් කිරීම 7

2.6 දත්ත එක්රැස් කිරීම 7

2.7 දත්ත සැකසුම් කටයුතු 7

2.8 සංගණනයේ සීමාවන් 7

3 වන පරිච්ඡේදය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු 9

3.1 ආයතන වර්ගය, ක්‍රියාකාරිත්වයේ ස්වභාවය සහ අරමුදල් සම්පාදනය 9

3.2 ළමුන් සඳහා ලබා දෙන පහසුකම් හා සේවාවන් 10

3.3 ආයතනික වත්කම් 15

3.4 ආයතනික කම්ටු රැස්වීම් 16

4 වන පරිච්ඡේදය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් පිළිබඳ තොරතුරු 18

4.1 ළමුන් පිළිබඳ මූලික තොරතුරු 18

4.2 ළමුන් ආයතනගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු 22

4.3 අධ්‍යාපන/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු 32

4.4 ළමයාගේ චර්යා රටාවන්, රෝගී සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු 38

4.5 ළමුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු 40

4.6 ළමුන්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු 49

4.7 ළමුන් සමාජගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු 50

5 වන පරිච්ඡේදය

කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ තොරතුරු 54

5.1 මූලික තොරතුරු 54

5.2 රැකියාව පිළිබඳ තොරතුරු 55

5.3 අධ්‍යාපනය/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු 58

6 වන පරිච්ඡේද

ප්‍රතිපත්තිමය ඇගයීම 60

වගු ලැයිස්තුව

3 වන පරිච්ඡේදය

වගුව 3.1	දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතන වර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	9
වගුව 3.2	ආයතනයේ ස්වභාවය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	9
වගුව 3.3	ආයතන වර්ගය හා ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	10
වගුව 3.4	ළමුන් සඳහා අධ්‍යාපනය හා සම්බන්ධ සේවාවන් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	11
වගුව 3.5	ආයතන වර්ගය හා ළමුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සඟරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	12
වගුව 3.6	ආයතන වර්ගය හා ළමුන් සඳහා ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	12
වගුව 3.7	ළමුන් සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	13
වගුව 3.8	ළමුන්ගේ පරිශීලනය/ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විශේෂ ස්ථාන වෙන් කර ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	13
වගුව 3.9	ළමුන් සඳහා වෙන් කර ඇති ඇඳන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණවත් භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	14
වගුව 3.10	අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් රඳවා සිටින ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආයතන වර්ගය අනුව	14
වගුව 3.11	ළමුන් සඳහා වෙන් කරන ලද වැසිකිළිවල ප්‍රමාණවත්භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
වගුව 3.12	බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
වගුව 3.13	මෝටර් වාහන හිමිකාරීත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
වගුව 3.14	ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	16
වගුව 3.15	ආයතන වර්ගය හා ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	16
වගුව 3.16	2019 වසර තුළ පවත්වා ඇති ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	17

4 වන පරිච්ඡේදය

වගුව 4.1	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	18
වගුව 4.2	දිස්ත්‍රික්කය, වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	19
වගුව 4.3	ජාතිය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
වගුව 4.4	ආගම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
වගුව 4.5	දිස්ත්‍රික්කය හා ළමයා උපදින විට මව බාලවයස්කාරියක් ද යන වග අනුව ආයතනගත ළමුන්	21
වගුව 4.6	ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචියේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	21
වගුව 4.7	ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචි කළ ලියවිල්ල අනුව උපත ලියාපදිංචි කරන ලද ආයතනගත ළමුන්	21
වගුව 4.8	වර්තමාන ආයතනයට ඇතුළත් කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	22
වගුව 4.9	මුල්වරට ආයතනගත කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	22
වගුව 4.10	ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්	22
වගුව 4.11	ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා පදිංචිව සිටි ස්ථානය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	23
වගුව 4.12	ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමග ද යන්න හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
වගුව 4.13	ආයතනගත වූ ආකාරය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
වගුව 4.14	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	25

වගුව 4.15	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා වයස් කාණ්ඩය අනුව ආයතනගත ළමුන්	26
වගුව 4.16	කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	27
වගුව 4.17	කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	28
වගුව 4.18	කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	30
වගුව 4.19	කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	31
වගුව 4.20	සැකකරුවන් ලෙස ආයතනගතව සිටින ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, සැකකරුවන් වීමට හේතුව අනුව	32
වගුව 4.21	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව වයස අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	33
වගුව 4.22	ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය, අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	34
වගුව 4.23	දැනට නිරත වන අධ්‍යාපන කටයුත්ත හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	35
වගුව 4.24	දැනට අධ්‍යාපනය නොලබන අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	35
වගුව 4.25	ලබා ඇති ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	36
වගුව 4.26	ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය හා සාක්ෂරතාවය අනුව අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්	37
වගුව 4.27	ආයතනගතව සිටින පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් සහිත අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස අනුව	38
වගුව 4.28	සාමාන්‍ය නිරීක්ෂණය අනුව ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	38
වගුව 4.29	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	39
වගුව 4.30	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	39
වගුව 4.31	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	40
වගුව 4.32	දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන සහ ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා ආයතනගත ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව	40
වගුව 4.33	දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	41
වගුව 4.34	දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න හා ළමයාගේ ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	42
වගුව 4.35	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	43
වගුව 4.36	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මවගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	43
වගුව 4.37	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට තිබූ ඥාතිත්වය හා භාරකරු ඒ වන විට පදිංචියට සුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටියේද යන්න අනුව	44
වගුව 4.38	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව	45
වගුව 4.39	වර්තමාන භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	45
වගුව 4.40	පියාගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	46
වගුව 4.41	මවගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්	47

වගුව 4.42	වර්තමානයේ මව/ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් සිටින ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව	48
වගුව 4.43	ළමයාට සිටින සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්	49
වගුව 4.44	සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටින ආයතනගත ළමුන් එම සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය අනුව	50
වගුව 4.45	ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය හා ළමයා සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබේද යන්න අනුව ආයතනගතව සිටින ළමුන්	51
වගුව 4.46	සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කරන ලද ආයතනගත ළමුන් සමාජගත කිරීමට මෙතෙක් කරන ලද/ මේ වන විට කරමින් පවතින උත්සාහයන් හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	51
වගුව 4.47	සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ නොකරන ලද ආයතනගත ළමුන් එසේ නොකිරීමට හේතුව/හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	52
වගුව 4.48	කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට (දේශීය/ විදේශීය) ඇතුළත් කර ඇති ආයතනගත ළමුන් කුලවැද්දීම සඳහා මේ වන විට සිදුකර ඇති/ සිදුකරමින් පවතින ක්‍රියාමාර්ග හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව	53
වගුව 4.49	සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව අනුව	53

5 වන පරිච්ඡේදය

වගුව 5.1	ආයතන වර්ගය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	54
වගුව 5.2	වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	54
වගුව 5.3	රැකියාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	55
වගුව 5.4	සේවා කාලය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	56
වගුව 5.5	රැකියාවේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	57
වගුව 5.6	සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	57
වගුව 5.7	ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	58
වගුව 5.8	වර්තමාන රැකියාවට අදාළ වන වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	59

රූප සටහන් ලැයිස්තුව

3 වන පරිච්ඡේදය

රූප සටහන 3.1	දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	9
රූප සටහන 3.2	ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	10
රූප සටහන 3.3	ළමයින්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සඟරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රතිශත ව්‍යාප්තිය	12
රූප සටහන 3.4	බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	15
රූප සටහන 3.5	මෝටර් වාහන හිමිකාරීත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	16
රූප සටහන 3.6	ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන	16

4 වන පරිච්ඡේදය

රූප සටහන 4.1	දිස්ත්‍රික්කය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	19
රූප සටහන 4.2	වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
රූප සටහන 4.3	ජාතිය අනුව ආයතනගත ළමුන්	20
රූප සටහන 4.4	ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්	23
රූප සටහන 4.5	ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමග ද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
රූප සටහන 4.6	ආයතනගත වූ ආකාරය අනුව ආයතනගත ළමුන්	24
රූප සටහන 4.7	ආයතනගත වීමට හේතුව අනුව ආයතනගත ළමුන්	25
රූප සටහන 4.8	ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව ආයතනගත ළමුන්	33
රූප සටහන 4.9	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	41
රූප සටහන 4.10	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්	42
රූප සටහන 4.11	ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට තිබූ ඥාතිත්වය අනුව	44
රූප සටහන 4.12	වර්තමාන භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්	46
රූප සටහන 4.13	ළමයාට සිටින සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්	49

5 වන පරිච්ඡේදය

රූප සටහන 5.1	වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	55
රූප සටහන 5.2	රැකියාවේ ස්වභාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	57
රූප සටහන 5.3	ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය	58

1 වන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ළමුන් ආයතනගත කිරීම

1.1. හැඳින්වීම

සිය න්‍යෂ්ඨික පවුල තුළ හෝ විස්තෘත පවුල තුළ රැකවරණය අහිමි වන ළමුන්, විකල්ප රැකවරණ ක්‍රමයක් ලෙස ආයතනික රැකවරණයක් කරා යොමු කිරීම දැනට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රයෝගිකව සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාදාමය වේ. මෙම ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලද්දේ යටත් විජිත පාලන සමයේදී වන අතර 1930, 1940 යන දශක තුළ ළමයින් සම්බන්ධ නීති බලාත්මක කිරීමත් සමග ආයතනික රැකවරණය ලබා දීම විධිමත් ක්‍රමයක් බවට පරිවර්තනය විය. එතැන් සිට ළමා සැකකරුවන්, ළමා වරදකරුවන්, අනාථ හා අත්හල ළමුන් මෙන්ම රැකවරණය හා ආරක්ෂාව අවශ්‍ය ළමුන් ද විකල්ප රැකවරණය ලබාදීම සඳහා අධිකරණ ක්‍රියාවලියක් මගින් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වෙත යොමු කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

වර්තමාන සමාජය තුළ ළමුන් සඳහා රැකවරණය හා ආරක්ෂාව ලබා දීම අතිශය ගැටලුකාරී තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කළ ද අතීත ශ්‍රී ලාංකික පාරම්පරික සමාජය තුළ ළමුන්ට අවශ්‍ය රැකවරණය හා ආරක්ෂාව සැලසීම සමස්ත සමාජයේම වගකීමක් විය. එනම් තම ජීවවිද්‍යාත්මක පවුල, විස්තෘත පවුල, අසල්වාසීන්, ඥාතින්, මිතුරන් මෙන්ම ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන සමස්ත ප්‍රජාවම ළමුන්ගේ ආරක්ෂාව රැකවරණය වෙනුවෙන් තම වගකීම ස්වේච්ඡාවෙන්ම ඉටු කරන ලදී. එහෙත් ක්‍රමයෙන් කාලයත් සමග සමාජයේ ඇති වූ ආර්ථික,දේශපාලන, සංස්කෘතික පරිවර්තනයන් හේතුවෙන් සමාජය තුළ පවුල හුදෙකලා ඒකකයක් බවට පත්විය. එසේම ආර්ථික අභියෝගවලට මුහුණදීමේ දී පියාට අමතරව මව ද ආර්ථික කටයුතුවල නිරතවීම හේතුවෙන් පවුල තුළ ද ළමයා හුදෙකලා තත්ත්වයට පත්වීම ආරම්භ විය. ඒ සමගම මෙතෙක් කල් තමා ජීවත්වන සමාජය හා පවුල තුළින් ළමයාට ලැබී තිබූ රැකවරණය ක්‍රමයෙන් ගිලිහීම ආරම්භ විය. එසේම දෙමව්පියන් දික්කසාද වීම/ වෙන්ව ජීවත්වීම, දැඩි ආර්ථික අර්බුදවලට මුහුණ දීම හා දිගු කාලීන රෝග හා ආබාධිත තත්වයන්ගෙන් පෙළීම වැනි හේතු නිසා දරුවන් රැකබලාගැනීමට දෙමව්පියන්ට නොහැකි වීම තුළ ළමයින් අසරණ තත්වයට පත්විය. මෙවැනි හේතුවල බලපෑමෙන් පසුගිය දශක කිහිපය තුළ අනාථ හා අත්හළ කාණ්ඩවලට සාපේක්ෂව අසරණ ළමුන් ආයතනගත කිරීමේ කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය.

ආර්ථික හා සමාජයීය සාධකවලට අමතරව ගෝලීය වසංගත තත්වයන් හා ස්වභාවික මෙන්ම මිනිසා විසින් ඇති කරන ලද ව්‍යසනයන් ද ළමයින්ගේ රැකවරණයට හා ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වී තිබේ. උදාහරණයක් ලෙස මේ වන විට ආයතනික රැකවරණය යටතේ සිටින ළමුන්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසකට තම පවුලෙන් වෙන්වීමට සිදුව ඇත්තේ විවිධ විපත් හේතුවෙන් දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් අහිමිවීම, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් ආබාධිත තත්ත්වයන්ට පත්වීම හෝ තම පදිංචි ස්ථානය අහිමිවීම යන හේතූන් මතය.

කෙසේ වෙතත් දෙමව්පියන්ගේ රැකවරණය අහිමි වූ ළමයෙකු ආයතනික රැකවරණයට යොමු කළ යුත්තේ වෙනත් කිසිඳු විකල්ප රැකවරණ ක්‍රමයක් නොමැති අවස්ථාවක අවසාන පියවර වශයෙන් පමණක් බව ළමයින්ගේ විකල්ප රැකවරණය සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මාර්ගෝපදේශ මගින් ද මතුකර දක්වා ඇති අතර ළමයකු ඔහුගේ/ ඇයගේ ස්වභාවික පවුලෙන් වෙන්වුවහොත් එම ළමයාට විකල්ප රැකවරණ ලබා දීමේදී රජය අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටිය ද මෙමගින් දක්වයි.

ආයතනගත වූ ළමයකු නැවත සමාජගත කළ පසුව සමාජය තුළින් ද එම ළමයා අපකීර්තියට ලක්වීම සුලභව නිරීක්ෂණය වන කරුණකි. එබැවින් මේ වන විට ඇතැම් සංවිධාන ආයතනගත ළමයින්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් හඬනගමින් සිටින අතර උප්පැන්න සහතික නොමැති වීම, සමාජය තුළදී සමාන අවස්ථා අහිමිවීම සහ වෙනත් විකල්ප රැකවරණයක් ලබා ගැනීම සඳහා අවස්ථාව අහිමිවීම යනාදිය හේතුවෙන් මෙවැනි ළමයින්ට නිරන්තරයෙන් මුහුපෑමට සිදුවන ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් ද මෙම සංවිධාන අවධානය යොමු කර ඇත.

ස්වභාවික පවුල තුළදී අනාරක්ෂිත වූ හෝ අතවරයට ලක් වූ ළමයකු ස්වභාවික පවුලෙන් තාවකාලිකව වෙන් කළ යුතු වුව ද දීර්ඝ කාලීනව ආයතනගත කිරීම හේතුවෙන් එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන් තුළ මානසික ගැටලු ද වර්ධනය විය හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස ළමා මව්වරුන්ගේ තත්ත්වය පෙන්වා දිය හැකිය. ඇතැම් විට ළමා ආරක්ෂණ පද්ධතිය තුළදීම ළමයා ද්විතියිකව ද හිංසනයට ලක්වීම සිදුවීමට ඉඩ ඇත.

1.2. ළමුන් ආයතනගත කිරීම

ළමුන් සඳහා ආයතනික රැකවරණය සැලසීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක අණපනත් කිහිපයක් මගින් නීතිමය විධිවිධාන සලසා දී ඇත. එම අණ පනත් නම්,

1. 1939 අංක 48 දරණ ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත - (1956 සංශෝධන)
2. 1941 අංක 22 දරණ අනත්දරු නිවාස ආඥාපනත - (1956 සංශෝධන) / ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය
3. 1907 අංක 05 දරණ නිවර්තන නිවාස ආඥාපනත
4. 1841 අංක 04 දරණ අයාල ආඥාපනත

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ළමුන් ආයතනගත කිරීමේදී ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රම දෙකක් භාවිතා කෙරේ. අවුරුදු 16ට අඩු ළමා වින්දිතයන්, ළමා සැකකරුවන් හා ළමා වරදකරුවන් අධිකරණ නියෝගයක් මත ආයතනගත කිරීම මින් පළමු ක්‍රමය වන අතර ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත මගින් මේ සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත. ළමා වින්දිතයෙක් වශයෙන් ළමයෙක් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු අදාළ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය සඳහන් කරමින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් සිද්ධි කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ (Case Management Guidelines) නිකුත්කොට ඇත. දෙවන ක්‍රමය වන්නේ අනාථ, අත්හල හා අසරණ ගණයෙහිලා සැලකෙන ළමුන් සම්බන්ධයෙන් දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් හෝ වෙනත් අදාළ පාර්ශවයක් විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට අනුව පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්ගේ අනුමැතිය මත එම ළමුන් ආයතනගත කිරීම වේ. මේ සඳහා ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය මගින් ප්‍රතිපාදන සලසා දී ඇත.

කෙසේ වුව ද ඉහත අණ පනත්වල නීතිමය ප්‍රතිපාදන නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් හා ආයතනගත කිරීම හෝ පුනරුත්ථාපනය සඳහා ඇති වෙනත් විකල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීම අවම මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් වර්තමානයේ ළමයින් සඳහා ආයතනික රැකවරණය ලබා දීම පහසු ක්‍රමයක් ලෙස සලකා කටයුතු කරන බවක් දක්නට ලැබේ.

අනාථ, අත්හල හා අසරණ ළමුන් සඳහා ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළ තාවකාලිකව නේවාසික රැකවරණය සැලසීම ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තියෙහි හා අනත්දරු නිවාස ආඥාපනතෙහි විධිවිධාන ප්‍රකාරව සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ආයතන තුළ ඉතා කෙටි කාලයක් සඳහා ළමුන් රඳවා තැබිය හැකි අතර හැකි ඉක්මනින් මෙම ළමුන් පවුල වෙත නැවත යොමු කිරීම සඳහා විශේෂ වැඩසටහන් හඳුන්වාදීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අතිශයින් වැදගත් වන බව මෙහිදී අවධාරණය කර ඇත. මෙවැනි විශේෂ වැඩසටහන්වලට උදාහරණ ලෙස පවුල වෙත මූල්‍යමය සහනාධාර ලබා දීම, මගපෙන්වීම් හා උපදේශන සේවා සැපයීම හා පෝෂිත මාපිය ක්‍රමයක් (Foster parent system) ඇති කිරීම පෙන්වා දිය හැකිය.

උසාවියට ඉදිරිපත් කරන ළමා වින්දිතයන්, ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත යටතේ සහතික කළ පාසල්වලට ඇතුළත් කරනු ලබන අතර මීට අමතරව එම පනතේ 35 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම ළමයින් සුදුසු පුද්ගලයකුගේ (Fit person) රැකවරණය යටතට පත් කළ හැකිය. මෙය පෝෂිත මාපිය ක්‍රමයට බෙහෙවින්ම සමාන වන අතර ළමයා ඥාති හෝ ඥාති නොවන සුදුසු පුද්ගලයකුගේ භාරයට පත්කිරීමට මෙහි නීතිමය විධිවිධාන ඇත. කෙසේ වුව ද ඥාතීන් නොවන දෙමව්පියන් හඳුනාගෙන ළමයින් එම දෙමව්පියන්ට භාරදීමේ ක්‍රමවේදයක් රට තුළ ප්‍රයෝගිකව දක්නට නොලැබේ.

ළමා වින්දිතයන් හා ළමා සැකකරුවන් ආයතනගත කර ආයතනික විශෝධනයට (Institutional corrections) ලක්කිරීමට අමතරව ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත මගින් දඬුවම් නියමයන් ද සපයනු ලබයි. මෙහිදී එවැනි දඬුවම් විධිවිධාන නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර ප්‍රජාපාදක පුනරුත්ථාපනයට භාජනය කළ නොහැකි ළමයින් පමණක් ආයතනගත කර නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීම සඳහා යොමුකළ යුතුය. මීට අමතරව ළමා සැකකරුවන් උසාවියට ඉදිරිපත් කිරීම වෙනුවට සමථ මණ්ඩල පනතේ විධිවිධාන භාවිත කරමින් විසඳුම්වලට එළඹීමටද හැකියාවක් ඇත.

ළමයා ආයතනගත කිරීමට බලපාන ලද හේතුව නොසලකා හරිමින් ආයතනගත ළමුන් නැවත සමාජගත කිරීම සඳහා පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අභ්‍යන්තර ක්‍රියා පටිපාටීන් හඳුන්වා දී ඇති අතර මෙහිදී ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස වල රඳවා සිටින ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා අදාළ වන තීරණ ගනු ලබන්නේ ස්ථාපන කමිටු මගිනි.

ආයතනගත කරන ලද ළමයකු නැවත සමාජගත කිරීම සඳහා වන වැඩසටහන සකස් කිරීම සැලසුම් කළ යුත්තේ තනි පුද්ගල සත්කාර සැලැස්මක් (Individual care plan) හරහා එම ළමයා ආයතනගත කරන ලද දින සිට වුව ද මේ වන විට එය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වීමක් දක්නට නොලැබේ. එක් එක් ළමයා සම්බන්ධව වෙන වෙනම සමීප අධීක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යාම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ හා ජාතික ළමාරක්ෂක අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ වගකීම වේ. මෙම අඛණ්ඩ අධීක්ෂණය නිසියාකාරව සිදු නොවීම හේතුවෙන් ඇතැම් ළමයින්ට ආයතන තුළ දීර්ඝ කාලයක් රැඳී සිටීමට සිදුවන අවස්ථා ද ඇත.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගතව සිටින ළමුන් පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව සකස් කරන ලද ජාතික විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය සඳහා 2019.03.06 දින කැබිනට් අනුමැතිය හිමිව ඇති අතර මෙම විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය පදනම් කරගෙන රට තුළ ශක්තිමත් විකල්ප රැකවරණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා පස් අවුරුදු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමට පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මේ වන විට කටයුතු කරමින් සිටී. ඒ අනුව මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා මෙම සංගණනය දිවයින පුරා පිහිටි සියලු ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය කරමින් සිදු කරන ලදී.

1.3. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වර්ග

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ රජය මගින් හා රාජ්‍ය නොවන අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වන සහ විවිධ අණ පනත් යටතේ ස්ථාපනය කරන ලද ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 379 ක් ඇති බව වාර්තා වී ඇත. පරිවාස විෂය පළාත් සභා වෙත විමධ්‍යගත කර ඇති විෂයක් වන බැවින් 1987 වර්ෂයේ සිට මෙම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල පරිපාලනය හා අධීක්ෂණය පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

ආයතන වර්ගය	විස්තරය
රැඳවුම් නිවාසය	ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනතේ 3 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව රැඳවුම් නිවාස ස්ථාපනය කර ඇත. ළමා වින්දිතයන් හා ළමා සැකකරුවන් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කර අධිකරණය නියෝගය ලබාගන්නා තුරු තාවකාලිකව රඳවා තබා ගැනීම රැඳවුම් නිවාස මගින් සිදු කරනු ලැබේ. රැඳවුම් නිවාස රාජ්‍ය අංශය (පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව) මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර සෑම පළාතක් තුළම ගැහැණු ළමයින් හා පිරිමි ළමයින් වෙනුවෙන් වෙන් වෙන් වශයෙන් ආයතන 2ක් පවත්වාගෙන යා යුතු වේ. සබරගමුව පළාතෙහි රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය තුළ බාලිකා රැඳවුම් නිවාසයත් කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ බාලක රැඳවුම් නිවාසයත් පිහිටුවා ඇත.
ආරක්ෂිත ළමා නිවාසය	ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනතේ 3 වන වගන්තිය අනුව ආරක්ෂිත ළමා නිවාස ස්ථාපනය කර ඇත. ළමා වින්දිතයන් හා ළමා සැකකරුවන් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කර අධිකරණය නියෝගය ලබාගන්නා තුරු තාවකාලිකව රඳවා තබා ගැනීම මෙමගින් ද සිදු කරනු ලැබේ. ආරක්ෂිත ළමා නිවාස ද පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර ඇතැම් පළාත් තුළ රැඳවුම් නිවාස වෙනුවට ආරක්ෂිත ළමා නිවාස ස්ථාපනය කර ඇත. කෙසේවුවද සබරගමුව පළාත තුළ ආරක්ෂිත ළමා නිවාස පිහිටුවා නොමැත.
සහතික කළ පාසල	ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත යටතේ වරදකරුවන් වන ළමුන් ආයතනික විශෝධනය (Institutional corrections) සඳහා වසර 3ක කාලයක් මෙම ආයතනවල රඳවා තබා ගනී. තව ද භාරය හා ආරක්ෂාව අවශ්‍ය ළමුන්ද වසර 3ක කාලයක් සඳහා මෙම ආයතනවලට ඇතුළත් කරනු ලැබේ. සහතික කළ පාසල ද පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන රාජ්‍ය ආයතනයක් වන අතර ගැහැණු ළමයින් හා පිරිමි ළමයින් වෙනුවෙන් වෙන වෙනම ආයතන 2ක් පවත්වාගෙන යා යුතු වේ. සබරගමුව පළාත තුළ සහතික කළ පාසැල් ස්ථාපනය කර නොමැත.
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	අනත්දරු නිවාස ආඥාපනතේ/ ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන අනුව මෙම ආයතන ස්ථාපනය කර ඇත. වයස අවුරුදු 0-5 අතර අනාථ, අත්හල හා අසරණ ළමුන්ට ආරක්ෂාව සැලසීම මෙම ආයතනය මගින් සිදු කරනු ලැබේ. එක් පළාතකට එකක් වන සේ රට තුළ මෙවැනි ආයතන 9ක් ස්ථාපනය කර ඇති අතර මෙම ආයතන රාජ්‍ය අංශය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙම ආයතනවල සිටින අනාථ හා අත්හල ළමුන් කුලවැද්දීම සඳහා හෝ වෙනත් විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම සඳහා යොමු කරනු ලැබේ. එසේ වුව ද අසරණ ළමයින් සඳහා විකල්ප රැකවරණය ලබා දිය නොහැකි අවස්ථාවලදී එම ළමුන් අධ්‍යාපනය ලබා දීම සඳහා ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස වෙත යොමු කරනු ලැබේ. සබරගමුව පළාතට අයත් රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටුවා ඇත.

අනුමත කළ පාසල	මෙම ආයතනය ද සහතික කළ පාසල හා සමාන ආයතනයකි. මෙම ආයතනය ද ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත යටතේ ළමා වරදකරුවන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා පිහිටුවන ලද ආයතනයකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ එක් අනුමත කළ පාසලක් පමණක් පිහිටුවා ඇති අතර එය කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ මග්ගොන පිහිටුවා ඇත.
නිවර්තන ළමා නිවාසය	අයාලේ ගිය ළමුන්ට හා වීදි දරුවන්ට රැකවරණය හා ආරක්ෂාව සැලසීම සඳහා මෙම ආයතනය නිවර්තන නිවාස ආඥාපනත යටතේ ස්ථාපනය කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ එක් නිවර්තන නිවාසයක් පමණක් ඇති අතර එය ගාල්ල දිස්ත්‍රික්යේ හල්පාතොට පිහිටුවා ඇත.
පුහුණු හා උපදේශන මධ්‍යස්ථානය	අපයෝජනයට ලක් වූ ළමුන්ට මනෝ සමාජීය ප්‍රතිකාර හා වෘත්තීය පුහුණුව ලබාදීම සඳහා පිහිටුවන ලද ආයතනයකි. සබරගමුව පළාත තුළ පුහුණු හා උපදේශන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවා නොමැත.
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	අනාථ, අත්හල හා අසරණ ළමුන්ට රැකවරණය හා ආරක්ෂාව සැලසීම සඳහා අනත්දරු ආඥා පනත/ ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය යටතේ ස්ථාපනය කර ඇති ආයතනයකි. මෙම ආයතන මෙහෙයවනු ලබන්නේ ස්වේච්ඡා සංවිධාන මගින් වුව ද ළමයින් ඇතුළත් කිරීමේ සිට නැවත සමාජගත කිරීම දක්වා සියලු කටයුතු පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු මගින් සිදු කරනු ලැබේ. තව ද මෙම ආයතන පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්ගේ ඍජු අධීක්ෂණය මත වේ. මෙම ආයතන මගින් වයස අවුරුදු 0-18 දක්වා ළමයින්ට රැකවරණය සපයනු ලැබේ. සාමාන්‍යයෙන් මෙම ආයතනවලට ළමුන් ඇතුළත් කරනුයේ අවුරුදු 3ක කාලයකට වන අතර මෙම අවුරුදු 3 සම්පූර්ණ වීමට පෙර ස්ථාපන කමිටු තීරණයකට අනුව ළමුන් නැවත සමාජගත කළ යුතු ය. සබරගමුව පළාත තුළ ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 16 ක් පිහිටා ඇත.

2 වන පරිච්ඡේදය
සංගණනයේ පසුබිම හා සංගණන ක්‍රමවේදය

2.1. සංගණනයේ පසුබිම

ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනය වශයෙන් ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවට මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සංගණන හා නියැදි සමීක්ෂණ පැවැත්වීම පිළිබඳව දශක හතකට වැඩි ඉතිහාසයක් ඇත. වසර දහයකට වරක් පවත්වනු ලබන ජන හා නිවාස සංගණනය, කෘෂිකාර්මික හා කෘෂිකාර්මික නොවන ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ සංගණනය ආදිය දෙපාර්තමේන්තුව ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන එනු ලැබේ. මීට අමතරව රට තුළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා දීම අරමුණු කරගත් වෙනත් සංගණන හා සමීක්ෂණ පැවැත්වීම ද දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිරන්තරයෙන් සිදු කරනු ලබයි. ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනය වශයෙන් දෙපාර්තමේන්තුවට නිතැතින්ම පැවරෙන ජාතික සංගණන හා සමීක්ෂණ පැවැත්වීමට අමතරව අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන සිය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා සැලසුම් සකස් කිරීමේ කටයුතු සඳහා වන නිල සංඛ්‍යාති ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සෑම අවස්ථාවකම අප දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එම ඉල්ලීම් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.

ආයතනගත ළමුන් සඳහා සකස් කරන ලද විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය, ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීමට සැලසුම් කිරීමේදී ඒ සඳහා පිළිගත් හා විශ්වසනීය මූලාශ්‍රයක් මගින් ලබාගත් දත්තවල අවශ්‍යතාවය පැන නැගී ඇත. ඒ අනුව දීපව්‍යාප්ත සංගණනයක් පවත්වා ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංඛ්‍යානමය තොරතුරු පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදීම ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරිණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරන ලද ඉල්ලීමට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන, ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් හා එම ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල පිළිබඳව දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ සිදුකරන ලද පළමු සංගණනය මෙය වේ.

2.2 සංගණනය සැලසුම් කිරීම

දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංගණනයක් සිදු කිරීමේදී අනුගමනය කරනු ලබන සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින් ආයතනගතව සිටින ළමුන් සඳහා වන විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් සංගණනයක් සැලසුම් කිරීම දෙපාර්තමේන්තුවට මහත් අභියෝගයක් විය. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සාමාන්‍යයෙන් සංගණන පවත්වනු ලබන්නේ ගෘහ කාණ්ඩ/ ආයතන මූලික කරගනිමින් වන අතර මෙහිදී ගෘහ කාණ්ඩ සඳහා ගෘහ මූලික හෝ ගෘහ කාණ්ඩයේ වෙනත් වගකිව යුතු සාමාජිකයෙක් ද, ආයතන සඳහා ආයතනයේ වගකිව යුතු නිලධාරියෙක් ද ප්‍රතිචාරක වශයෙන් තෝරා ගනී.

මෙම සංගණනයේ ප්‍රාථමික සංගණන ඒකකය වූයේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වන අතර සංගණනයේදී මෙම ආයතනවල සිටින ළමුන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක තොරතුරු රැස් කිරීමට නියමිත විය. ළමයින්ගේ යහපැවැත්ම සඳහා වගකිව යුතු දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් නොමැතිව ළමුන් මෙම ආයතනවල තනිවම ජීවත්වන බැවින් මෙම තොරතුරු ලබා ගැනීම ආයතනයේ පරිපාලනය/ නිලධාරී මණ්ඩලය හා ආයතනය සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරන පරිවාස නිලධාරී මගින් සිදු කර ගත යුතු විය. මෙහිදී තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා ළමුන් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ දැනුම හා ළමයින් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යන ගොනු පදනම් කරගැනීමට සිදු විය. තවද ළමයාගෙන් ළමයාට හා ආයතනයෙන් ආයතනයට ලබාගත හැකි තොරතුරු වෙනස්වන අතර ඒවා ද ආයතනයේ වර්ගය, ළමයා ආයතනගත කිරීමට හේතුව, ළමයාගේ සමාජ ආර්ථික පසුබිම, පළාතේ පරිවාස යාන්ත්‍රණයේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැනි බාහිර සාධක මත වෙනස්වීමට හැකියාව ඇත. මෙවැනි තත්ත්වයක් හමුවේ වුව ද මෙම සංගණනය විද්‍යානුකූලව පවත්වා ළමා නිවාසගත ළමුන් සඳහා වන විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා දීමේ වගකීම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් භාරගන්නා ලදී.

මෙම වගකීම භාරගැනීමත් සමග මූලිකවම සංගණනය පිළිබඳව වැදගත් තීන්දු තීරණ ගැනීම සඳහා සංගණන මෙහෙයුම් කමිටුවක් පත්කරගන්නා ලදී. මෙම සංගණන මෙහෙයුම් කමිටුව සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සහ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව නියෝජනය කරමින් සාමාජිකයින් පත් කරගන්නා ලදී. මීට අමතරව සියලුම පළාත් සභා නියෝජනය කිරීම සඳහා පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා කොමසාරිස්වරයෙක් ද මෙම කමිටුව සඳහා පත් කරගන්නා ලදී.

පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අවශ්‍යතාවය හඳුනාගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ව්‍යුහය හා පරිවාස යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳව ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කරන ලදී. මීට අමතරව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් මෙන්ම පළාත් පරිවාස කොමසාරිස්වරුන් සමග සාකච්ඡා කිරීම මගින් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව වැඩි දුර අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී. දිවයින පුරා පිහිටි විවිධ වර්ගයේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය වන පරිදි මූලික ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යනයන් සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව විවිධ ආයතන සතු දත්ත, ආයතනවල සාමාන්‍ය පරිපාලන ක්‍රියා පටිපාටිය හා මෙම ආයතනවල අධීක්ෂණය හා ඇගයීම් සිදු කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳව තව දුරටත් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී. මෙසේ සංගණනයේ විෂය පථය පිළිබඳව මූලික අවබෝධයක් ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව සංගණන ක්‍රමවේදය තීරණය කරන ලදී.

ඒ අනුව සමස්ථ සංගණන ක්‍රියාවලිය තුළ පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

1. සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම
2. උපලේඛන සකස් කිරීම
3. උපලේඛන පූර්ව පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම
4. ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සැලසුම් කිරීම
5. පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම
6. සංගණන ගණන් ගැනීම
7. දත්ත සැකසුම් කටයුතු හා දත්ත විශ්ලේෂණය
8. දත්ත ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

2.3 සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම

මෙම සංගණනයේ පළමු අදියර ලෙස දිවයින පුරා පිහිටි පරිවාස හා සම්බන්ධ විවිධ අණපනත් හා අඥාපනත් අනුව ක්‍රියාත්මක වන සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයකම තොරතුරු ඇතුළත් වන පරිදි පූර්ව ලැයිස්තුගත කිරීම සිදුකරන ලදී. සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවල අධීක්ෂණය යටතේ ලියාපදිංචියක් සහිතව පවත්වාගෙන යනු ලබන බැවින් දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් සංගණන ඒකක ලැයිස්තුගත කිරීම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු හරහා සිදුකරවා ගන්නා ලදී. මෙම ලැයිස්තුගත කිරීමේ ආකෘතියට මූලික විචල්‍යන්ට අමතරව පහත සඳහන් විචල්‍යයන්ද ඇතුළත් කරන ලදී.

1. ආයතනයේ වර්ගය
2. ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩ අනුව ළමයින් සංඛ්‍යාව
3. ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව කාර්ය මණ්ඩලය
4. ආයතන ප්‍රධානියා/ භාරකරු පිළිබඳ තොරතුරු
5. ආයතනය/ පරිපාලනය සම්බන්ධ කරගත හැකි දුරකථන අංක

මෙම ලැයිස්තුගත කිරිමට අනුව සබරගමුව පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 18ක් හඳුනාගන්නා ලද අතර එම ආයතන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටි ළමුන් සංඛ්‍යාව 447ක් ද, කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව 95ක් ද ලෙස වාර්තා විය. සංගණන පූර්ව සැලසුම් කටයුතු සඳහා පසු කාලීනව මෙම දළ තොරතුරු භාවිතා කරන ලදී.

2.4 උපලේඛන සකස් කිරීම

සංගණන උපලේඛන සකස් කිරීම සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ හා පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වන පරිදි කමිටුවක් පත් කරගන්නා ලද අතර නිරන්තරයෙන් එම කමිටුව රැස්වෙමින් උපලේඛන සකස් කිරීම සිදු කරන ලදී. ආයතනගත කරන ලද ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ සැලැස්ම සකස් කිරීමට අවශ්‍යවන දත්ත ලබාගැනීම මෙම සංගණනයේ මූලික අරමුණ වූ බැවින් එක් උපලේඛනයක් මගින් සියලු තොරතුරු ලබා ගැනීම ඉතා අපහසු කාර්යයක් විය. එබැවින් ඒ සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයට උපලේඛන 4ක් යොදා ගැනීමට තීරණය විය.

1. CC1: ආයතනය පිළිබඳ උපලේඛනය

ආයතන මගින් ළමුන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන ආකාරයට පහසුකම් සපයමින් ගුණාත්මක සේවාවක් ලබා දෙන්නේ ද යන්න පිළිබඳව තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය වන තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා මෙම උපලේඛනය සකස් කරන ලදී.

2. CC2: ළමුන් පිළිබඳ උපලේඛනය

මෙම සංගණනයේ ප්‍රධාන උපලේඛනය CC2 උපලේඛනය වේ. ආයතනගත ළමුන්ගේ සමාජ ආර්ථික පසුබිම පිළිබඳ දළ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍යවන තොරතුරු මෙන්ම ළමුන් සමාජගත කිරීමට උත්සාහ කිරීමේදී ඒ සඳහා පාදක කරගත යුතු තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා මෙම උපලේඛනය සැලසුම් කරන ලදී. විවිධ වර්ගයේ ආයතන තුළ විවිධ සමාජ ස්ථරයන් නියෝජනය කරමින් එකිනෙකට වෙනස් විවිධ හේතුවල බලපෑමෙන් ආයතනගතව සිටින විවිධ වයස් කාණ්ඩවල පසුවන ළමුන් පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පොදු උපලේඛනයක් සකස් කිරීම කිසිසේත් පහසු කටයුත්තක් නොවුණි. කෙසේ වුව ද කොටස් 4කින් සමන්විත මෙම උපලේඛනය තුළ ළමයින් පිළිබඳ තොරතුරු, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු, සහෝදර සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු හා සමාජගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට අදාළ ප්‍රශ්න ඇතුළත් කරන ලදී.

3. CC3: කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ උපලේඛනය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල විවිධ තනතුරු දරමින් සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය එම ආයතන ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ප්‍රමාණවත් වන්නේද යන්න විමසා බැලීම හා ළමුන් සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේදී එම කාර්ය මණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන හා වෘත්තීමය සුදුසුකම් ප්‍රමාණවත් වන්නේද යන්න පිළිබඳව විමර්ශනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම මෙම උපලේඛනය සකස් කිරීමේ අරමුණ වේ.

4. CC4: ළමා අදහස් විමසීමේ උපලේඛනය

ළමුන් වෙනුවෙන් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීමේදී ඒ සඳහා ළමුන්ගේ සහභාගිත්වය ඉතා වැදගත් වන බැවින් තම ආයතනික ජීවිතය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අදහස් හා සිතුම් පැතුම් විමසීමේ අරමුණින් ඉතා කෙටි ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිතාකර තෝරාගත් ළමුන් නියැදියකගෙන් තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා මෙම උපලේඛනය හඳුන්වා දෙන ලදී. සෑම වයස් කාණ්ඩයක් මෙන්ම ස්ත්‍රී/ පුරුෂ දෙපක්ෂයම නියෝජනය වන සේ වයස අවුරුදු 6 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් නියැදියක් මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීමෙන් මෙම උපලේඛනය සම්පූර්ණ කරන ලදී. එසේ වුව ද තෝරාගත් නියැදිය පළාත් මට්ටමින් තොරතුරු නිකුත් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින්

පළාත් මට්ටමේ ප්‍රකාශන මගින් මෙම උපලේඛනය මගින් රැස් කරගන්නා ලද තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත්නොකිරීමට තීරණය කරන ලදී.

සෑම ආයතන වර්ගයක්ම නියෝජනය වන පරිදි පළාත් කිහිපයකින් තෝරාගන්නා ලද ආයතන තුළ මෙම උපලේඛන පූර්ව පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම අදියර 2ක් යටතේ සිදු කරන ලදී. පූර්ව පරීක්ෂාවල අත්දැකීම් පදනම් කරගනිමින් ප්‍රායෝගික තත්වයන්ට වඩාත් ගැලපෙන ලෙස උපලේඛනවල ඇතැම් සංශෝධන සිදු කරන ලදී.

2.5 ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සැලසුම් කිරීම

සංගණන ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සාමූහික කර්තව්‍යයක් ලෙස ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් එක්ව සිදු කිරීමට තීරණය විය. දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශවලට අනුයුක්ත කරන ලද සංඛ්‍යාලේඛන කාර්ය මණ්ඩලය හා විවිධ රාජකාරී හේතුවෙන් ඒ වන විට කාර්ය බහුලව පැවති දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය ද ගණන් ගන්නා නිලධාරීන් ලෙස පත් කරන ලදී. දත්ත එක්රැස් කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම ළමයින් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යන පුද්ගලික ලිපිගොනු භාවිතයෙන් සිදු කරන ලද බැවින් ආයතන භාරව කටයුතු කරන ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරීන්/ පරිවාස නිලධාරීන් දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා සංඛ්‍යාලේඛන කාර්ය මණ්ඩලයට සහයෝගය ලබා දෙන ලදී. දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාලේඛන අංශ ප්‍රධානීන් අදාළ දිස්ත්‍රික්ක තුළ සංගණන අධීක්ෂණ නිලධාරීන් වශයෙන් කටයුතු කරන ලදී. මෙම සියලුම නිලධාරීන්ට සංගණනය සම්බන්ධ න්‍යායාත්මක කරුණු, දත්ත එක්රැස් කරනු ලබන ක්‍රමවේදය, උපලේඛන හා අනෙකුත් ආකෘති සම්පූර්ණ කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී.

2.6 දත්ත එක්රැස් කිරීම

සංගණනයේ දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු 2019 නොවැම්බර්/ දෙසැම්බර් මාස තුළ මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සිදු කරන ලදී. මෙහිදී ආයතන ප්‍රධානියා හෝ සුදුසු නිලධාරියකු සම්බන්ධ කරගනිමින් ආයතනය පිළිබඳ උපලේඛනය (CC1) සම්පූර්ණ කරන ලදී. ළමුන් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පුද්ගලික ලිපි ගොනු හා වෛද්‍ය වාර්තා ගොනු අධ්‍යනය කිරීමෙන්, ආයතන ප්‍රධානියා හෝ සුදුසු නිලධාරියකු සම්මුඛ පරීක්ෂණයට භාජනය කිරීමෙන් හා අදාළ පරිවාස නිලධාරී සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් ළමුන් පිළිබඳ උපලේඛනය (CC2) සම්පූර්ණ කරන ලදී. කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් ඍජුවම සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක් කිරීම මගින් කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ උපලේඛනය (CC3) ද සම්පූර්ණ කරන ලදී. ළමා අදහස් විමසීමේ උපලේඛනය (CC4) අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ළමුන් නියැදියක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක් කරමින් සම්පූර්ණ කරන ලදී. මෙම නියැදිය තෝරා ගැනීම සංගණන පුහුණු වැඩසටහන තුළදී ලබා දුන් උපදෙස් අනුව අදාළ ගණන් ගන්නා නිලධාරී විසින් සිදු කරන ලදී.

2.7 දත්ත සැකසුම් කටයුතු

සංගණනය අවසන් වූ වහාම සංගණනයේදී සම්පූර්ණ කරන ලද සියලුම උපලේඛන ප්‍රධාන කාර්යාලයට ගෙන්වා ගැනීමෙන් අනතුරුව එම උපලේඛන මූලික පරීක්ෂාවකට ලක්කරන ලදී. එනම් මෙහිදී සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආවරණය කර ඇති බවට හා ආයතනය, ආයතනගත ළමුන්, කාර්ය මණ්ඩලය හා නියැදියට තෝරාගත් ළමුන් වෙනුවෙන් අදාළ පරිදි උපලේඛන සම්පූර්ණ කර ඇති බව තහවුරු කරගැනීමෙන් පසු දත්ත සැකසුම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

එක් ආයතනයක් වෙනුවෙන් සම්පූර්ණ කරන ලද CC1, CC2 හා CC3 උපලේඛන අතර ඇති නොගැලපීම් හා එක් උපලේඛනයක අන්තර්ගතය තුළ ඇති නොගැලපීම් හඳුනාගනිමින් එම උපලේඛනවල අන්තර්ගතය සංස්කරණය කිරීම හා අදාළ කේත යෙදීම මේ යටතේ සිදු කෙරිණ. මෙම උපලේඛනවල විවෘත අවසානයක් ඇති ප්‍රශ්න රාශියක් අන්තර්ගතව තිබූ බැවින් ඒ සඳහා කේත යෙදීම ඉතාමත් සංකීර්ණ විය. එබැවින් කේත ලැයිස්තුව නිරන්තරයෙන් යාවත්කාලීන කරමින් කේත යෙදීම සිදු කරන ලදී.

උප ලේඛන පරිගණකගත කිරීම

පරිගණකගත කරන ලද දත්ත ගොනුවල නිරවද්‍යතාවය ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා යෙදිය හැකි වැදගත් උපක්‍රමයක් ලෙස සෑම උපලේඛනයක්ම පරිගණකගත කිරීම ද්විත්ව පරිගණකගත කිරීමේ ක්‍රමයට (double blind data entry) සිදු කරන ලදී. සාමාන්‍යයෙන් දෙපාර්තමේන්තුව සංගණන හා සමීක්ෂණවලට අදාළ උපලේඛන පරිගණකගත කිරීමේදී අක්ෂර ලෙස සටහන් කරන ලද පිළිතුරු (text fields) පරිගණකගත කරනු නොලැබේ. එහෙත් මෙම සංගණනයේදී එක් එක් ළමයා පිළිබඳව වෙන වෙනම තීරණ ගත යුතු බැවින් අක්ෂර ලෙස සටහන් කරන ලද පිළිතුරු සියල්ල ද පරිගණකගත කරන ලදී. මේ අනුව ළමා නිවාසගත සෑම ළමයකු සඳහාම පුද්ගල අනන්‍ය රැකවරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීමට මෙම අවසන් දත්ත ගොනු උපකාරී වනු ඇත.

2.8 සංගණනයේ සීමාවන්

1. සාමාන්‍යයෙන් සංගණන හා සමීක්ෂණ වලදී අදාළ ප්‍රතිචාරක හෝ ප්‍රතිචාරක පිළිබඳ සියලු තොරතුරු නිවැරදිව ලබා දිය හැකි පවුලේ සාමාජිකයෙක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක්කරමින් උපලේඛන සම්පූර්ණ කළ ද මෙම සංගණනයේදී ආයතනය තුළ ළමයා වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගොනුවල අඩංගු තොරතුරු පදනම් කරගෙන උපලේඛන සම්පූර්ණ කිරීමට සිදුවීම.

2. ළමුන් සඳහා ආයතන විසින් පවත්වාගෙන යන පුද්ගලික දත්ත ගොනු හා වෛද්‍ය වාර්තා ගොනුවල සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳව ගැටළුකාරී තත්ත්ව පැවති බැවින් ඇතැම් ප්‍රශ්න සඳහා අදාළ වන සේ පිළිතුරක් ලබාගත නොහැකි වීම.

3. සංගණන දත්ත ගොනු තුළ ඇතැම් විචල්‍ය වල හිස් අගයන් (missing records) විශාල වශයෙන් පැවතීම.

3 වන පරිච්ඡේදය

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වාදීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේදී ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධ මූලික තොරතුරු, එක් එක් ආයතනය මගින් ළමුන් සඳහා සපයනු ලබන පහසුකම් හා සේවාවන්, ළමුන්ගේ සුභසාධනය උදෙසා ආයතනය සතු වත්කම්, සම්පත් හා ආයතනයේ පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම ඉතා වැදගත් ලෙස සැලකිය හැකි ය. ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් තුළ ළමයින් වෙනුවෙන් සැපයිය යුතු පහසුකම්, පවත්වාගෙන යා යුතු සේවාවන් හා ඒවායේ තිබිය යුතු ප්‍රමිතීන් පිළිබඳව පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත්කරන ලද මාර්ගෝපදේශයන්හි ද පැහැදිලිව සඳහන් වේ. ඒ අනුව මෙම පරිච්ඡේදය මගින් සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක තොරතුරු විශ්ලේෂණයක් ඉදිරිපත් කෙරේ.

3.1 ආයතන වර්ගය, ක්‍රියාකාරිත්වයේ ස්වභාවය සහ අරමුදල් සම්පාදනය

සබරගමුව පළාත තුල ක්‍රියාත්මක වන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ මූලික සංඛ්‍යාත්මක විග්‍රහයක් මෙන්ම ආයතනවල ලියාපදිංචිය හා අරමුදල් සම්පාදනය පිළිබඳ තොරතුරු ද මෙමගින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

වගුව 3.1 දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතන වර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	රත්නපුර	කෑගල්ල
රඳවුම් නිවාසය	2	1	1
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	1	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	16	10	6
එකතුව	**19**	**12**	**7**

රූප සටහන 3.1
දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

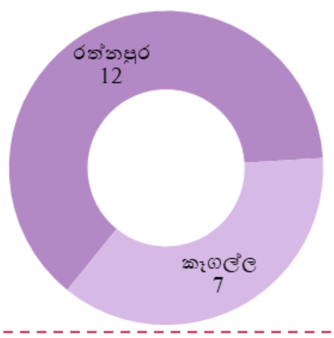

මූලාශ්‍රය :
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව , ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 19 ක් පිහිටා ඇත. මෙම සංඛ්‍යාව ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන මුළු ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාවෙන් 5% කි. මේ අතරින් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වැඩි සංඛ්‍යාවක් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය කේන්ද්‍ර කොටගෙන පිහිටා ඇත. විවිධ කාණ්ඩවලට අයත් ළමුන් සඳහා වෙන වෙනම රැකවරණය ලබා දීම වෙනුවෙන් හඳුන්වා දෙන ලද ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වර්ග අතරින් සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටා ඇත්තේ රඳවුම් නිවාස, රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය සහ ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස පමණි. මේ අතරින් රඳවුම් නිවාස හා රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය රාජ්‍ය අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වන අතර සියලුම ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස පෞද්ගලික අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වේ.මෙහිදී ළමා වරදකරුවන් සඳහා වන බාලක හා බාලිකා සහතික කළ පාසල් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යා යුතු වුව ද සබරගමුව පළාත තුළ එම ආයතන ක්‍රියාත්මක වන බව වාර්තා වී නොමැත. මේ අනුව පෙනීයන්නේ සබරගමුව පළාත තුළ ළමා වරදකරුවන් ද ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළට ඇතුළත් කිරීමට සිදුවන බවකි. මෙසේ ළමා වරදකරුවන් හා සාමාන්‍ය ළමුන් එක් ආයතනයක් තුළ නවාතැන් ගැනීමට සැලැස්වීම කිසිසේත්ම අනුමත කළ නොහැකි තත්ත්වයක් වන අතර මෙය විවිධ ප්‍රායෝගික ගැටලු ඇතිවීමට ද හේතු විය හැකි ය.

වගුව 3.2 ආයතනයේ ස්වභාවය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතනයේ ස්වභාවය	එකතුව	රත්නපුර	කෑගල්ල
ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය මගින් ක්‍රියාත්මක රජයේ ආයතනය	1	1	-
ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥාපනත මගින් ක්‍රියාත්මක රජයේ ආයතනය	2	1	1
ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය මගින් ලියාපදිංචි ස්වේච්ඡා සංවිධානයක් මගින් පාලනය වන ආයතනය	15	10	5
මෙතෙක් ලියාපදිංචිය ලබා නොගත්, ස්වේච්ඡා සංවිධානයක් මගින් පාලනය වන ආයතනය	1	-	1
එකතුව	**19**	**12**	**7**

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වන සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්ම අනිවාර්යයෙන්ම රජයේ ලියාපදිංචි කළ යුතු වේ. සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් ආයතන 3ක් (රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය හා රැඳවුම් නිවාස ද්විත්වය) පමණක් සබරගමුව පළාත් සභාව යටතේ පාලනය වන රජයේ ආයතන වන අතර රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය මගින් ද, රැඳවුම් නිවාස ළමයින් හා යෞවනයන් පිළිබඳ ආඥා පනත මගින් ද ලියාපදිංචි කර ඇත.

පෞද්ගලික අංශය මගින් පවත්වාගෙන යන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස ක්‍රියාකාරීව පවත්වාගෙන යාම සඳහා වූ නියමයන් රජයේ සෘජු අධීක්ෂණය මත සිදු වන අතර සබරගමුව පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 16 න් 15 ක් ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රඥප්තිය මගින් රජයේ ලියාපදිංචිය ලබාගෙන ඇති බවත් එක් ආයතනයක් පමණක් සංගණනය සිදුකරන අවස්ථාව වන විට ලියාපදිංචිය ලබාගෙන නොමැති බවත් සංගණන තොරතුරු මගින් පෙන්නුම් කරයි.

වගුව 3.3 ආයතන වර්ගය හා ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	රජයේ අරමුදල්	රජයේ නොවන දේශීය	රජයේ නොවන විදේශීය
රැඳවුම් නිවාසය	2	2	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	1	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	16	-	13	3
එකතුව	**19**	**3**	**13**	**3**

රූප සටහන 3.2
ආයතනය පවත්වාගෙන යාමට අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

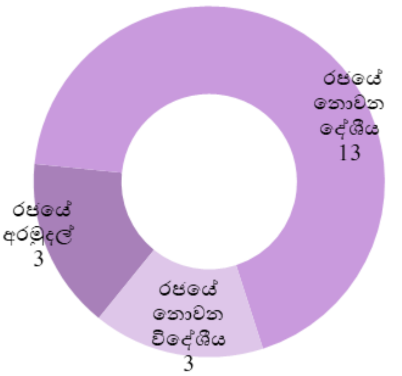

මූලාශ්‍රය :
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාම සඳහා අරමුදල් ලැබෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය සැලකීමේදී රාජ්‍ය අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක වන රැඳවුම් නිවාස, සහ රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය රාජ්‍ය අරමුදල්වලින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර පෞද්ගලික අංශය/ ස්වේච්ඡා සංවිධාන මගින් ක්‍රියාත්මක වන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස ප්‍රධාන වශයෙන්ම රජයේ නොවන දේශීය/ විදේශීය අරමුදල්වලින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස අතරින් 81% කට පමණ ප්‍රධාන වශයෙන්ම අරමුදල් ලැබෙන්නේ රජයේ නොවන දේශීය මූලාශ්‍රවලිනි.

3.2 ළමුන් සඳහා ලබා දෙන පහසුකම් හා සේවාවන්

ආයතනගත ළමුන් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන අයිතිය තහවුරු කළ යුතු බව ද, සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා දිය යුතු බව ද, ආයතන පරිශ්‍රය තුළ ළමයින් වෙනුවෙන් නිදන කාමර, වැසිකිළි හා නාන කාමර, ආලින්දය, අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශයක්, එළිමහන් ක්‍රීඩා පිටියක්, ගෙළුයනක්, කෑම කාමරය, මුළුතැන්ගෙය යනාදී පහසුකම් ළමුන් සංඛ්‍යාවට ප්‍රමාණවත් වන සේ ලබා දිය යුතු බව ද ළමා රැකවරණ ආයතන සඳහා වන ප්‍රමිතීන්හි සඳහන් වේ. ඒ අනුව ආයතනගත ළමුන් වෙනුවෙන් ආයතනය මගින් ලබා දෙන අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය හා අනෙකුත් සේවාවන් පිළිබඳ තොරතුරු සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කිරීමත්, ළමයින්ට ඔවුනගේ එදිනෙදා කටයුතු අපහසුවකින් තොරව කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආයතන මගින් සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමත් මෙම කොටස මගින් සිදු කෙරේ.

වගුව 3.4 ළමුන් සඳහා අධ්‍යාපනය හා සම්බන්ධ සේවාවන් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

පහසුකම/ සේවාව	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
පාසල් යායුතු වයසේ පසුවන එහෙත් පාසල් නොයන ළමයින් සඳහා නොවිධිමත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීම		
ආයතනය තුළ පමණක් පහසුකම් සපයයි	5	26.3
පහසුකම් සපයන්නේ නැත	10	52.6
එවැනි ළමයින් නැත	4	21.1
පාසල් යන ළමයින් පාසල් අධ්‍යාපනයට අමතර ව පාසල් විෂය නිර්දේශයට සමගාමී අමතර පංති සඳහා සහභාගීවීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සහභාගී වෙයි	4	21.1
ආයතනය තුළ පමණක් සහභාගී වෙයි	11	57.9
ආයතනය තුළ පාසල් යන ළමයින් නොමැත	4	21.1
ළමයින් වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලා සඳහා සහභාගීවීම		
ආයතනය තුළ පමණක් සහභාගී වෙයි	7	36.8
ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පමණක් සහභාගී වෙයි	1	5.3
සහභාගී වන්නේ නැත	9	47.4
ආයතනය තුළ වෘත්තීය පුහුණුව ලබා දීමට සුදුසු වයසේ පසුවන ළමයින් නොමැත	2	10.5
එකතුව	**19**	**100**

ළමයකු ආයතනගත කළ ද එය ළමයාගේ අධ්‍යාපන කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙනයාමට බාධාවක් නොවිය යුතුය. යම් ආකාරයකින් ආයතනගත කිරීම ළමයාගේ අධ්‍යාපන කටයුතු කෙරෙහි යම් බලපෑමක් ඇති කරන්නේ නම් එමගින් ළමයාගේ අධ්‍යාපන අයිතිය උල්ලංඝණය වනවා පමණක් නොව සමාජයීය වශයෙන් ඉතා අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවිය හැකිය. එම නිසා ආයතනගත කරන ළමුන් වෙනුවෙන් විධිමත් පාසල් අධ්‍යාපනය අඛණ්ඩව ලබා දීම, පාසල් නොයන ළමුන් සඳහා නොවිධිමත් අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම මෙන්ම වෘත්තීය අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම ද අඛණ්ඩව සිදුකිරීම වැදගත් වේ.

සබරගමුව පළාත තුළ පාසල් යා යුතු වයසේ පසුවන එහෙත් පාසල් නොයන ළමයින් සිටින ආයතන 15ක් වාර්තා වී ඇත. එම ආයතන අතරින් ආයතන 5ක සිටින ළමයින් සඳහා ආයතනය තුළ පමණක් නොවිධිමත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සපයනු ලබන අතර ආයතන 10ක සිටින ළමයින් සඳහා නොවිධිමත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීමක් සිදු නොකරන බව වාර්තා වී ඇත.

පාසල් යන ළමුන්ට පාසල් අධ්‍යාපනයට සමගාමීව අමතර පන්ති සඳහා සහභාගිවීමට අවස්ථාවක් ලබා දීම තුළින් ඔවුන්ගේ විෂය දැනුම වර්ධනය කරගැනීමට අවස්ථාවක් සැලසෙනු ඇත. සබරගමුව පළාත තුළ පාසල් යන ළමුන් වාර්තා වී ඇත්තේ ආයතන 15කින් පමණක් වන අතර ඒ සෑම ආයතනයකම ළමුන් ආයතනය තුළ සහ/ හෝ ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පාසල් විෂය නිර්දේශයට සමගාමීව පවත්වනු ලබන අමතර පංති සඳහා ද සහභාගී කරවනු ලැබේ. ආයතනගත කර සිටින ළමයින් සඳහා අධ්‍යාපනය ලබා දීම ගැන සැලකීමේදී මෙය ඉතා සාධනීය තත්වයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. පළාත තුළ පිහිටි අනෙකුත් ආයතන 4 තුළින් පාසැල් යන ළමුන් වාර්තා වී නොමැත.

ආයතනගත කර සිටින ළමුන්ට කිසියම් වෘත්තියක නිරතවීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික පුහුණුව ලබා දී තිබීම ඉතා වැදගත් වේ. සබරගමුව පළාත තුළ අවුරුදු 16 හෝ ඊට වැඩි ළමුන් සිටින ආයතන 17ක් වාර්තා වී ඇති අතර ඒ අතරින් වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබා දීම සිදු කරනු ලබන්නේ ආයතන 8ක සිටින ළමුන් සඳහා පමණක් බව වාර්තා වී ඇත. ආයතන 9 ක, එනම් වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබා දීමට සුදුසු වයසේ පසුවන ළමයින් සිටින ආයතනවලින් 53% පමණ සිටින ළමුන් සඳහා වෘත්තීය අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමක් දක්නට නොලැබේ.

විධිමත්/ නොවිධිමත් අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණුව තුළින් ළමයෙකු තුළ අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය කුසලතා සංවර්ධනය කිරීමත්, පොත පත පරිශීලනය

සඳහා අවස්ථාව සළසා දීම තුළින් චින්තන ශක්තිය සංවර්ධනය කිරීමත් කළ හැකි වේ. විශේෂයෙන් ආයතනගත ළමයින් සඳහා පොත පත/ පත්තර සැපයීම තුළින් ළමයින්ට සිය විවේක කාලය ඵලදායීව සිය දැනුම වර්ධනය සඳහා යොදවා ගත හැකි වේ. එම නිසා ළමුන් වෙනුවෙන් පුවත්පත්/ සඟරා මිල දී ගැනීම හා පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දීම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන මගින් අනිවාර්යෙන්ම සිදුකළ යුතු කාර්යයන් ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

වගුව 3.5 ආයතන වර්ගය හා ළමුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සඟරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	දිනපතා මිලදී ගනී	සතියකට වරක් හෝ මිලදී ගනී	මසකට වරක් පමණක් මිලදී ගනී	කලාතුරකින් මිලදී ගනී	මිලදී ගන්නේ නැත
රැඳවුම් නිවාසය	2	1	1	-	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	-	-	1	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	16	3	4	2	1	6
එකතුව	**19**	**4**	**5**	**3**	**1**	**6**

රූප සටහන 3.3
ළමුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පුවත්පත් සහ සඟරා මිල දී ගැනීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රතිශත ව්‍යාප්තිය

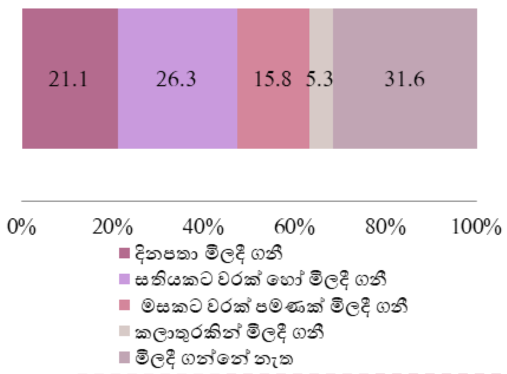

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව , ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ප්‍රජ්ට ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ළමුන්ගේ පරිශීලනය වෙනුවෙන් පුවත්පත්/ සඟරා මිලදී ගැනීම පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී මුළු ආයතනවලින් 1/2 ක් පමණ අවම වශයෙන් සතියකට වරක් හෝ පුවත්පත්/සඟරා මිලදීගන්නා බව වාර්තා වී ඇත. ආයතන 3ක් මගින් මසකට වරක් පමණක් ද, එක් ආයතනයක් කලාතුරකින් ද පුවත්පත්/ සඟරා මිලදී ගනු ලබන අතර ආයතන 6 ක් කිසිසේත් පුවත්පත්/ සඟරා මිලදී ගැනීමක් සිදු නොකරන බව වාර්තා වී ඇත. සබරගමුව පළාතේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් 1/3ක පමණ පුවත්පත්/ සඟරා මිලදී ගැනීමක් සිදු නොවීම කිසිසේත් යහපත් තත්ත්වයක් නොවේ. ළමුන්ගේ වයස් මට්ටමට සුදුසු වන පරිදි එදිනෙදා ලෝකයේ වෙනස්වීම් ග්‍රහණය කරගැනීමට සැලැස්වීම සඳහාත්, අධ්‍යාපන කටයුතුවලට අත්වැලක් සැපයීම සඳහාත් සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්ම ළමයින් වෙනුවෙන් පුවත්පත්/ සඟරා මිලදී ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

වගුව 3.6 ආයතන වර්ගය හා ළමුන් සඳහා ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

ආයතන වර්ගය	එකතුව	ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී ඇත	ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දී නැත
රැඳවුම් නිවාසය	2	2	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	-	1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	16	16	-
එකතුව	**19**	**18**	**1**

ආයතනගත ළමයින් වෙනුවෙන් ආයතනය තුළ පුස්තකාල පහසුකම් ලබාදීම (විධිමත් පොත් එකතුවක් පවත්වාගෙන යාම) පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ආයතන අතරින් ආයතන 18 ක් තුළ ළමයින් වෙනුවෙන් මෙම පහසුකම සලසා ඇති බව පෙනී යයි. අවුරුදු 5 ට අඩු ළමයින් වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය තුළ පමණක් ළමයින් වෙනුවෙන් විධිමත් පොත් එකතුවක් පවත්වාගෙන යාමක් සිදු නොකළ ද සංගණන අවස්ථාව වන විට මෙම ආයතනය තුළ ද අවුරුදු 9 දක්වා වන ළමුන් වාර්තා වී ඇත.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ ළමයින්ගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම ඉහළ අවධානයකින් සිදුකළ යුතු තවත් වැදගත් සේවාවකි. විශේෂයෙන් ම බොහෝ විට තමුන්ගේ සමීප සමාජයෙන් වෙන් වී පොදු නීති රීති පද්ධතියකින් ආවරණය වූ සමූහ වාසස්ථානයක ජීවත්වන ළාබාල පිරිසක් සඳහා

කායික සහ මානසික සෞඛ්‍ය යන අංශ දෙකම ආවරණය වන පරිදි සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සිදු කළ යුතු ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා වන ප්‍රමිතීන් වල සඳහන් වන ආකාරයට ළමයින්ගේ වෛද්‍ය අවශ්‍යතා ගැන ආයතනයට පැමිණ පරීක්ෂා කිරීමටත්, වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානයකට ළමයින් කැඳවාගෙන ගොස් ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමටත් හැකි වන පරිදි ආයතනයේ පරිපාලනය විසින් සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ හෝ පුද්ගලික අංශයේ වෛද්‍යවරයකු සමග සාකච්ඡා කොට අවශ්‍ය විධිවිධාන යෙදිය යුතුව ඇත.

වගුව 3.7 ළමුන් සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

පහසුකම/ සේවාව	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
ළමයින් සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සුදුසුකම් ලත් වෛද්‍යවරයෙකු/ වෛද්‍යවරුන් විසින් සිදු කරයි	9	47.4
ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පමණක් සුදුසුකම් ලත් වෛද්‍යවරයෙකු/ වෛද්‍යවරුන් විසින් සිදු කරයි	10	52.6
ළමයින් උපදේශන (counseling) වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී කරවීම		
ආයතනය තුළ මෙන් ම ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල දී ද සහභාගි කරවයි	6	31.6
ආයතනය තුළ පමණක් සහභාගි කරවයි	11	57.9
ආයතනයෙන් පරිබාහිර ස්ථානවල පමණක් සහභාගි කරවයි	1	5.3
සහභාගි කරවන්නේ නැත	1	5.3
එකතුව	**19**	**100**

ආයතනගත ළමුන් වෙත සපයනු ලබන සෞඛ්‍ය පහසුකම් පිළිබඳව ලබාගත් තොරතුරු අනුව සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ආයතන 100% ක්ම යම් ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ එම පහසුකම් ලබා දීමට කටයුතු කර ඇති බව පැහැදිළි වේ. එනම් ආයතනයෙන් බාහිර ව පමණක් වෛද්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආයතන 10ක් මගින් සිදු කරනු ලබන අතර ආයතනය තුළ සහ අවශ්‍යතාවය මත ඉන් පරිබාහිර ව වෛද්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආයතන 9ක් මගින් සිදු කරයි.

ළමයින්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය සඳහා වැදගත්වන උපදේශන වැඩසටහන් සඳහා ළමයින් යොමු කිරීම සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලූ විට රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසයේ හැර අනෙකුත් ආයතන 18 හිම සිටින ළමයින් ආයතනය තුළ, ආයතනයෙන් පරිබාහිරව හෝ මෙම ක්‍රම දෙකටම උපදේශන වැඩසටහන් සඳහා යොමු කරන බව වාර්තා වී ඇත.

සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ ළමයින්ගේ පොදු කටයුතු වෙනුවෙන් ඉඩ පහසුකම් වෙන් කර ඇති ආකාරය පිළිබඳව තොරතුරු වගුව 3.8 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.8 ළමුන්ගේ පරිශීලනය/ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විශේෂ ස්ථාන වෙන් කර ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

ස්ථානය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
ළමයින්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා (දේශන ශාලා, පංති කාමර, පුස්තකාල වැනි) කාමර වෙන් කර ඇති	18	94.7
ශරීර සුවතා/ ව්‍යායාම කටයුතු සඳහා කාමර වෙන් කර ඇත	3	15.8
ළමයින් සඳහා ගෘහස්ථ ක්‍රීඩා පහසුකම් සපයා ඇත	4	21.1
ළමයින් සඳහා එළිමහන් ක්‍රීඩා පිටියක් සපයා ඇත	12	63.2
කුඩා ළමයින්ගේ විනෝදාස්වාදය/ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ක්‍රීඩා පහසුකම් සහිත එළිමහන් උද්‍යානයක්/ උද්‍යාන ඇත	8	42.1
මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	**19**	**-**

සටහන: සෑම ආයතනයක් සඳහාම එක් එක් ස්ථානය වෙන් වෙන්ව සලකන බැවින් ආයතන සංඛ්‍යාවේ එකතුව මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවට සමාන නොවේ

වගුව 3.8ට අනුව රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය ඉවත් කළ විට අනෙකුත් සියලුම ආයතනවල අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වෙන් කළ ස්ථානයක්/ ස්ථාන පවත්වාගෙන යනු ලබන බව වාර්තා වීම ඉතා යහපත් තත්වයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. ක්‍රීඩා හා ව්‍යායාම කටයුතු වෙනුවෙන් පහසුකම් සැපයීම පිළිබඳව සලකා බැලීමේදි ආයතනවලින් 63%ක පමණ ළමයින්ගේ ක්‍රීඩා කටයුතු/ ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් එළිමහන් ක්‍රීඩා පිටියක් ඇති බව වාර්තා කර ඇත. ආයතන පරිශ්‍රය තුළ ක්‍රීඩා පිටියක් නොමැති අවස්ථාවන්හිදී පිටස්තරව ඇති පොදු ක්‍රීඩා පිටියක් හෝ පාසල් ක්‍රීඩාංගනයක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට විධිවිධාන සලසා තිබීම මෙහි දී වැදගත් වේ.

ළමයින්ගේ කායික හා මානසික ක්‍රියාකාරීත්වය යහපත් මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා හොඳ නින්දක් ලැබීම අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයක් වේ. ඒ සඳහා ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක සෑම ළමයෙක් සඳහාම එම ළමයාගේ වයස අනුව ඇඳක් හෝ තොටිල්ලක් සහ සෑම ඇඳකටම මදුරු දැලක් ලබා දී තිබිය යුතු බව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා වන ප්‍රමිතීන් වල පැහැදිළිව සඳහන්ව ඇත.

වගුව 3.9 ළමුන් සඳහා වෙන් කර ඇති ඇඳන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණවත් භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

ඇඳන් සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණවත් භාවය	වෙන් කළ ඇඳන්	
	සංඛ්‍යාව	%
සෑම ළමයෙක් සඳහාම ඇඳක් වෙන් කර ඇත	17	89.5
ළමයින් සඳහා ප්‍රමාණවත් ඇඳන් සංඛ්‍යාවක් නැත	2	10.5
එකතුව	**19**	**100**

වගුව 3.9 අනුව බලන විට සබරගමුව පළාතේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 19 අතරින් 17 ක් තුළ සෑම ළමයෙක් වෙනුවෙන්ම ඇඳක් වෙන් කර ඇති බව වාර්තා වීම සාධනීය තත්ත්වයක් වන අතර ආයතන 2 ක පමණක් ළමයින් සංඛ්‍යාවට ප්‍රමාණවත් වන සේ ඇඳන් සංඛ්‍යාවක් නොමැති බව වාර්තා කර තිබේ.

අනාථ, අත්හල, අසරණ ළමයකු වීම නිසා හෝ ළමා වින්දිතයකු, සැකකරුවකු, වරදකරුවකු වශයෙන් හෝ වෙනත් හේතුවක් මත ආයතනගත වන ළමුන්ගේ යහපැවැත්ම වෙනුවෙන් කටයුතු කර ඔවුන් සමාජගත කිරීමේ වගකීම එකී ආයතන විසින් දරනු ලබන අතර රඳවා ගන්නා ළමුන් සඳහා යෝග්‍ය පරිසරයක් ආයතනය තුළ පැවතීම ඒ සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව යම් හෙයකින් ආයතනයක ඇති පහසුකම් ඉක්මවා අමතර ළමුන් ආයතනය තුළ නේවාසික කිරීමට සිදුවුවහොත් එය ඔවුන්ගේ මූලික සුබසාධන අවශ්‍යතා සඳහා තර්ජනයකි. ඒ නිසා මෙම සංගණනයේ දී අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් රඳවා සිටින ආයතන හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කළ අතර වගුව 3.10 මගින් එම තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.10 අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් රඳවා සිටින ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආයතන වර්ගය අනුව

ආයතන වර්ගය	මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	අතිරික්ත ළමයින් සංඛ්‍යාවක් සිටින ආයතන	
		සංඛ්‍යාව	%
රැඳවුම් නිවාසය	2	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	16	2	12.5
එකතුව	**19**	**2**	**10.5**

ඉහත වගුව අනුව පෙනී යන්නේ සබරගමුව පළාතේ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 19 අතරින් ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස 2 ක් තුළ සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට අතිරික්ත ළමුන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වී ඇති බවයි. මෙහිදී මේ පිළිබඳව අවධානය යොමු කර මේ සඳහා විකල්ප හඳුන්වා දීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.

ආයතනගත ළමයින් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීමේදී නිර්දේශය වන්නේ උපරිම වශයෙන් ළමයින් 8 දෙනෙකු සඳහා එක් වැසිකිළියක්වත් වන සේ ආයතනය තුළ වැසිකිළි පහසුකම් ලබා දිය යුතු බවයි. ආයතනගත ළමුන් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් සපයා දී ඇති ආකාරය වගුව 3.11 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.11 ළමුන් සඳහා වෙන් කරන ලද වැසිකිළිවල ප්‍රමාණවත්භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

වැසිකිළිවල ප්‍රමාණවත්භාවය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
එක් ළමයෙක් සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	2	10.5
ළමයින් දෙදෙනෙක් සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	2	10.5
ළමයින් 3 - 4 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	8	42.1
ළමයින් 5 - 6 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	4	21.0
ළමයින් 7 - 8 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	2	10.5
ළමයින් 11 - 12 සඳහා එක් වැසිකිළියක් බැගින් ඇත	1	5.2
එකතුව	**19**	**100**

ළමයින් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලූ විට පෙනී යන්නේ සමස්තයක් වශයෙන් සබරගමුව පළාතේ ආයතන තුළ වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන ගිය ද එක් ආයතනයක පමණක් ප්‍රමාණවත් පරිදි වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීමක් සිදු නොවන බවයි.

ළමයින්ගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න පැවැත්ම වෙනුවෙන් ආයතනය සඳහා අවශ්‍ය ජල පහසුකම් සපයා ගෙන ඇති ආකාරය පිළිබඳව දළ අදහසක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු ද සංගණනය මගින් රැස් කරන ලදී.

වගුව 3.12 බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
ප්‍රධාන ජල නලය	7	36.8
ආරක්ෂිත ළිඳ	10	52.6
ග්‍රාමීය ජල ව්‍යාපෘති	1	5.3
දොළ පහරකින් ලබා ගන්නා ජලය	1	5.3
එකතුව	**19**	**100**

රූප සටහන 3.4
බීමට ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

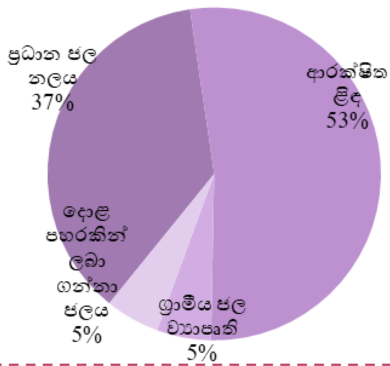

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව , ශ්‍රී ලංකාව DCS

පළාත තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන 19 අතරින් 18 ක් සඳහා ප්‍රධාන ජල නළය, ආරක්ෂිත ළිඳ හෝ ග්‍රාමීය ජල ව්‍යාපෘති මාර්ගයෙන් ජල පහසුකම් ලබාගෙන තිබුන ද එක් ආයතනයක් දොළ පහරකින් ලබාගන්නා ජලය පානය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන බව වාර්තා කර තිබීම කඩිනමින් අවධානය යොමු කළ යුතු ගැටලුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

3.3 ආයතනික වත්කම්

ප්‍රධාන වශයෙන් ළමයින්ගේ සුභසාධනය සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වන ආයතනය සතු මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය හා ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ තොරතුරු ආයතනික වත්කම් යටතේ රැස් කරන ලදී.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සතුව මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වයක් පැවතීම ළමයින්ගේ සුභසාධනය සඳහා ධනාත්මකව බලපායි. එසේම ආයතනගත ළමයින් සඳහා සුරක්ෂිතව ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීමේ අවස්ථාව ලැබීම තුළින් ආයතනයෙන් පිටතදී ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කරගැනීමට මහඟු අවස්ථාවක් ලැබේ. වගුව 3.13 මගින් සබරගමුව පළාතේ ඇති ආයතන සතු මෝටර් වාහන හිමිකාරීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 3.13 මෝටර් වාහන හිමිකාරීත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

මෝටර් වාහන වර්ගය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
වෑන් රථ	2	10.5
ත්‍රිරෝද රථ	5	26.3
ලොරි රථ	1	5.2
මෝටර් වාහන නැත	12	63.1
මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	**19**	**-**

සටහන: ඇතැම් ආයතනවල වර්ග කිහිපයක වාහන ඇති බැවින් ආයතන සංඛ්‍යාවේ එකතුව මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවට සමාන නොවේ.

රූප සටහන 3.5
මෝටර් වාහන හිමිකාරිත්වය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව

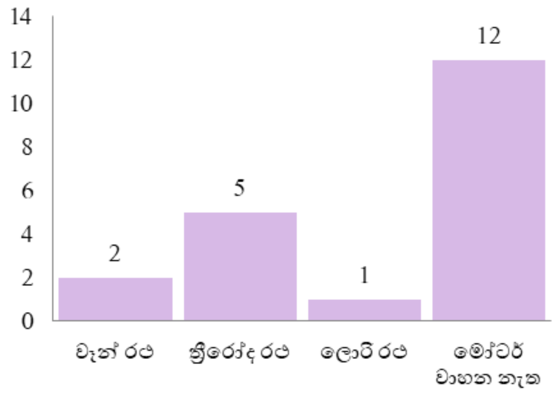

මූලාශ්‍රය :
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන අතරින් 63% (12) කට පමණ මෝටර් වාහන හිමිකාරීත්වයක් නොමැති බව වාර්තා වීම සලකා බැලිය යුතු කරුණක් වේ. ඉතිරි ආයතන 7 සඳහා අවම වශයෙන් එක් වාහනයක් හෝ ඇත.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවලට අයත් භූමි ප්‍රමාණය කොපමණ ද යන්න විමසා බැලීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ද මෙම සංගණයේදී රැස් කරන ලදී.

වගුව 3.14 ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

භූමි ප්‍රමාණය	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
පර්චස් 20 - 39	1	5.2
පර්චස් 40-79	3	15.8
පර්චස් 80-119	1	5.2
පර්චස් 120-159	1	5.2
අක්කර 1 සිට අක්කර 2ට අඩු	1	5.2
අක්කර 2 සිට අක්කර 3ට අඩු	6	31.6
අක්කර 3 සිට අක්කර 5ට අඩු	1	5.2
අක්කර 5 සිට අක්කර 10 ට අඩු	4	21.0
අක්කර 10 හෝ ඊට වැඩි	1	5.2
එකතුව	**19**	**100**

රූප සටහන 3.6
ආයතනයට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

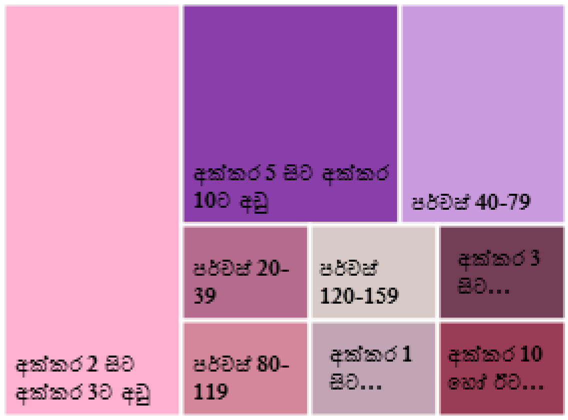

මූලාශ්‍රය:
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී මුළු ආයතන සංඛ්‍යාවෙන් 2/3කට වැඩි ගණනක් අක්කර 1 ක් හෝ ඊට වැඩි භූමි ප්‍රමාණයකට හිමිකම් කියන බව වාර්තා වී තිබීම සාධනීය තත්ත්වයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

3.4 ආයතනික කමිටු රැස්වීම්

ආයතනගත ළමුන් පිළිබඳව සමාලෝචනය කිරීම ඒ ඒ ආයතන තුළ පිහිටුවා ඇති කමිටු හරහා සිදු කරනු ලබන්නකි. ස්ථාපන කමිටු (Placement Committees), බලපත්‍ර කමිටු (Warrant Committees), විෂය කමිටු (Case Committees) වශයෙන් ආයතනයට අදාළ කමිටු අදාළ කාලසීමා තුළ දී පැවැත්වීම ළමයෙක් පිළිබඳ අවශ්‍ය තීන්දු තීරණ ගැනීම සඳහා ඉතා වැදගත් වේ. එම නිසා එක් එක් වර්ගයේ ආයතන මගින් අදාළ කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු මෙම සංගණනය මගින් එක් රැස් කරන ලදී.

වගුව 3.15 ආයතන වර්ගය හා ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

ආයතන වර්ගය	මුළු ආයතන සංඛ්‍යාව	කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන ආයතන සංඛ්‍යාව
රැඳවුම් නිවාසය	2	1
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	1	1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	16	15
එකතුව	**19**	**17**

වගුව 3.16 2019 වසර තුළ පවත්වා ඇති ස්ථාපන කමිටු/ බලපත්‍ර කමිටු/ විෂය කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන

පවත්වන ලද රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	ආයතන සංඛ්‍යාව	%
රැස්වීම් 1	8	47.1
රැස්වීම් 2	7	41.2
රැස්වීම් 5 හෝ ඊට වැඩි	2	11.8
එකතුව	**17**	**100**

කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම පිළිබඳ රැස්කරන ලද තොරතුරු අනුව ආයතන 19 අතුරින් ආයතන 17 ක කමිටු රැස්වීම් වාර පැවැත්වෙන බව වගුව 3.15 මගින් පැහැදිලි වේ. රැඳවුම් නිවාස තුළ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැති වුව ද ප්‍රගති සමාලෝචනය කිරීමේ අරමුණෙන් හෝ එක් රැඳවුම් නිවාසයක කමිටු රැස්වීම් පවත්වා ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එක් ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසයක් තුළ කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු නොලබන බව වාර්තා වී තිබීම ගැටලුකාරී තත්ත්වයකි. එසේම කමිටු රැස්වීම් පවත්වනු ලබන ආයතන සම්බන්ධයෙන් සැළකීමේදී සියලුම ආයතනවල අවම වශයෙන් එක් කමිටු රැස්වීමක් හෝ 2019 වර්ෂය තුළ පවත්වා ඇති බව වගුව 3.16 අනුව පැහැදිලි වේ. කෙසේ වුව ද මෙම ආයතන තුළ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම විධිමත්ව සිදු නොවන බවක් සංගණන දත්ත තුළ සමස්තයක් ලෙස නිරීක්ෂණය වේ.

4 වන පරිච්ඡේදය
ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත ළමුන් පිළිබඳ තොරතුරු

සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටුවා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු සංඛ්‍යාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම මෙම පරිච්ඡේදය මගින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙහිදී ළමයා පිළිබඳ මූලික තොරතුරු, ළමයා ආයතනගත කිරීමට අදාළ තොරතුරු, අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍යය පිළිබඳ තොරතුරු, දෙමාපියන් හා භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු, සහෝදර සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු හා ළමයා සමාජගත කිරීමට අදාළ තොරතුරු විමසා බලනු ලැබේ.

4.1 ළමුන් පිළිබඳ මූලික තොරතුරු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම හඳුනාගැනීමේ අරමුණින් දත්ත එක්රැස් කිරීමේදී ළමයාගේ මූලික ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක තොරතුරු සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් හිමි වේ.

වගුව 4.1 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතන වර්ගය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**
රැඳවුම් නිවාසය	11	2.7	3	2.2	8	2.9
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	20	4.8	11	8.2	9	3.2
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	383	92.5	120	89.6	263	93.9
රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	**269**	**100**	**47**	**100**	**222**	**100**
රැඳවුම් නිවාසය	8	3.0	-	-	8	3.6
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	20	7.4	11	23.4	9	4.1
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	241	89.6	36	76.6	205	92.3
කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය	**145**	**100**	**87**	**100**	**58**	**100**
රැඳවුම් නිවාසය	3	2.1	3	3.4	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	142	97.9	84	96.6	58	100.0

මෙම සංගණනය මගින් සබරගමුව පළාතේ ළමා නිවාසගතව ජීවත්වන ළමයින් 414 දෙනෙකු හඳුනාගෙන ඇත. මෙම ළමුන් සංඛ්‍යාව ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ආයතනගත ළමුන්ගෙන් 4% ක් පමණ වේ. සබරගමුව පළාතේ දිස්ත්‍රික්ක අතර ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව සළකා බැලීමේදී වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක්, එනම් ළමුන් 269 දෙනෙකු රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් වාර්තාවන අතර මෙම සංඛ්‍යාව සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාවෙන් 65% කි. කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ආයතනගතව සිටින ළමයින් සංඛ්‍යාව 145කි.

ආයතන වර්ගය අනුව ළමා නිවාසගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය සළකා බැලීමේදී වැඩිම ආයතන ගණනක් වාර්තා වන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළින් ළමයින් 93% (383) ක තරම් ඉහළ ප්‍රතිශතයක් වාර්තාවේ. අඩුම ළමයින් සංඛ්‍යාවක්, එනම් ළමයින් 11 දෙනෙක් පමණක් රැඳවුම් නිවාසවල වාසය කරන අතර ඔවුන් මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාවට දක්වන ප්‍රතිශතය 3% කි.
සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව සැළකීමේදී ළමයින්ගෙන් 280 (68%) දෙනෙක් ගැහැණු ළමුන් වේ. පිරිමි ළමුන් සංඛ්‍යාව 134 කි.

රූපසටහන 4.1
දිස්ත්‍රික්කය හා ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

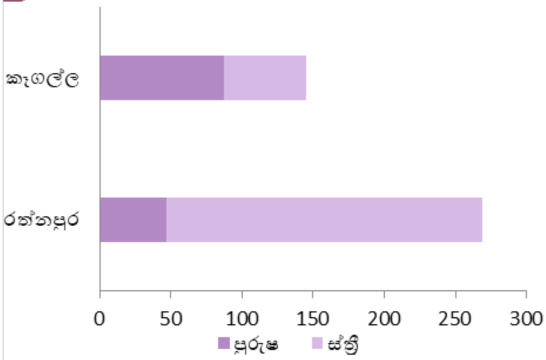

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

වගුව 4.2 දිස්ත්‍රික්කය, වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය හා වයස	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	414	100	134	100	280	100
<1	8	1.9	4	3.0	4	1.4
1	7	1.7	5	3.7	2	0.7
2	2	0.5	2	1.5	-	-
3	2	0.5	-	-	2	0.7
4	2	0.5	1	0.7	1	0.4
5	11	2.7	5	3.7	6	2.1
6	11	2.7	6	4.5	5	1.8
7	12	2.9	4	3.0	8	2.9
8	21	5.1	10	7.5	11	3.9
9	19	4.6	8	6.0	11	3.9
10-14	173	41.8	61	45.5	112	40.0
15-17	124	30.0	25	18.7	99	35.4
18+	22	5.3	3	2.2	19	6.8
රත්නපුර	269	100	47	100	222	100
<1	8	3.0	4	8.5	4	1.8
1	7	2.6	5	10.6	2	0.9
2	2	0.7	2	4.3	-	0.0
3	2	0.7	-	-	2	0.9
4	2	0.7	1	2.1	1	0.5
5	6	2.2	3	6.4	3	1.4
6	8	3.0	4	8.5	4	1.8
7	9	3.3	3	6.4	6	2.7
8	12	4.5	3	6.4	9	4.1
9	8	3.0	2	4.3	6	2.7
10-14	101	37.5	12	25.5	89	40.1
15-17	86	32.0	7	14.9	79	35.6
18+	18	6.7	1	2.1	17	7.7
කෑගල්ල	145	100	87	100	58	100
5	5	3.4	2	2.3	3	5.2
6	3	2.1	2	2.3	1	1.7
7	3	2.1	1	1.1	2	3.4
8	9	6.2	7	8.0	2	3.4
9	11	7.6	6	6.9	5	8.6
10-14	72	49.7	49	56.3	23	39.7
15-17	38	26.2	18	20.7	20	34.5
18+	4	2.8	2	2.3	2	3.4

රූප සටහන 4.2
වයස හා ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

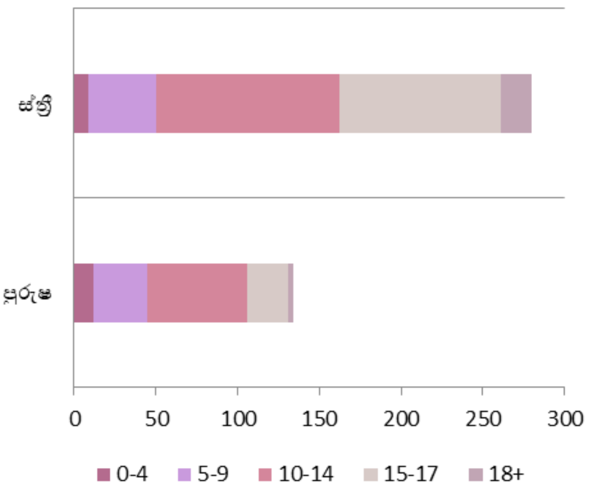

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව , ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය වයස් කාණ්ඩ අනුව සළකා බැලීමේදී ළමුන් 173 ක් අවුරුදු 10-14 වයස් කාණ්ඩයෙන් ද, ළමුන් 124 අවුරුදු 15-17 අතර වයස් කාණ්ඩයෙන් ද වාර්තා වී ඇත. වයස අවුරුදු 10ට අඩු ළමුන් 95 දෙනෙක් වාර්තා වී ඇති අතර ඒ අතරින් අවුරුදු 2, 3 හා 4 වයස්වලින් වාර්තා වී ඇත්තේ ළමුන් දෙදෙනා බැගිනි.

අවුරුදු 18 හෝ ඊට වඩා වැඩි වයස්වල ළමයින් ආයතනගතව තැබීමට ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය රාමුව තුළ ඉඩ ලැබී නොමැති නමුත් සබරගමුව පළාතෙන් වයස අවුරුදු 18ට වැඩි ළමයින් 22 දෙනෙකු වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.3 ජාතිය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ජාතිය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සිංහල	273	65.9	51	38.1	222	79.3
ශ්‍රී ලංකා දෙමළ	56	13.5	34	25.4	22	7.9
ඉන්දියානු දෙමළ	37	8.9	6	4.5	31	11.1
ශ්‍රී ලංකා යෝනක	46	11.1	42	31.3	4	1.4
වෙනත්	1	0.2	1	0.7	-	0.0
ජන වර්ගය නොදනී	1	0.2	-	0.0	1	0.4
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

රූප සටහන 4.3
ජාතිය අනුව ආයතනගත ළමුන්

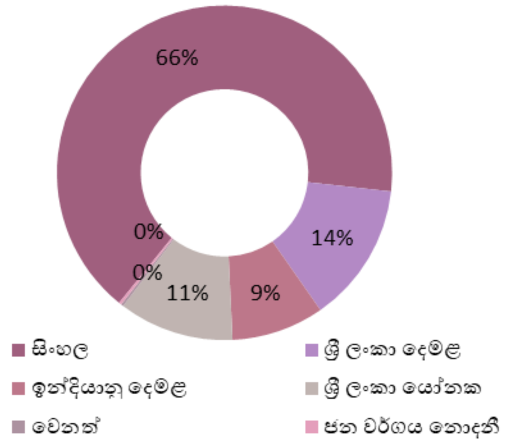

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව , ශ්‍රී ලංකාව

ජාතිය අනුව ආයතනගත ළමුන්ගේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව සළකා බැලීමේදී සංගණනයේදී හඳුනාගන්නා ලද ළමයින්ගෙන් 66% (273) ක ප්‍රතිශතයක් සිංහල ජන වර්ගය නියෝජනය කරනු ලැබේ. මෙහිදී සිංහල හා ඉන්දියානු දෙමළ යන ජනවර්ගවලට අයත් ළමයින් අතර පිරිමි ළමයින් මෙන් සිව් ගුණයකටත් වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් ගැහැණු ළමයින් වාර්තා වී ඇතත් ශ්‍රී ලංකා දෙමළ හා ශ්‍රී ලංකා යෝනක යන ජනවර්ග සැළකීමේදී වැඩි වශයෙන් වාර්තා වී ඇත්තේ පිරිමි ළමුන් වේ.

වගුව 4.4 ආගම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආගම	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
බෞද්ධ	246	59.4	48	35.8	198	70.7
හින්දු	69	16.7	26	19.4	43	15.4
ඉස්ලාම්	52	12.6	48	35.8	4	1.4
රෝමානු කතෝලික	36	8.7	4	3.0	32	11.4
වෙනත් ක්‍රිස්තියානි	9	2.2	8	6.0	1	0.4
වෙනත්	2	0.5	-	0.0	2	0.7
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගත ළමයින්ගෙන් 59% (246) ක් අදහන ආගම බෞද්ධාගම වන අතර හින්දු 17%, ඉස්ලාම් 13%, රෝමානු කතෝලික 9% හා වෙනත් ක්‍රිස්තියානි 2% ක්ද වශයෙන් විවිධ ආගම් අදහන ළමුන් පිළිබඳව වාර්තා වී ඇත. ඉහත දක්වා ඇති ආගම්වලට අමතරව වෙනත් ආගම් අදහන ගැහැණු ළමුන් දෙදෙනෙකු පිළිබඳවද වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.5: දිස්ත්‍රික්කය හා ළමයා උපදින විට මව බාලවයස්කාරියක් ද යන වග අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය	එකතුව		මව බාලවයස්කාරියකි		මව බාලවයස්කාරියක් නොවේ		මව බාලවයස්කාරියක් ද යන්න නොදනී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
රත්නපුර	269	100	33	12.3	207	77.0	29	10.8
කෑගල්ල	145	100	4	2.8	129	89.0	12	8.2
එකතුව	414	100	37	9.0	336	81.1	41	10.0

ආයතනගත කර සිටින ළමයා උපදින අවස්ථාව වන විට මව බාලවයස්කාරියක් වූයේද යන්න විමසා බැලීම සමාජ විද්‍යාත්මකව ඉතා වැදගත් කරුණක් වන අතර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේදී හා සැලසුම් සකස් කිරීමේදී ළමා මව්වරුන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍යයෙන්ම සිදුකල යුත්තක් බැවින් මෙම සංගණනය මගින් ආයතනගත ළමයා උපදින අවස්ථාවේදී ළමයාගේ මව බාලවයස්කාරියක්ව සිටියේද යන්න හඳුනාගැනීමට උත්සාහ දරා ඇත.ඒ අනුව සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමයින් අතරින් 37 (9%) දෙනෙක් උපදින අවස්ථාවේදී මව බාලවයස්කාරියක්ව සිටි බව සංගණන තොරතුරු මගින් තහවුරු වී ඇත. එසේම ළමුන් 41(10%) දෙනෙකුගේ මවගේ වයස (ළමයා උපදින විට) නිශ්චිතව තහවුරු කරගෙන නොමැත.

වගුව 4.6: ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචියේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතන වර්ගය	එකතුව		ලියාපදිංචි කළ		ලියාපදිංචි නොකළ		නොදනී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
රැඳවුම් නිවාසය	11	100	10	90.9	1	9.0	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	20	100	14	70.0	5	25.0	1	5.0
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	383	100	351	91.6	27	7.0	5	1.3
එකතුව	**414**	**100**	**375**	**90.5**	**33**	**7.9**	**6**	**1.4**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමුන්ගෙන් 375 (91%) දෙනෙකුගේ උපත ලියාපදිංචි කර ඇති අතර ළමයින් 33 (8%) දෙනෙකුගේ උපත ලියාපදිංචි කර නොමැත. ළමයින් 6 (1%) දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් උපත ලියාපදිංචි කර ඇත්දැයි නොදනී. ආයතන වර්ගය අනුව උපත ලියාපදිංචිය සැලකීමේදී රැඳවුම් නිවාස හා ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසවලින් 90% කට වැඩි උපත් ලියාපදිංචියක් වාර්තා වන අතර ලියාපදිංචි කළ උපත් අවම අගයක් වාර්තා වන්නේ රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසයෙන් වේ. එයට හේතුව එම ආයතනයේ සිටින ළදරු වයසේ පසුවන ළමුන්ගේ උපත් ලියාපදිංචිය ඒ වන තුරු සිදු කර නොතිබීම විය හැකිය.

වගුව 4.7 ආයතන වර්ගය හා උපත ලියාපදිංචි කළ ලියවිල්ල අනුව උපත ලියාපදිංචි කරන ලද ආයතනගත ළමුන්

ආයතන වර්ගය	එකතුව		උපත ලියාපදිංචි නොකළ/ නොදනී/ සඳහන් නොකළ		උපත ලියාපදිංචි කළ ලේඛනය: උප්පැන්න සහතිකය		උපත ලියාපදිංචි කළ ලේඛනය: අනුමාන වයස් සහතිකය	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
රැඳවුම් නිවාසය	11	100	1	9.0	10	90.9	-	-
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	20	100	6	30.0	14	70.0	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	383	100	32	8.3	339	88.5	12	3.1
එකතුව	**414**	**100**	**39**	**9.4**	**363**	**87.6**	**12**	**2.9**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමුන් අතරින් උපත ලියාපදිංචි කර ඇති ළමුන් 375 දෙනා අතරින් 363 දෙනෙකුට උප්පැන්න සහතිකයක් හිමිව ඇති අතර 12 දෙනෙකුගේ උපත ලියාපදිංචි කර ඇත්තේ අනුමාන වයස් සහතිකය මගිනි.

4.2 ළමුන් ආයතනගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකවරණය ලබමින් සිටින ළමුන් සඳහා විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම හඳුනාගැනීමේදී ආයතනගතව සිටින ළමයාගේ පවුල් පරිසරය, භාරකරුවන්, සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳවත්, ළමයා ආයතනික රැකවරණය යටතට පත්කිරීමට බලපාන ලද හේතු පිළිබඳවත් තොරතුරු ලබා ගැනීම බෙහෙවින් උපකාරී වේ.

වගුව 4.8 වර්තමාන ආයතනයට ඇතුළත් කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

වයස	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
<1	18	4.3	10	7.5	8	2.9
1	2	0.5	1	0.7	1	0.4
2-4	22	5.3	7	5.2	15	5.4
5-9	171	41.3	69	51.5	102	36.4
10-14	157	37.9	39	29.1	118	42.1
15-17	42	10.1	7	5.2	35	12.5
18 හෝ ඊට වැඩි	2	0.5	1	0.7	1	0.4
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

සංගණන අවස්ථාව වන විට නවාතැන්ගෙන සිටින ආයතනයට ළමයා ඇතුළත් කරන විට ළමයාගේ වයස පිළිබඳව තොරතුරු මෙම සංගණනය මගින් එක් රැස් කරන ලදී. සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමුන් වර්තමානයේ ජීවත් වන ආයතනයට ඇතුළත් කරන අවස්ථාව වන විට ඔවුන්ගෙන් බහුතරයක් දෙනා අයත් වී ඇත්තේ වයස අවුරුදු 5-9 වයස් කාණ්ඩයට වේ. මෙම පිරිස මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාවෙන් 41% (171) කි. ළමුන්ගෙන් 38% (157) ක් වයස අවුරුදු 10-14 වයස් කාණ්ඩයේ පසුවන විට වර්තමාන ආයතනයට ඇතුළත් කර ඇත. කෙසේ වුව ද වර්තමාන ආයතනයට ඇතුළත් කරන අවස්ථාව වන විට වයස අවුරුදු 18 හෝ ඊට වැඩි යන වයස් කාණ්ඩයට අයත් ළමුන් දෙදෙනෙක් වාර්තා වීම සැළකිල්ලට ගත යුතු කරුණකි.

වගුව 4.9 මුල්වරට ආයතනගත කරන විට ළමයාගේ වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

වයස	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
<1	21	5.1	11	8.2	10	3.6
1	2	0.5	1	0.7	1	0.4
2-4	35	8.5	14	10.4	21	7.5
5-9	166	40.1	62	46.3	104	37.1
10-14	153	37.0	41	30.6	112	40.0
15-17	27	6.5	1	0.7	26	9.3
18 හෝ ඊට වැඩි	1	0.2	1	0.7	-	0.0
සඳහන් නොකළ	9	2.2	3	2.2	6	2.1
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

ළමයෙකු පළමුවරට ආයතනගත කරන අවස්ථාවේදී ළමයාගේ වයස පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන විට මෙම ළමුන්ගෙන් 40% (166) ක් පමණ අවුරුදු 5-9 වයස් කාණ්ඩය තුළ පසුවන විට ආයතනගත කර ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එසේම මුල් වරට ආයතනගත කරන අවස්ථාවේදී වයස කොපමණද යන්න සඳහන් නොකළ ළමයින් 9 දෙනෙකුද වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.10 ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්

වර්ෂය	ආයතනගත ළමුන්	
	සංඛ්‍යාව	%
2000-2004	2	0.5
2005-2009	20	4.8
2010-2014	95	22.9
2015-2017	109	26.3
2018	81	19.6
2019	98	23.7
වර්ෂය සඳහන් නොකළ	9	2.2
එකතුව	**414**	**100**

රූප සටහන 4.4
ආයතනගත කරන ලද වර්ෂය අනුව ආයතනගත ළමුන්

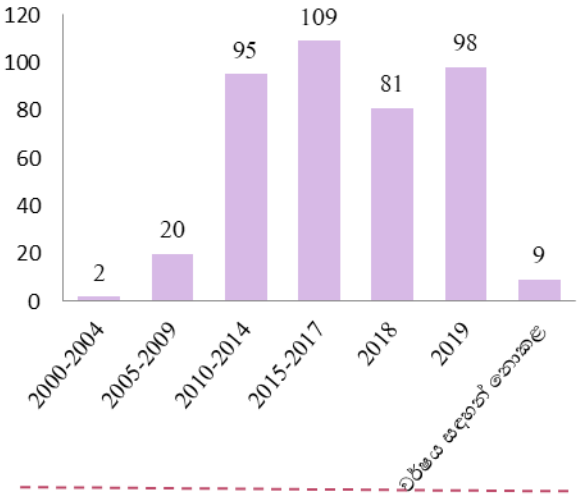

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ දැනට ආයතනගත ළමුන්ගෙන් වැඩිම පිරිසක් 2015-2017 කාලසීමාව තුළ ආයතනගත කර ඇති ළමුන් බව වාර්තා වේ. එසේ ආයතනගත කරන ලද ළමුන් සංඛ්‍යාව 109 (26%) දෙනෙකි.තවද 2018 සහ 2019 යන වර්ෂ වලදී සැලකිය යුතු ළමුන් සංඛ්‍යාවක් ආයතන ගත කර ඇත. එසේම 2000-2004 කාල සීමාවේදී ආයතනගත කරන ලද ළමුන් අතරින් දෙදෙනෙකු සංගණන අවස්ථාව වන විට ද ආයතනගතව සිට ඇති බව ද ළමුන් 20 දෙනෙකු වර්ෂ 10-14 කාලයක් ආයතනගතව ජීවත් වන බව ද වාර්තා වී ඇත. 70%ක් අවුරුදු 5ට අඩු කාලයක් ආයතනගතව ජීවත් වී ඇත.

වගුව 4.11 ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා පදිංචිව සිටි ස්ථානය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

පදිංචිව සිටි ස්ථානය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
මව/ පියා/ භාරකරුට අයත් නිවස/ උරුම වූ නිවස	248	59.9	84	62.7	164	58.6
මව/ පියා/ භාරකරුට අයත් නොවූ නිවස	101	24.4	26	19.4	75	26.8
පදික වේදිකාව	21	5.1	7	5.2	14	5.0
රෝහල	11	2.7	5	3.7	6	2.1
ආගමික ස්ථානය	1	0.2	1	0.7	-	0.0
වෙනත් ළමා නිවාසයක්/ වෙනත් රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්	12	2.9	6	4.5	6	2.1
වෙනත්	10	2.4	2	1.5	8	2.9
නොදනී	10	2.4	3	2.2	7	2.5
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ පසුබිම් තොරතුරු වශයෙන් ළමයා පදිංචිව සිටි ස්ථානය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී පෙනී යන කරුණක් වන්නේ ළමයින්ගෙන් 60% (248) ක් තරම් ඉහළ ප්‍රතිශතයක් ආයතනගත වන අවස්ථාවේදී මව/ පියා/ භාරකරුට අයත් නිවස හෝ ඔවුන්ගෙන් උරුම වූ නිවසක් තුළ පදිංචිව සිට ඇති බවයි. ළමුන්ගෙන් 24% (101) ක් ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මව/පියා හෝ භාරකරුට අයත් නිවසක් නොවූව ද යම් ආකාරයකින් පදිංචිය සනාථ කළ හැකි ස්ථානයක ජීවත්වී ඇත. ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පදික වේදිකාව,රෝහල හෝ ආගමික ස්ථානයක ජීවත්ව සිට ඇත්තේ ළමයින් 33 (8%) දෙනෙකු පමණි.

වගුව 4.12 ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටියේ කා සමග ද යන්න හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ළමයා ජීවත්ව සිටියේ	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
මව/ පියා/ දෙමව්පියන් සමග	297	71.7	107	79.9	190	67.9
ඥාති වන භාරකරුවකු/ රැකබලාගන්නෙකු සමග	77	18.6	20	14.9	57	20.4
ඥාති නොවන භාරකරුවකු/ රැකබලාගන්නෙකු සමග	25	6.0	2	1.5	23	8.2
ඥාතීන් නොවන වෙනත් පාර්ශ්වයක් සමග	5	1.2	2	1.5	3	1.1
නොදනී	10	2.4	3	2.2	7	2.5
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

රූප සටහන 4.5
ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට ළමයා ජීවත්ව සිටි යේ කා සමග ද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්

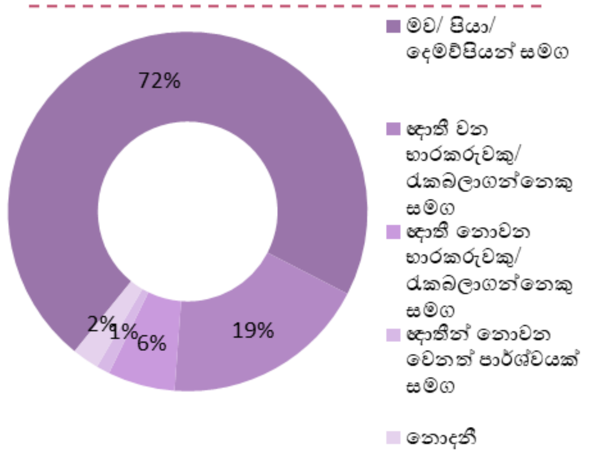

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමුන් අතරින් 297 දෙනෙක්ම ආයතනගත වන අවස්ථාව වන විට මව/පියා හෝ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම සමග ජීවත්ව සිට ඇති අතර ළමුන්ගෙන් 102 දෙනෙක් ඥාති හෝ ඥාති නොවන භාරකරුවෙකු/ රැකබලාගන්නෙකු සමග ජීවත්ව ඇත. ළමයින් 5 දෙනෙකු පමණක් ආයතනගත කරන අවස්ථාවේදී වෙනත් පාර්ශ්වයක් සමග ජීවත්ව සිට ඇති අතර ළමුන් 10 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් භාරකාරිත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ලැබී නොමැත.

වගුව 4.13 ආයතනගත වූ ආකාරය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතනගත වූ ආකාරය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
අධිකරණය මගින්	229	55.3	56	41.8	173	61.8
පළාත් පරිවාස කොමසාරිස් අනුමැතිය මත	105	25.4	27	20.1	78	27.9
සෘජුව භාරකරුවන් මගින්	56	13.5	51	38.1	5	1.8
වෙනත් පාර්ශ්වයක් (භාරකරු නොවන)	24	5.8	-	-	24	8.6
එකතුව	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**

රූප සටහන 4.6
ආයතනගත වූ ආකාරය අනුව ආයතනගත ළමුන්

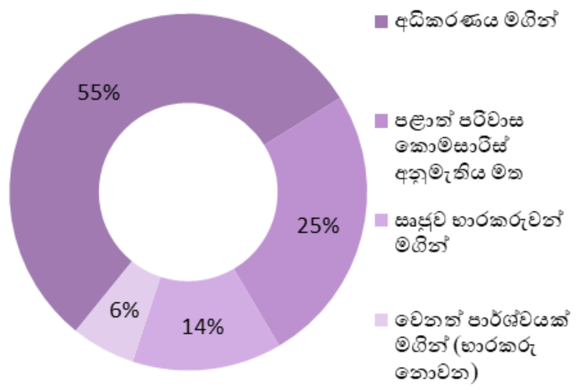

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමුන් ආයතනගත කර ඇති ක්‍රමවේදය සැළකීමේදී ළමුන්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක්, එනම් 55% (229) ක් ආයතනගත කර ඇත්තේ අධිකරණය මගිනි. ළමයින් 105 (25%) දෙනෙකු පළාත් පරිවාස කොමසාරිස්වරයාගේ අනුමැතිය මත ආයතනගත කර තිබේ. සෘජුව භාරකරුවන් මගින් ළමුන් ආයතනගත කළ ද පරිවාස විෂය සම්බන්ධව ඇති නීති රීති අණපනත් තුළ කෙටි කාල සීමාවක් තුළ පරිවාස කොමසාරිස් ගේ අනුමැතිය ඒ සඳහා ලබා ගත යුතුය. සබරගමුව පළාත තුළ ළමයින් 56 දෙනෙකු භාරකරුවන් විසින් ආයතනගත කර ඇති අතර ඉන් 51 දෙනෙකුම පිරිමි ළමයින් වේ. එසේම භාරකරු නොවන වෙනත් පාර්ශ්වයක් මගින් ආයතනගත කරන ලද ළමයින් 24 දෙනෙකු සිටින අතර ඔවුන් සියලු දෙනාම ගැහැණු ළමයින් වීම විශේෂත්වයකි.

වගුව 4.14 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතනගත වීමට හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**
අනාථ ළමයකු වීම	5	1.2	1	0.7	4	1.4
අත්හල ළමයකු වීම	42	10.1	14	10.4	28	10.0
අසරණ ළමයකු වීම	281	67.9	112	83.6	169	60.4
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	81	19.6	2	1.5	79	28.2
ළමා සැකකරුවකු වීම	4	1.0	4	3.0	-	-
වෙනත්	1	0.2	1	0.7	-	-
රත්නපුර	**269**	**100**	**47**	**100**	**222**	**100**
අනාථ ළමයකු වීම	3	1.1	-	-	3	1.4
අත්හල ළමයකු වීම	27	10.0	6	12.8	21	9.5
අසරණ ළමයකු වීම	161	59.9	38	80.9	123	55.4
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	76	28.3	1	2.1	75	33.8
ළමා සැකකරුවකු වීම	2	0.7	2	4.3	-	-
කෑගල්ල	**145**	**100**	**87**	**100**	**58**	**100**
අනාථ ළමයකු වීම	2	1.4	1	1.1	1	1.7
අත්හල ළමයකු වීම	15	10.3	8	9.2	7	12.1
අසරණ ළමයකු වීම	120	82.8	74	85.1	46	79.3
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	5	3.4	1	1.1	4	6.9
ළමා සැකකරුවකු වීම	2	1.4	2	2.3	-	-
වෙනත්	1	0.7	1	1.1	-	-

රූප සටහන 4.7
ආයතනගත වීමට හේතුව අනුව ආයතනගත ළමුන්

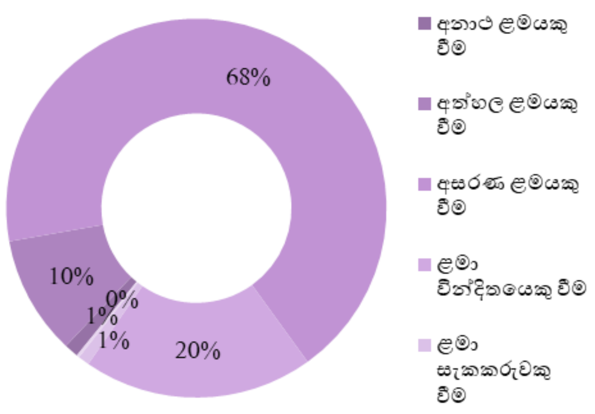

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

ළමුන් ආයතනගත වීමට බලපාන ලද ප්‍රධාන හේතුව සළකා බැලීමේදී ළමුන්ගෙන් වැඩිම පිරිසක් ආයතනගතවී ඇත්තේ ඔවුන් කිසියම් ආකාරයකින් අසරණභාවයට පත්වීම හේතුවෙනි. අසරණ ළමුන් ලෙස ආයතනගත කරන ලද සංඛ්‍යාව මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාවෙන් 68% (281) කි. ළමා වින්දිතයෙකු වීම හේතුවෙන් ආයතනගත කර ඇති ළමුන් සංඛ්‍යාව 81(20%) ක් වන අතර ඉන් 79 දෙනෙකුම, එනම් 98% ක්ම ගැහැණු ළමයින් වීම විශේෂ අවධානයක් යොමුකළ යුතු කරුණකි. මීට අමතරව ළමා සැකකරුවෙකු වීම හේතුවෙන් ආයතනගත කරන ලද ළමුන් සංඛ්‍යාව 4 (1%) ක් වන අතර ඔවුන් සියලුදෙනාම පිරිමි ළමුන් බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.15 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත වීමට හේතුව හා වයස් කාණ්ඩය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ආයතනගත වීමට හේතුව	එකතුව		0-4		5-9		10-14		15-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**414**	**100**	**21**	**100**	**74**	**100**	**173**	**100**	**124**	**100**	**22**	**100**
අනාථ ළමයකු වීම	5	1.2	-	0.0	1	1.4	3	1.7	1	0.8	-	-
අත්හල ළමයකු වීම	42	10.1	8	38.1	9	12.2	11	6.4	12	9.7	2	9.1
අසරණ ළමයකු වීම	281	67.9	13	61.9	58	78.4	122	70.5	74	59.7	14	63.6
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	81	19.6	-	-	6	8.1	36	20.8	34	27.4	5	22.7
ළමා සැකකරුවකු වීම	4	1.0	-	-	-	-	1	0.6	3	2.4	-	-
වෙනත්	1	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4.5
රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	**269**	**100**	**21**	**100**	**43**	**100**	**101**	**100**	**86**	**100**	**18**	**100**
අනාථ ළමයකු වීම	3	1.1	-	-	-	-	2	2.0	1	1.2	-	-
අත්හල ළමයකු වීම	27	10.0	-	38.1	5	11.6	3	3.0	9	10.5	2	11.1
අසරණ ළමයකු වීම	161	59.9	13	61.9	32	74.4	61	60.4	44	51.2	11	61.1
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	76	28.3	-	-	6	14.0	34	33.7	31	36.0	5	27.8
ළමා සැකකරුවකු වීම	2	0.7	-	-	-	-	1	1.0	1	1.2	-	-
කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය	**145**	**100**	**-**	**100**	**31**	**100**	**72**	**100**	**38**	**100**	**4**	**100**
අනාථ ළමයකු වීම	2	1.4	-	-	1	3.2	1	1.4	-	0.0	-	-
අත්හල ළමයකු වීම	15	10.3	-	-	4	12.9	8	11.1	3	7.9	-	-
අසරණ ළමයකු වීම	120	82.8	-	-	26	83.9	61	84.7	30	78.9	3	75
ළමා වින්දිතයෙකු වීම	5	3.4	-	-	-	-	2	2.8	3	7.9	-	-
ළමා සැකකරුවකු වීම	2	1.4	-	-	-	-	-	-	2	5.3	-	-
මුල්වරට ආයතනගතවීමට හේතුව පැහැදිළිව සඳහන් නොවීම	1	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25

සබරගමුව පළාත සැළකීමේදී අසරණ ළමයින් ලෙස ළමා නිවාසගත කරන ලද ළමයින්ගෙන් වැඩිම පිරිසක්, එනම් ළමයින් 122 දෙනෙකු අයත් වන වයස් කාණ්ඩය වන්නේ වයස අවුරුදු 10-14 වයස් කාණ්ඩයයි. අසරණ ළමයින් වශයෙන් ළමා නිවාසගත කරන ලද ළමුන්ගෙන් අඩුම ළමුන් පිරිසක්, එනම් 13 දෙනෙකු වාර්තා වන්නේ අවුරුදු 0-4 වයස් කාණ්ඩයෙනි.

අසරණ ළමුන්

දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්වන්නේ නම් ඔවුන් දෙදෙනාටම හෝ එක් පාර්ශ්වයක් පමණක් ජීවත්වන්නේ නම් එම ජීවත්වන තැනැත්තාට ආර්ථික, සෞඛ්‍ය හෝ වෙනයම් හේතුවක් මත ළමයා රැකබලාගැනීමට නොහැකි නම් එවැනි ළමුන් අසරණ ළමුන් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.

ළමයකු මෙසේ අසරණභාවයට පත්ව ඇති අවස්ථාවක එම ළමයාට රැකවරණය සැලසීමට සුදුසු පුද්ගලයකු හඳුනාගැනීමට නොහැකි නම් එවැනි ළමයින් සඳහා ආයතනගත රැකවරණය ලබා දීමට පියවර ගනු ලැබේ. ආයතනගතව සිටින ඕනෑ ම ළමයෙක් කිසියම් අවස්ථාවක මොන යම් හෝ හේතුවක් මත අසරණභාවයට පත් වී ඇත්නම් එවැනි ළමයින්ගේ අසරණභාවයට හේතු වූ කරුණු මෙම සංගණනය මගින් රැස්කරගන්නා ලදී.

වගුව 4.16 කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

හේතුව	සබරගමුව පළාත						රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය						කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය					
	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
දෙමව්පියන් මහජන සහනාධාර මත යැපීම/ දෙමව්පියන්ට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ දෙමාපියන් දෙදෙනාටම දෙමාපියන් ලෙස කටයුතු කළ නොහැකිවීම	27	9.2	7	6.0	20	11.4	16	9.5	3	7.5	13	10.2	11	8.9	4	5.2	7	14.9
මව හෝ පියා මියයාම. ජීවත්වන තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ ළමයා රැකබලා ගැනීමට නොහැකිවීම	48	16.4	19	16.2	29	16.6	30	17.9	5	12.5	25	19.5	18	14.5	14	18.2	4	8.5
මව හෝ පියා වෛද්‍ය නිගමනය අනුව ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි තත්ත්වයක පසුවීම හා අනෙක් තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම/ දෙමාපියන් දෙදෙනා ම ආබාධිත වීම	9	3.1	3	2.6	6	3.4	3	1.8	1	2.5	2	1.6	6	4.8	2	2.6	4	8.5
මව හෝ පියා බන්ධනාගාරගතව සිටීම සහ අනෙක් තැනැත්තාට දෙමාපියකු ලෙස කටයුතු කළ නොහැකි වීම/ දෙදෙනාම බන්ධනාගාරගත වීම	14	4.8	6	5.1	8	4.6	10	6.0	4	10.0	6	4.7	4	3.2	2	2.6	2	4.3
දෙමව්පියන් වෙන්ව ජීවත්වීම. ළමයාගේ භාරකාරත්වය දරන්නාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම	107	36.6	55	47.0	52	29.7	48	28.6	10	25.0	38	29.7	59	47.6	45	58.4	14	29.8
මව හෝ පියා විසින් අත්හැර දමා තිබීම හා අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට නොහැකිවීම	76	26.0	28	23.9	48	27.4	46	27.4	12	30.0	34	26.6	30	24.2	16	20.8	14	29.8
මව හෝ පියා මියගිය අනෙක් තැනැත්තා විසින් අත්හැර දමා තිබීම	12	4.1	1	0.9	11	6.3	7	4.2	-	-	7	5.5	5	4.0	1	1.3	4	8.5
පවුල තුළ ළමයා අනාරක්ෂිත වීම	7	2.4	1	0.9	6	3.4	4	2.4	1	2.5	3	2.3	3	2.4	-	-	3	6.4
වෙනත්	7	2.4	4	3.4	3	1.7	7	4.2	4	10.0	3	2.3	-	-	-	-	-	-
කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	**292**	**-**	**117**	**-**	**175**	**-**	**168**	**-**	**40**	**-**	**128**	**-**	**124**	**-**	**77**	**-**	**47**	**-**

සටහන: අසරණභාවයට පත් ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

සබරගමුව පළාත පිළිබඳව සළකා බැලීමේදී අසරණ ළමයෙකු වීම යන කරුණ මත පදනම්ව ආයතනගත කරන ලද ළමයින් සංඛ්‍යාව 281ක් ලෙස වාර්තා වුවද, කවදා හෝ අසරණභාවයට පත්වී ඇති මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව 292 ක් බව හඳුනාගෙන ඇත. එම 292 දෙනාගෙන් ළමයින්ගෙන් 117(40%) දෙනෙකු පිරිමි ළමයින් වන අතර 175 දෙනෙකු ගැහැණු ළමයින් වේ.

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන කවදා හෝ අසරණභාවයට ලක්ව ඇති ළමයින්ගෙන් වැඩිම පිරිසක්, එනම් 107 (37%) දෙනෙකු අසරණභාවයට පත් වීමට හේතුව ලෙස දෙමව්පියන් වෙන්ව ජීවත්වීම/ ළමයාගේ භාරකාරිත්වය දරන්නාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම යන කරුණ හඳුනාගෙන ඇත. එසේම මව හෝ පියා විසින් අත්හැර දමා තිබීම හා අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට නොහැකිවීම යන කරුණද ළමයින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් කවදා හෝ අසරණභාවයට පත්වීමට සැළකියයුතු බලපෑමක් සිදුකර ඇති බව සංගණන තොරතුරු මගින් හඳුනාගෙන ඇත.

වගුව 4.17 කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් අසරණභාවයට හේතුව/ හේතු සහ හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

හේතුව	එකතුව		0-4		5-9		10-14		15-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
දෙමව්පියන් මහජන සහනාධාර මත යැපීම/ දෙමව්පියන්ට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ දෙමාපියන් දෙදෙනාටම දෙමාපියන් ලෙස කටයුතු කළ නොහැකිවීම	27	9.2	2	15.4	4	6.7	13	10.0	7	9.5	1	6.7
මව හෝ පියා මියයාම. ජීවත්වන තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති වීම/ ළමයා රැකබලා ගැනීමට නොහැකිවීම	48	16.4	-	-	7	11.7	22	16.9	16	21.6	3	20.0
මව හෝ පියා වෛද්‍ය නිගමනය අනුව ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි තත්ත්වයක පසුවීම හා අනෙක් තැනැත්තාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම/ දෙමාපියන් දෙදෙනා ම ආබාධිත වීම	9	3.1	-	-	2	3.3	4	3.1	3	4.1	-	-
මව හෝ පියා බන්ධනාගාරගතව සිටීම සහ අනෙක් තැනැත්තාට දෙමාපියකු ලෙස කටයුතු කළ නොහැකි වීම/ දෙදෙනාම බන්ධානාගාරගත වීම	14	4.8	-	-	5	8.3	6	4.6	1	1.4	2	13.3
දෙමව්පියන් වෙන්ව ජීවත්වීම. ළමයාගේ භාරකාරත්වය දරන්නාට ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැතිවීම	107	36.6	1	7.7	28	46.7	51	39.2	24	32.4	3	20.0
මව හෝ පියා විසින් අත්හැර දමා තිබීම හා අනෙක් තැනැත්තාට දෙමව්පියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට නොහැකිවීම	76	26.0	9	69.2	15	25.0	28	21.5	20	27.0	4	26.7
මව හෝ පියා මියගිය අනෙක් තැනැත්තා විසින් අත්හැර දමා තිබීම	12	4.1	-	-	1	1.7	8	6.2	1	1.4	2	13.3
පවුල තුළ ළමයා අනාරක්ෂිත වීම	7	2.4	1	7.7	1	1.7	1	0.8	3	4.1	1	6.7
වෙනත්	7	2.4	-	-	2	3.3	3	2.3	2	2.7	-	-
කවදා හෝ අසරණභාවයට පත් වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	**292**	**-**	**13**	**-**	**60**	**-**	**130**	**-**	**74**	**-**	**15**	**-**

සටහන: අසරණභාවයට පත් ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

ළමා වින්දිතයන්

වින්දිත ළමයෙක් යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ යම් ආකාරයක ශාරීරික, මානසික හෝ ලිංගික අපයෝජනයක් හෝ අපහරණයක් හෝ බාහිර හේතුවක් හෝ සිදුවීමක් මත පීඩාවට ලක් වූ ළමයෙක් වේ.

වින්දිතයෙක් වීම හේතුවෙන් ආයතනගත කරන ලද ළමුන් පිළිබඳව මෙන් ම ආයතනගතව සිටින සියලු ම ළමුන් කිසියම් අවස්ථාවක මොන යම් හෝ හේතුවක් මත වින්දිතභාවයට පත් වී ඇත්ද යන්න පිළිබඳව ද මෙම සංගණනය මගින් තොරතුරු රැස්කරගන්නා ලදී.

වගුව **4.18** කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

හේතුව	සබරගමුව පළාත						රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය						කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය					
	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ශාරීරික/ මානසික/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම	77	54.6	1	3.7	76	66.7	69	73.4	1	50.0	68	73.9	8	17.0	-	-	8	36.4
කෲරත්වයට භාජනය වීම	18	12.8	6	22.2	12	10.5	7	7.4	1	50.0	6	6.5	11	23.4	5	20.0	6	27.3
වීදියක ජීවත් වීම/ සිඟමන් යැදීම	2	1.4	-	-	2	1.8	2	2.1	-	-	2	2.2	-	-	-	-	-	-
පැහැර ගැනීමට/ අපහරණයට ලක්වීම	1	0.7	-	-	1	0.9	1	1.1	-	-	1	1.1	-	-	-	-	-	-
දෙමව්පියන් මියයාම/ ඔත්පල වීම මත ළමා වින්දිතයෙකු ලෙස අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	3	2.1	1	3.7	2	1.8	1	1.1	-	-	1	1.1	2	4.3	1	4.0	1	4.5
නොසලකා හැරීමට ලක්වීම	40	28.4	23	85.2	17	14.9	9	9.6	-	-	9	9.8	31	66.0	23	92.0	8	36.4
දෙමව්පියන් විසින් අතරමංකර යෑම නිසා අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	10	7.1	-	-	10	8.8	9	9.6	-	-	9	9.8	1	2.1	-	-	1	4.5
කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත්වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	**141**	**-**	**27**	**-**	**114**	**-**	**94**	**-**	**2**	**-**	**92**	**-**	**47**	**-**	**25**	**-**	**22**	**-**

සටහන: වින්දිතභාවයට පත් ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

ළමා වින්දිතයෙකු වීම යන්න ප්‍රධාන හේතුව ලෙස සළකා සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගත කරන ලද ළමයින් සංඛ්‍යාව 81ක් වන නමුත් කිසියම් හේතුවක් මත කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වී ඇති ළමයින් සංඛ්‍යාව 141 ක් බව හඳුනාගෙන ඇත. එසේම කවදා හෝ වින්දිතභාවයට ලක්වී ඇති ළමයින් අතරින් 81% ක්ම ගැහැණු ළමයින් වීම දැඩි අවධානයක් යොමු වියයුතු කරුණකි. වැඩිම ළමුන් පිරිසක්, එනම් ළමයින් 77 (55%) දෙනෙකු වින්දිතභාවයට ලක්වීමට බලපා ඇති ප්‍රධාන හේතුව වශයෙන් ශාරීරික/මානසික/ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම යන්න හඳුනාගෙන ඇත. එසේම නොසළකා හැරීමට ලක්වීම සහ කෲරත්වයට භාජනය වීම යන කරුණුද ළමයින් කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත්වීමට පොදුවේ බලපාන බව මෙම සංගණන තොරතුරු වලින් හෙළිවේ.තවද සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත් වන කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත්වූ පිරිමි ළමයින් සම්බන්ධයෙන් සැළකීමේදී ඔවුන්ගෙන් 85% (23) ක්ම නොසළකා හැරීමට ලක්වීම යන කරුණ හේතුවෙන් වින්දිතභාවයට පත්වී ඇත. වීදියක ජීවත් වීම/ සිඟමන් යැදීම, පැහැර ගැනීමට/ අපහරණයට ලක්වීම, දෙමව්පියන් විසින් අතරමංකර යෑම නිසා අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම යන හේතූන් මත කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත්වී ඇති සියලුම ළමයින් ගැහැණු ළමයින් වීමද විශේෂ අවධානයට ලක්විය යුතු කරුණකි.

වගුව 4.19 කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් ආයතනගත ළමුන් වින්දිතභාවයට හේතුව/ හේතු සහ හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

හේතුව	එකතුව		0-4		5-9		10-14		15-17		18 හෝ ඊට වැඩි	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ශාරීරික/ මානසික/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක්වීම	77	54.6	-	-	3	15.8	30	46.9	40	81.6	4	50.0
කෲරත්වයට භාජනය වීම	18	12.8	-	-	7	36.8	7	10.9	3	6.1	1	12.5
වීදියක ජීවත් වීම/ සිඟමන් යැදීම	2	1.4	-	-	-	-	1	1.6	-	-	1	12.5
පැහැර ගැනීමට/ අපහරණයට ලක්වීම	1	0.7	-	-	-	-	-	-	1	2.0	-	-
දෙමව්පියන් මියයාම/ ඔත්පල වීම මත ළමා වින්දිතයෙකු ලෙස අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	3	2.1	-	-	2	10.5	1	1.6	-	-	-	-
නොසලකා හැරීමට ලක්වීම	40	28.4	1	100.0	7	36.8	25	39.1	5	10.2	2	25.0
දෙමව්පියන් විසින් අතරමංකර යෑම නිසා අධිකරණයට ඉදිරිපත් කොට රඳවා තබා ගැනීම	10	7.1	-	-	2	10.5	5	7.8	2	4.1	1	12.5
කවදා හෝ වින්දිතභාවයට පත් වූ මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	**141**		**1**		**19**		**64**		**49**		**8**	

සටහන: වින්දිතභාවයට පත් ඇතැම් ළමයින්ට ඒ සඳහා එක් හේතුවකට වඩා බලපා ඇති බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

ළමා සැකකරුවන්/ වැරදිකරුවන්

සැකකරුවෙකු යන්නෙන් යම් වරදක් කර ඇති බවට අනුමාන කරන ළමයෙක් අදහස් වන අතර වරදකරුවෙකු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ යම් වරදක් කර ඇති බවට අධිකරණය මගින් තීන්දු කර ඇති ළමයෙක් වේ.

සැකකරුවන් හෝ වරදකරුවන් වන ළමුන් ආයතනගත කිරීමේ අභිප්‍රාය වන්නේ විශෝධනය කිරීම වේ. යම් සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවක් හෝ වරදක් සඳහා පෙළඹී ඇති ළමුන් ආයතනගත විශෝධනයක් තුළින් යහපත් ව සමාජගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කරදීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම සංගණනය මගින් ළමා සැකකරුවන් හෝ වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගත කර සිටින ළමුන් විසින් සිදු කරන ලද හෝ සිදු කළේ යැයි සැක කරන වරද කුමක් ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

සංගණන දත්ත අනුව සබරගමුව පළාත තුළින් වරදකරුවන් ලෙස ආයතනගත කර ඇති ළමුන් කිසිවකු වාර්තා වී නොමැති අතර සැකකරුවන් වශයෙන් ආයතනගත කරන ලද ළමුන් 4 දෙනෙක් පමණක් වාර්තා වී ඇත. මෙම ළමුන් 4 දෙනාම පිරිමි ළමුන් වන අතර මොවුන් අවුරුදු 13, 15, 16 හා 17 යන වයස්වල පසුවන්නන් වේ.

වගුව 4.20 සැකකරුවන් ලෙස ආයතනගතව සිටින ළමුන් දිස්ත්‍රික්කය, සැකකරුවන් වීමට හේතුව අනුව

හේතුව	සංඛ්‍යාව
සබරගමුව පළාත	
ස්ත්‍රී දූෂණය කිරීම/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක් කිරීම	2
මිනී මැරීම/ මනුෂ්‍ය ඝාතන සිදු කිරීම	2
රත්නපුර	
ස්ත්‍රී දූෂණය කිරීම/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක් කිරීම	2
කෑගල්ල	
මිනී මැරීම/ මනුෂ්‍ය ඝාතන සිදු කිරීම	2

සබරගමුව පළාත තුළ සැකකරුවන් ලෙස ආයතනගත කර ඇති ළමුන් හතර දෙනා අතරින් ළමයින් දෙදෙනෙක් මිනීමැරීම්/ මනුෂ්‍ය ඝාතන සිදුකිරීම යන චෝදනාවට සැකරුවන් වීම හේතුවෙන් ආයතනගත කර ඇති අතර අනෙක් දෙදෙනා ස්ත්‍රී දූෂණය කිරීම/ ලිංගික අපයෝජනයට ලක් කිරීම යන චෝදනාවට සැකරුවන් වීම හේතුවෙන් ආයතනගත කර ඇත.

4.3 අධ්‍යාපන/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු

කුමන තත්ත්වයක් යටතේ වුව ද ළමයකුගේ අධ්‍යාපන අයිතිය අඛණ්ඩව සුරක්ෂිත විය යුතුව ඇති අතර යම් ආකාරයකින් ළමයාගේ අධ්‍යාපන අයිතිය උල්ලංඝණය වුවහොත් ඒ තුළින් අනාගතයේ ඉතා බරපතල සමාජ ආර්ථික ගැටළු නිර්මාණය වීමේ පසුබිමක් ඇති විය හැකිය. එම නිසා ආයතනගත ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරගෙනයාම පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීමත්, ළමයින් සමාජගත කිරීමේදී වැදගත් වන වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සඳහා ආයතනගත ළමුන්ට අවස්ථාව ලබා දීම පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීමත් මෙම සංගණනයේදී සිදු කරන ලදී.

වර්තමාන අධ්‍යාපන කටයුත්ත

වගුව 4.21 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව වයස අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

ආයතන වර්ගය	එකතුව		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවන		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**397**	**100**	**353**	**88.9**	**44**	**11.0**
රැඳවුම් නිවාසය	11	100	-	-	11	100.0
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	6	100	6	100	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	380	100	347	91.3	33	8.7
රත්නපුර	**252**	**100**	**215**	**85.3**	**37**	**14.6**
රැඳවුම් නිවාසය	8	100	-	-	8	100.0
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	6	100	6	100.0	-	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	238	100	209	87.8	29	12.1
කෑගල්ල	**145**	**100**	**138**	**95.1**	**7**	**4.8**
රැඳවුම් නිවාසය	3	100	-	-	3	100.0
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	142	100	138	97.1	4	2.8

රූප සටහන 4.8
ආයතන වර්ගය හා අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව ආයතනගත ළමුන්

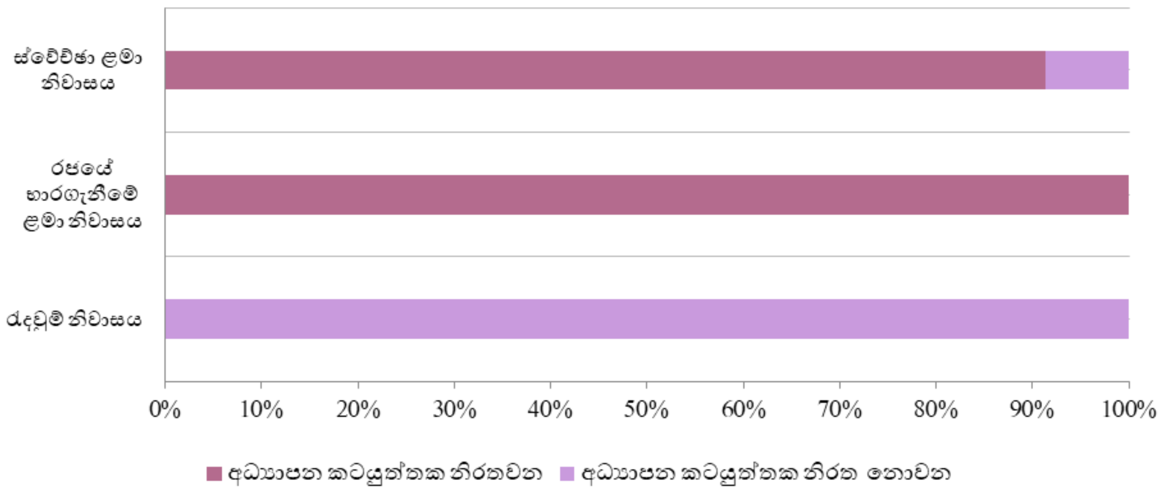

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

DCS

කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම ලෙස සලකා බලනු ලබන්නේ පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය, පාසල් අධ්‍යාපනය, විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය, වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපනය හෝ වෙනත් පිළිගත් අධ්‍යාපන කාර්යයක නිරතවීම වේ. සාමාන්‍යයෙන් අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ළමයින් කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නියැලිය යුතු ළමයින් ලෙස සැලකෙන අතර සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමයන් 414 දෙනාගෙන් මෙම වයස් කාණ්ඩයට අයත් වන ළමයින් සංඛ්‍යාව 397 ක් වේ. ඔවුන්ගෙන් 89% (353) ක පමණ ප්‍රතිශතයක් කිසියම් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත වන බව වාර්තා වී ඇති අතර 44 දෙනෙකු පමණක් අධ්‍යාපන කටයුතු වල නිරත වන්නේ නැත.

රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය තුළ රඳවා ඇති ළමයින් 6 දෙනාම කුමන හෝ අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත වන බව වාර්තා වන අතර ළමයින් 380 දෙනෙකු රඳවා ඇති ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස සම්බන්ධයෙන් සැළකීමේදී ළමයින් 347 (91%) දෙනෙකු අධ්‍යාපන කටයුතු වල නිරත වන බව වාර්තා වේ. මෙහිදී සබරගමුව පළාතේ රැඳවුම් නිවාසගතව ජීවත් වන ළමයින් 11 දෙනාගෙන් කිසිවෙකු අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන බව පෙනේ. එනමුත් රැඳවුම් නිවාස තුළ රඳවා සිටින ළමයින් අතිශයින්ම තාවකාලිකව එම ස්ථානවල රඳවා සිටින බැවින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු වාර්තාකිරීමේදී අදාළ තොරතුරු නොමැතිකම හේතුවෙන් කිසියම් ගැටළුවක් සිදුවිය හැකි බව ද මෙහිදී පෙන්වා දිය යුතු ය

වගුව 4.22 ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය, අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම අනුව වයස අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය	එකතුව		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවන		අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	**123**	**100**	**115**	**93.4**	**8**	**6.5**
3-4	1	100	1	100.0	-	-
5-9	33	100	31	93.9	2	6.0
10-14	61	100	58	95.0	3	4.9
15-17	25	100	23	92.0	2	8.0
18 හෝ ඊට වැඩි	3	100	2	66.6	1	33.3
ස්ත්‍රී	**274**	**100**	**238**	**86.8**	**36**	**13.1**
3-4	3	100	3	100.0	-	-
5-9	41	100	38	92.6	3	7.3
10-14	112	100	103	91.9	9	8.0
15-17	99	100	82	82.8	17	17.2
18 හෝ ඊට වැඩි	19	100	12	63.1	7	36.8
එකතුව	**397**	**100**	**353**	**88.9**	**44**	**11.1**
3-4	4	100	4	100.0	-	-
5-9	74	100	69	93.2	5	6.7
10-14	173	100	161	93.0	12	6.9
15-17	124	100	105	84.6	19	15.3
18 හෝ ඊට වැඩි	22	100	14	63.6	8	36.3

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමයින් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවීම වයස් කාණ්ඩ අනුව සැළකීමේදී වයස අවුරුදු 5 සහ ඊට වැඩි ළමයින්ගෙන් 89% ක් කුමන හෝ අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත වන බව පෙනේ.

වගුව 4.23 දැනට නිරත වන අධ්‍යාපන කටයුත්ත හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව වයස අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

දැනට නිරත වන අධ්‍යාපන කටයුත්ත	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය	11	3.1	5	4.3	6	2.5
පාසල් අධ්‍යාපනය	333	94.3	110	95.7	223	93.7
වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපනය (NVQ සහතික)	2	0.6	-	-	2	0.8
වෘත්තීය/ කාර්මික අධ්‍යාපනය (NVQ සහතික නොවන)	1	0.3	-	-	1	0.4
වෙනත් අධ්‍යාපන කටයුතු	6	1.7	-	-	6	2.5
එකතුව	**353**	**100**	**115**	**100**	**238**	**100**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන වයස අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි, අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතවන ළමයින් 353 දෙනා අතරින් 333 දෙනෙකු (94%) පාසල් අධ්‍යාපනය හදාරන අතර ළමයින් 11 දෙනෙකු පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය හදාරයි.

වගුව 4.24 දැනට අධ්‍යාපනය නොලබන අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව හා ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය අනුව

අධ්‍යාපනය නොලැබීමට හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
විභාග ප්‍රතිඵල අපේක්ෂාවෙන් සිටීම	3	6.8	-	-	3	8.3
ඉගෙනුම් දුර්වලතා	6	13.6	1	12.5	5	13.9
රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්ව	6	13.6	-	-	6	16.7
පාසලකට ඇතුළත් කරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම	1	2.3	1	12.5	-	-
නීතිමය හේතු	12	27.3	2	25.0	10	27.8
පාසැල්/ පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය ලබා දීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටීම	2	4.5	2	25.0	-	-
නවක යොමුවීමක්	2	4.5	1	12.5	1	2.8
පාසැල් යාමට ඇති දැඩි අකමැත්ත	2	4.5	-	-	2	5.6
පාසැලේ අනෙක් ළමුන්ට නිතර හිරිහැර කිරීම	1	2.3		-	1	2.8
ළමා මවක් වීම	6	13.6	-	-	6	16.7
වයස ඉක්මවා තිබීම	1	2.3	1	12.5	-	-
ළමයාගේ ඉගෙනුම් මාධ්‍යට අදාළ පාසැලක් නොමැති වීම	1	2.3	-	-	1	2.8
වෙනත්	1	2.3	-	-	1	2.8
එකතුව	**44**	**100**	**8**	**100**	**36**	**100**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන වයස අවුරුදු 3 හා ඊට වැඩි, අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරතනොවන ළමයින් සංඛ්‍යාව 44ක් වන අතර ඔවුන්ගෙන් 36 දෙනෙකු (82%) ගැහැණු ළමයින් වේ. ළමයින් වැඩි පිරිසක්, එනම් ළමයින් 12 දෙනෙකු අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවීමට හේතුව ලෙස නීතිමය හේතු හඳුනාගෙන ඇත, ළමයින් 6 දෙනෙකු ඉගෙනුම් දුර්වලතා හේතුවෙන් අධ්‍යාපන කටයුත්තක නිරත නොවන බව හඳුනාගෙන ඇති අතර එම ළමුන් සඳහා විකල්ප ඉගෙනුම් අවස්ථා හඳුන්වාදීම මගින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන අයිතිය තහවුරු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

එසේම පාසැලකට ඇතුළත්කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද එක් ළමයෙක් හඳුනාගෙන ඇති අතර මෙවැනි අවස්ථා සඳහා විකල්ප විසඳුම් සකස්කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු පාර්ශ්වයන්ගේ කඩිනම් අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත.

ලබා ඇති ඉහළම අධ්‍යාපනය හා සාක්ෂරතාවය

මෙම සංගණනයේදී අවුරුදු 6 හා ඊට ඉහළ වයසේ පසුවන ළමුන් ලබා ගෙන ඇති ඉහළම අධ්‍යාපන තත්ත්වය හා ඔවුන්ගේ සාක්ෂරතාවය පිළිබඳව තොරතුරු එක්රැස් කරගන්නා ලදී.

වගුව **4.25** ලබා ඇති ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව අවුරුදු **6** හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
කිසිදා පාසල් ගොස් නැත	3	0.8	-	-	3	1.1
දැනට 1 ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම ලබයි	11	2.9	5	4.3	6	2.3
1 ශ්‍රේණිය සමත්	15	3.9	7	6.0	8	3.0
2 ශ්‍රේණිය සමත්	20	5.2	7	6.0	13	4.9
3 ශ්‍රේණිය සමත්	27	7.1	12	10.3	15	5.7
4 ශ්‍රේණිය සමත්	25	6.5	11	9.4	14	5.3
5 ශ්‍රේණිය සමත්	35	9.2	13	11.1	22	8.3
6 ශ්‍රේණිය සමත්	38	9.9	17	14.5	21	7.9
7 ශ්‍රේණිය සමත්	49	12.8	16	13.7	33	12.5
8 ශ්‍රේණිය සමත්	50	13.1	13	11.1	37	14.0
9 ශ්‍රේණිය සමත්	29	7.6	8	6.8	21	7.9
10 ශ්‍රේණිය සමත්	44	11.5	5	4.3	39	14.7
අ-පො-ස (සා/පෙළ) සමත්	25	6.5	2	1.7	23	8.7
අ-පො-ස (උ/පෙළ) සමත්	1	0.3	-	-	1	0.4
සඳහන් නොකළ	10	2.6	1	0.9	9	3.4
එකතුව	**382**	**100**	**117**	**100**	**265**	**100**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන වයස අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ළමයින් 382 දෙනා අතරින් ළමයින් 25(7%) දෙනෙක් අ.පො.ස. (සා/පෙළ) සමත් අතර ඔවුන්ගෙන් 23 දෙනෙකු ගැහැණු ළමයින් වේ. එක් ගැහැණු ළමයෙක් පමණක් අ.පො.ස. (උ/පෙළ) සමත් බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.26 ස්ත්‍රී /පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය හා සාක්ෂරතාවය අනුව වයස අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ආයතනගත ළමුන්

ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය	එකතුව		කියවීමට හා ලිවීමට හැකි ය		කියවීමට හා ලිවීමට නොහැකි ය	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	**117**	**100**	**109**	**93.1**	**8**	**6.8**
6-7	10	100	7	70.0	3	30.0
8-10	30	100	28	93.3	2	6.6
11-14	49	100	48	98.0	1	2.0
15-17	25	100	24	96.0	1	4.0
18 හෝ ඊට වැඩි	3	100	2	66.6	1	33.3
ස්ත්‍රී	**265**	**100**	**241**	**90.9**	**24**	**9.0**
6-7	13	100	13	100.0	-	-
8-10	35	100	25	71.4	10	28.5
11-14	99	100	91	91.9	8	8.0
15-17	99	100	93	93.9	6	6.0
18 හෝ ඊට වැඩි	19	100	19	100.0	-	-
එකතුව	**382**	**100**	**350**	**91.6**	**32**	**8.3**
6-7	23	100	20	86.9	3	13.0
8-10	65	100	53	81.5	12	18.4
11-14	148	100	139	93.9	9	6.0
15-17	124	100	117	94.3	7	5.6
18 හෝ ඊට වැඩි	22	100	21	95.4	1	4.5

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන වයස අවුරුදු 6 හා ඊට වැඩි ළමුන් 382 දෙනා අතරින් 350 දෙනෙකුට, එනම් 92% ක ප්‍රතිශතයකට තමා භාවිතා කරන භාෂාවෙන් කිසියම් දෙයක් ලිවීමටත් කියවා තේරුම් ගැනීමටත් හැකියාව ඇති බව වාර්තා වී ඇත. පිරිමි ළමයින් සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ මෙම ප්‍රතිශතය 93% ක් වන අතර ගැහැනු ළමයින්ට අදාළව එම අගය 91% ක් වේ. වයස් කාණ්ඩ අනුව සැළකීමේදී වයස අවුරුදු 10 ට වඩා වැඩි ළමයින් අතර 94% කට වඩා ඉහළ සාක්ෂරතාවයක් දක්නට ලැබේ.

වෘත්තීය අධ්‍යාපනය

වෘත්තීය සුදුසුකමක් ලබා තිබීම තුළින් ළමයකුගේ අනාගතය සැලසුම් කිරීමේදී යම් ආකාරයක පිටිවහලක් ලබා ගත හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම ආයතනගත ළමයකු නැවත සමාජගත කිරීම සඳහා ඇති අවස්ථාවන් හඳුනාගැනීමේදී ඔහු/ ඇය වෘත්තීය සුදුසුකමක් ලබා ඇත්නම් එයට අදාළ වන සේ රැකියා අවස්ථාවන් සොයාබලා එමගින් ළමයා සමාජගත කිරීමට අවස්ථාව සලසාගත හැකි ය. එසේ වෘත්තීය අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබීම තුළින් ළමයෙකුට අනාගතයේදී තමාගේම ආර්ථික කටයුත්තක් හෝ ස්වයං රැකියාවක් ආරම්භ කිරීමට ද හැකියාවක් ඇත. එම නිසා මෙම සංගණනයේදි අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමුන් වෘත්තීය පුහුණුවක් ලබා ඇත් ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී.

වගුව 4.27 ආයතනගතව සිටින පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් සහිත වයස අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස අනුව

ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස	මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් සහිත ළමයින්	
		සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	**21**	**1**	**4.8**
16	12	-	-
17	6	1	16.7
18 හෝ ඊට වැඩි	3	-	-
ස්ත්‍රී	**92**	**14**	**15.2**
16	42	-	-
17	31	7	22.6
18 හෝ ඊට වැඩි	19	7	36.8
එකතුව	**113**	**15**	**13.3**
16	54	-	-
17	37	8	21.6
18 හෝ ඊට වැඩි	22	7	31.8

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන වයස අවුරුදු 16 හා ඊට වැඩි ළමයින් සංඛ්‍යාව 113ක් වන අතර ඔවුන් අතරින් පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් ඇත්තේ ළමයින් 15 (13%) දෙනෙකුට පමණක් වන අතර ඔවුන්ගෙන් 14 දෙනෙකුම ගැහැණු ළමයින් වීම විශේෂත්වයකි. වැඩිම ළමුන් පිරිසක් එනම් ළමුන් 54 දෙනෙක් වාර්තාවන වයස් කාණ්ඩය අවුරුදු 16 වයස් කාණ්ඩය වුවද වයස අවුරුදු 16 ක් වන ළමුන් කිසිවෙකු පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකමක් ලබාගෙන නොමැති බව පෙනේ. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත්තේ අවුරුදු 16 හෝ ඊට වැඩි වයස්වලට අයත් ළමයින්ගෙන් වැඩි පිරිසක් පාසැල් යාම හෝ වෙනත් උසස් අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරතව සිටීම වේ.

4.4 ළමයාගේ චර්යා රටාවන්, රෝගී සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු

ආයතනගතව සිටින ළමයෙක් සාමාන්‍ය හැසිරීම් රටාවකින් යුතුව කල් ගෙවන්නේද යන්න හෝ විශේෂිත හැසිරීම් රටාවක් පෙන්වන්නේ ද යන්න විමසා බැලීම තුළින් ආයතනික පරිසරය තුළ ළමයාගේ මානසික තත්ත්වය පිළිබඳව දළ අවබෝධයක් ලබාගත හැකි වේ. ළමයාගේ කායික/මානසික නිරෝගීභාවය ළමයා සමාජගත කිරීමේදී ද තීරකයක් වන බැවින් මෙම සංගණනයේදී ළමයාගේ චර්යා රටාවන්, රෝගී සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 4.28 සාමාන්‍ය නිරීක්ෂණය අනුව ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සාමාන්‍ය හැසිරීම් රටාවකින් යුක්ත වේ	379	91.5	118	88.1	261	93.2
හුදකලා බවින් යුතුව කල් ගත කරයි/ එසේ කිරීමට රුචි බවක් පෙන්වයි	15	3.6	7	5.2	8	2.9
තමන් විසින් ම දරුණු කැපුම් සිදුකර ගෙන ඇත/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත	3	0.7	-	-	3	1.1
කාර්ය මණ්ඩලය/ වෙනත් දරුවන් වෙත නිතර පරුෂ වචනයෙන් බැනවදී	4	1.0	1	0.7	3	1.1
වෙනත් දරුවන් හට පහර දී ඇත/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත	19	4.6	7	5.2	12	4.3
කාර්ය මණ්ඩලය වෙත පහර දී ඇත/ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත	2	0.5	2	1.5	-	-
පලායාමට උත්සාහ දරා ඇත	3	0.7	1	0.7	2	0.7

ළමයාගේ හැසිරීම් රටාව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
අධි ලිංගික/ සම ලිංගික ක්‍රියාකාරිත්වයකින් යුක්තය	3	0.7	-	-	3	1.1
මනස සෙමින් වැඩෙන ළමයෙකි	1	0.2	-		1	0.4
එකතුව	**414**	**-**	**134**	**-**	**280**	**-**

සටහන: ඇතැම් ළමයින් තුළින් හැසිරීම් රටා එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් පෙන්නුම් කරන බැවින් එකතුව සමාන නොවේ

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමයින්ගෙන් අති බහුතරයක් එනම් 379 (92%) දෙනෙක් සාමාන්‍ය හැසිරීම් රටාවෙන් යුක්ත බව හඳුනාගෙන ඇත. හැසිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් ගැටළු ඇති බවට හඳුනාගෙන ඇත්තේ ළමයින් 35 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් පමණි. වෙනත් දරුවන් හට පහරදී ඇති හෝ එසේ කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති ළමයින් 19 දෙනෙකු හඳුනාගෙන ඇති අතර ළමයින් 3දෙනෙකු තමා විසින්ම දරුණු කැපුම් සිදුකරගෙන තිබීම හෝ එසේ කිරීමට උත්සාහ කර තිබීම විශේෂ අවධානයක් යොමු කළයුතු කරුණකි. අධි ලිංගික/සම ලිංගික ක්‍රියාකාරිත්වයකින් යුතු ගැහැණු ළමයින් තිදෙනෙකුත් මනස සෙමින් වැඩෙන එක් ගැහැණු ළමයෙකුත් හඳුනාගෙන ඇත. මෙවැනි විවිධ චර්යාමය ගැටළු ඇති බවට හඳුනාගෙන ඇති ළමයින් සම්බන්ධයෙන් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කඩිනමින් සුදුසු පියවර ගත යුතුය.

වගුව 4.29 දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය අනුව

ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය	මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාව	දිගුකාලීන රෝගී/ආබාධිත තත්වයකින් පෙළෙන ළමයින්	
		සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	**134**	**5**	**3.7**
0-4	12	1	8.3
5-9	33	-	-
10-14	61	3	4.9
15-17	25	1	4.0
18 හෝ ඊට වැඩි	3	-	-
ස්ත්‍රී	**280**	**16**	**5.7**
0-4	9	1	11.0
5-9	41	3	7.3
10-14	**112**	**4**	**3.5**
15-17	**99**	**6**	**6.0**
18 හෝ ඊට වැඩි	**19**	**2**	**10.5**
එකතුව	**414**	**21**	**5.0**
0-4	**21**	**2**	**9.5**
5-9	74	3	4.0
10-14	173	7	4.0
15-17	124	7	5.6
18 හෝ ඊට වැඩි	22	2	9.0

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමයින් අතරින් 21 දෙනෙකු, එනම් මුළු ආයතනගත ළමයින් සංඛ්‍යාවෙන් 5%ක් පමණ දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර ඔවුන්ගෙන් 16 දෙනෙක්ම ගැහැණු ළමයින් වේ. වයස් කාණ්ඩ අනුව සැළකීමේදී අවුරුදු 10-14 සහ අවුරුදු 15-17 යන වයස් කාණ්ඩ වලින් දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින් 7 දෙනා බැගින් වාර්තා වේ.

වගුව 4.30 දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

රෝගය/ ආබාධය	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
හෘදය ආශ්‍රිත රෝග	3	1	2
සමාජ රෝග	1	-	1
ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝග	1	-	1
දෘශ්‍ය ආබාධ	2	-	2
මානසික රෝගී තත්ත්ව	8	2	6
ඔටිසම්	2	1	1
තැලසීමියා	1	1	-
අපස්මාරය/ ස්නායු ආබාධ	2	-	2
අනතුරක් හෝ පහරදීමක් හේතුවෙන් එක්තැන් වීම	1	-	1
දිගුකාලීන රෝගී ආබාධිත තත්වයකින් පෙළෙන මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව	**21**	**5**	**16**

සබරගමුව පළාත තුල ආයතනගතව ජීවත් වන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමුන් පිළිබඳව සැළකීමේදී වැඩිම ළමයින් පිරිසක්, එනම් ළමයින් 8(38%) දෙනෙකු පීඩා විඳින්නේ මානසික රෝගී තත්වයන්ට ගොදුරුවීමෙනි. මෙම ළමයින්ගෙන් 6 දෙනෙක්ම ගැහැණු ළමයින් වේ. අනතුරක් හෝ පහරදීමක් හේතුවෙන් එක්තැන් වූ එක් ගැහැණු ළමයෙක් සම්බන්ධයෙන්ද වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.31 දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ආයතනගත ළමුන් රෝගය/ ආබාධය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

රෝගය/ ආබාධය	එකතුව	0-4	5-9	10-14	15-17	18 හෝ ඊට වැඩි
හෘදය ආශ්‍රිත රෝග	3	-	-	1	2	-
සමාජ රෝග	1	-	-	-	1	-
ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝග	1	-	1	-	-	-
දෘශ්‍යා ආබාධ	2	1	-	-	-	1
මානසික රෝගී තත්ත්ව	8	-	1	4	2	1
ඔටිසම්	2	-	-	1	1	-
තැලසීමියා	1	1	-	-	-	-
අපස්මාරය/ ස්නායු ආබාධ	2	-	1	1	-	-
අනතුරක් හෝ පහරදීමක් හේතුවෙන් එක්තැන් වීම	1	-	-	-	1	-
දිගුකාලීන රෝගී ආබාධිත තත්වයකින් පෙළෙන මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව	**21**	**2**	**3**	**7**	**7**	**2**

වගුව 4.32 දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන සහ ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා ආයතනගත ළමුන් ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය හා වයස් කාණ්ඩය අනුව

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය	රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා ළමයින්	
		සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	**5**	**3**	**60.0**
0-4	1	-	-
10-14	3	2	66.6
15-17	1	1	100.0
ස්ත්‍රී	**16**	**13**	**81.2**
0-4	1	1	100.0
5-9	3	2	66.6
10-14	4	4	100.0
15-17	6	4	66.6
18 හෝ ඊට වැඩි	2	2	100.0
එකතුව	**21**	**16**	**76.1**
0-4	2	1	50.0
5-9	3	2	66.6
10-14	7	6	85.7
15-17	7	5	71.4
18 හෝ ඊට වැඩි	2	2	100.0

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත් වන දිගුකාලීන රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පෙළෙන ළමයින් 21 දෙනාගෙන් 16 (76%) දෙනෙකු එම රෝගාබාධ සඳහා අඛණ්ඩව වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගනිමින් සිටින බව වාර්තා වී ඇත.

4.5 ළමුන්ගේ දෙමව්පියන් / භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු

ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගේ පවුල් පසුබිම පිළිබඳව සොයාබැලීමේදී ඔවුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. එසේම මෙම තොරතුරු ළමයින් සමාජගත කිරීමේදී ද ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි ය. එනම් දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ එක්රැස් කරගනු ලබන තොරතුරුවලට අනුව එම ළමයින් නැවත අදාළ භාරකරුවන් වෙත යොමු කිරීමේ හැකියාවක් ඇත් ද යන්න විමසා බැලිය හැකි අතර එසේ නොමැති නම් වෙනත් විකල්ප රැකවරණ අවස්ථාවන් සඳහා යොමු කිරීම පිළිබඳව සලකා බැලීමට හැකිය. මේ සඳහා මෙම සංගණනයේදී ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට හා සංගණන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු වෙන වෙනම රැස් කරගන්නා ලදී.

4.5.1 ළමුන් ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු

මේ යටතේ ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ භාරකරු වූයේ කවුද යන වග, දෙමව්පියන් ජීවත්වූවේ ද යන වග, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් බන්ධනාගාරගතවී/ විදේශගතවී සිටියේද යන වග, දෙමව්පියන්ට/ භාරකරුවන්ට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේද යන වග, හා ඔවුන් ආදායමක් ඉපැයිය නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්වයකින් පසුවූයේද යන වග යනාදී තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 4.33 දිස්ත්‍රික්කය හා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දිස්ත්‍රික්කය හා භාරකරු	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**414**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	44	10.6
පියා පමණක්	95	22.9
මව පමණක්	143	34.5
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	59	14.3
භාරකරුවෙක් නැත	39	9.4
භාරකරුවෙක් පිළිබඳව නොදනී	3	2.1
භාරකරුවෙක් සඳහන් නොකළ	31	7.4
රත්නපුර	**269**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	30	11.2
පියා පමණක්	68	25.3
මව පමණක්	78	29.0
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	41	15.2
භාරකරුවෙක් නැත	24	8.9
භාරකරුවෙක් පිළිබඳව නොදනී	1	0.3
භාරකරුවෙක් සඳහන් නොකළ	27	10.0
කෑගල්ල	**145**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	14	9.7
පියා පමණක්	27	18.6
මව පමණක්	65	44.8
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	18	12.4
භාරකරුවෙක් නැත	15	10.3
භාරකරුවෙක් පිළිබඳව නොදනී	2	1.3
භාරකරුවෙක් සඳහන් නොකළ	4	2.7

රූප සටහන 4.9
ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

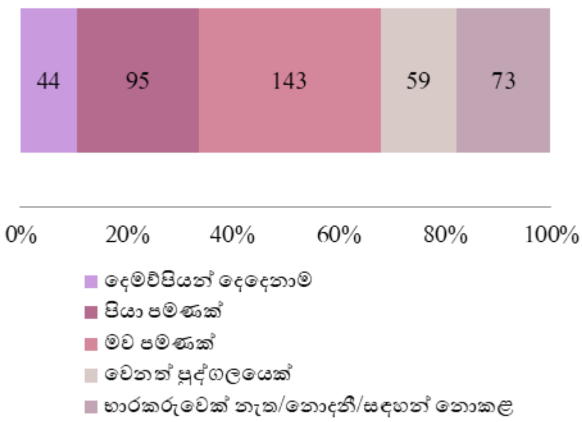

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ දැනට ආයතනගතව ජීවත් වන ළමයින්ගේ ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරිත්වය පිළිබඳව සැළකීමේදී ළමයින් 68% (282) ක් තරම් ඉහළ ප්‍රතිශතයක් ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකාරීත්වය දරනු ලැබ ඇත්තේ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම හෝ එක් අයෙකු විසින් වීම සැලකිය යුතු කරුණකි. මින් අදහස් වන්නේ ළමයින් ආයතනගත වීමට දෙමව්පිය රැකවරණය අහිමිවීමට වඩා වෙනත් සාධක බලපා ඇති බවයි. ළමයින් 59 දෙනෙකු දෙමව්පියන් නොවන වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ භාරකාරීත්වය යටතේ සිටියදී ආයතනගත කර ඇති අතර ළමයින් 73 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු වාර්තා වී නොමැත.

වගුව 4.34 දිස්ත්‍රික්කය, ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන්න හා ළමයාගේ ස්ත්‍රී /පුරුෂ භාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

දෙමව්පියන් ජීවත්වූයේ ද යන වග	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**414**	**100**	**134**	**100**	**280**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇත	243	58.7	71	53.0	172	61.4
පියා පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	43	10.4	14	10.4	29	10.4
මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	102	24.6	41	30.6	61	21.8
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇත	8	1.9	1	0.7	7	2.5
පියා මියගොස් ඇත, මව පිළිබඳව නොදනී	3	0.7	2	1.5	1	0.4
මව මියගොස් ඇත, පියා පිළිබඳව නොදනී	1	0.2	-	-	1	0.4
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව නොදනී	14	3.4	5	3.7	9	3.2
රත්නපුර	**269**	**100**	**47**	**100**	**222**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇත	163	60.6	28	59.6	135	60.8
පියා පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	29	10.8	3	6.4	26	11.7
මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	63	23.4	15	31.9	48	21.6
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇත	6	2.2	-	-	6	2.7
පියා මියගොස් ඇත, මව පිළිබඳව නොදනී	1	0.4	-	-	1	0.5
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව නොදනී	7	2.6	1	2.1	6	2.7
කෑගල්ල	**145**	**100**	**87**	**100**	**58**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇත	80	55.2	43	49.4	37	63.8
පියා පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	14	9.7	11	12.6	3	5.2
මව පමණක් ජීවත්ව සිට ඇත	39	26.9	26	29.9	13	22.4
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇත	2	1.4	1	1.1	1	1.7
පියා මියගොස් ඇත, මව පිළිබඳව නොදනී	2	1.4	2	2.3	-	-
මව මියගොස් ඇත, පියා පිළිබඳව නොදනී	1	0.7	-	-	1	1.7
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව නොදනී	7	4.8	4	4.6	3	5.2

රූප සටහන 4.10
ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට දෙමව්පියන් ජීවත් වුවේද යන්න අනුව ආයතනගත ළමුන්

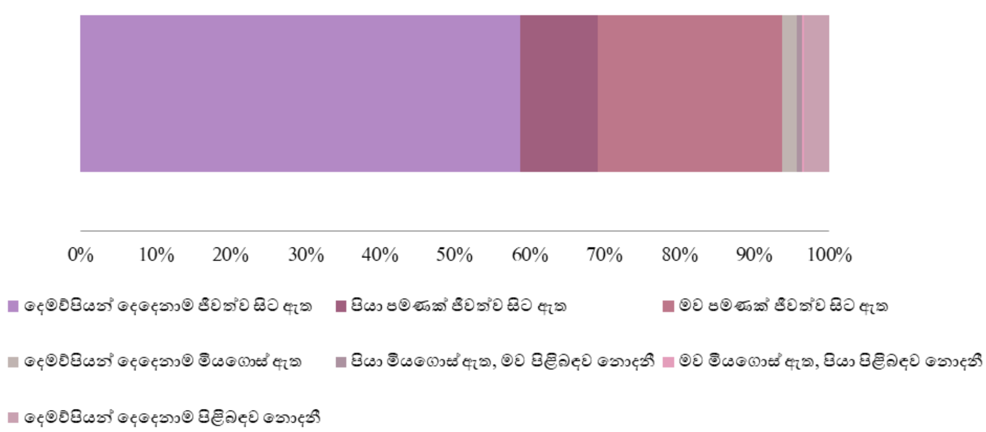

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව , ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ දැනට ආයතනගතව ජීවත්වන ළමුන් 414 දෙනා ආයතනගත කරන අවස්ථාවේදි දෙමව්පියන් ජීවතුන් අතර සිටියේද යන්න සැළකුවිට ළමයින් 388 (94%) ක් තරම් ඉහළ සංඛ්‍යාවකගේ දෙමාපියන් දෙදෙනාම හෝ එක් අයෙක් ජීවතුන් අතර සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇත. දෙමව්පියන් ජීවත්ව සිටියදීත් මෙතරම් ළමයින් සංඛ්‍යාවක් ආයතනගත කිරීමට සිදුවීම සැළකිය යුතු කරුණකි. ළමයින් 8 (2%) දෙනෙකුගේ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම මියගොස් ඇති අතර ළමුන් 14 (3%) දෙනෙකුගේ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම පිළිබඳව කිසිදු තොරතුරක් වාර්තා වී නොමැත.

වගුව 4.35 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

පියා පිළිබඳව තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
පියාගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	12	4.2
ළමයාගේ මව සමග විවාහක	98	34.3
ළමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	29	10.1
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	114	39.9
නොදනී	33	11.5
පියා බන්ධනාගාරගත වී සිටි/ විදේශගත වී සිටි අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටි අයෙක්	40	14.0
විදේශගත වී සිටි අයෙක්	-	-
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටි අයෙක් නොවේ	174	60.8
ඒ පිළිබඳව නොදනී	72	25.2
පියාට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණි	76	26.6
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණි	112	39.2
නොදනී	98	34.3
පියාගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවිය	12	4.2
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණි	165	57.7
නොදනී	**109**	**38.1**
එකතුව	**286**	**100**

ආයතනගත කරන අවස්ථාවේ පියා භාරකරුවකු ලෙස ඉදිරිපත්ව සිට ඇත්තේ ළමුන් 139 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 286 දෙනෙකුගේ පියවරුන් ජීවතුන් අතර සිටි බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ළමුන්ගේ පියවරුන් සම්බන්ධයෙන් මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට පියාගේ විවාහක තත්ත්වය සැලකීමේදී ළමුන් 98 දෙනෙකුගේ පියවරුන් එවකට ළමයාගේ මව සමග විවාහකව සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර පියවරුන් අතරින් 29 දෙනෙක් ළමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව සිට ඇති බව වාර්තා වේ. ළමුන් 114 දෙනෙකුගේ පියවරුන් වැන්දඹු/දික්කසාද වූ හෝ වෙන්වූ පුද්ගලයින් වේ. ළමයින් 40 දෙනෙකුගේ පියවරුන් ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාවේදී බන්ධනාගාරගතව සිට ඇති අතර ළමයින් 112 දෙනෙකුගේ පියවරුන්ට ස්ථිර රැකියාවක්/ ආදායම් මාර්ගයක් තිබී නොමැත. කෙසේ වුවද ආදායම් ඉපයීමක් කල නොහැකි ලෙස රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්වයකින් පෙළෙමින් සිට ඇත්තේ ළමයින් 12 දෙනෙකුගේ පියවරුන් පමණක් බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.36 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මවගේ තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

මව පිළිබඳව තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
මවගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	28	8.1
ළමයාගේ පියා සමග විවාහක	98	28.4
ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	52	15.1
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	123	35.7
නොදනී	44	12.8
මව බන්ධනාගාරගත වී සිටි/ විදේශගත වී සිටි අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටි අයෙක්	8	2.3
විදේශගත වී සිටි අයෙක්	16	4.6
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටි අයෙක් නොවේ	224	64.9
ඒ පිළිබඳව නොදනී	97	28.1
මවට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණි	52	15.1
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණි	175	50.7
නොදනී	118	34.2
මවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවිය	28	8.1
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණි	200	58.0
නොදනී	117	33.9
එකතුව	**345**	**100**

ආයතනගත කරන අවස්ථාවේදී මව භාරකරුවකු ලෙස ඉදිරිපත්ව සිට ඇත්තේ ළමුන් 187 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 345 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ජීවතුන් අතර සිට ඇති බවට වාර්තා වී ඇති බැවින් එම ළමුන් සම්බන්ධයෙන් මව පිළිබඳව මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. මවගේ විවාහක තත්වය පිලිබඳව සැළකීමේදී ළමයා ආයතනගත කරන ලද අවස්ථාව වන විට ළමුන් 98 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමයාගේ පියා සමග විවාහ වී සිට ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර ළමුන් 52 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව සිට ඇත. ළමුන් 123 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් වැන්දඹු/දික්කසාද වූ හෝ වෙන්වූ තැනැත්තියන් බව වාර්තා වී ඇත.

ළමයා ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට ළමයින් 8 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් බන්ධනාගාරගතව සිට ඇති අතර ළමයින් 16 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් විදේශගතව සිට ඇත. ළමයින් 175 දෙනෙකුගේ මව්වරුන්ට රැකියාවක්/ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබී නොමැති අතර රැකියාවක්/ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබී ඇත්තේ ළමයින් 52 දෙනෙකුගේ මව්වරුන්ට පමණි. කෙසේ වුවද ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්වයකින් පීඩා විඳ ඇත්තේ ළමයින් 28 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් පමණක් බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.37 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට තිබූ ඥාතීත්වය හා භාරකරු ඒ වන විට පදිංචියට සුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටියේද යන්න අනුව

ඥාතීත්වය	එකතුව		පදිංචියට සුදුසු වාසස්ථානයක ජීවත්ව සිටි		පදිංචියට නුසුදුසු ස්ථානයක ජීවත්ව සිටි		නොදනී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %	සංඛ්‍යාව	එකතුවේ %
සීයා	5	100	4	80.0	-	-	1	20.0
ආච්චි	29	100	22	75.8	5	17.2	2	6.8
නැන්දා	10	100	9	90.0	-	-	1	10.0
සහෝදරයා/ සහෝදරිය	4	100	4	100.0	-	-	-	-
සුළු මව	3	100	3	100.0	-	-	-	-
වෙනත් ඥාතී	4	100	1	25.0	-	-	3	75.0
ඥාති නොවන	4	100	2	50.0	-	-	2	50.0
එකතුව	59	100	45	76.2	5	8.4	9	15.2

රූප සටහන 4.11
ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුට තිබූ ඥාතීත්වය අනුව

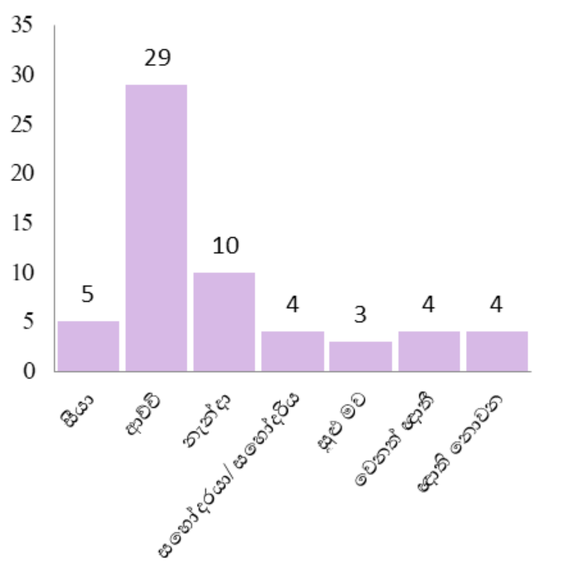

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමයින් අතරින් ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මව හෝ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙකු සමග ජීවත්ව සිට ඇති ළමයින් සංඛ්‍යාව 59 දෙනෙකු වේ. මෙම ළමුන් භාරකරුට ඇති ඥාතීත්වය අනුව සැළකීමේදී ළමයින්ගෙන් අඩකට ආසන්න සංඛ්‍යාවකගේ, එනම් 29 (49%) දෙනෙකුගේ භාරකාරිත්වය දරා ඇත්තේ ළමයාගේ ආච්චි විසිනි. තවද ළමයින් 10 දෙනෙකු මවගේ හෝ පියාගේ සහෝදරියකගේ (නැන්දා) භාරකාරිත්වය යටතේද, ළමයින් 5 දෙනෙකු සීයාගේ භාරකාරිත්වය යටතේද ජීවත්ව සිට ඇත. මෙම ළමුන්ගෙන් වැඩි පිරිසක්, එනම් 45 (76%) දෙනෙක් කිසියම් ආකාරයකින් පදිංචිය සඳහා සුදුසුවන පරිදි සකස් කරන ලද වාසස්ථානයක පදිංචිව සිට ඇති අතර ළමයින් 5 දෙනෙකු පදිංචියට නුසුදුසු ස්ථානයක ජීවත්වී ඇති බව වාර්තාවේ.

වගුව 4.38 ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට භාරකරුවෙක් යටතේ සිටි ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව

භාරකරු පිළිබඳව තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
භාරකරුට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුනේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණි	12	20.3
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොතිබුණි	33	55.9
නොදනී	14	23.7
භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවිය	4	6.8
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නොතිබුණි	35	59.3
නොදනී	20	33.9
භාරකරුගේ වයස		
18 ට අඩු	-	-
18-64	30	50.8
65 හෝ ඊට වැඩි	20	33.9
නොදනී	9	15.3
එකතුව	59	100

ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට මව හෝ පියා නොවන වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ භාරකාරිත්වය යටතේ ජීවත් වී ඇති ළමයින් සම්බන්ධයෙන් සැළකු විට ඔවුන්ගෙන් අඩකටත් වැඩි පිරිසකගේ, එනම් 33(56%) දෙනෙකුගේ භාරකරුට රැකියාවක් හෝ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබී නොමැති බව වාර්තාවී ඇත. රැකියාවක් හෝ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබී ඇත්තේ ළමයින් 12 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට පමණි. කෙසේ වුවද භාරකරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය සැළකීමේදී ආදායම් ඉපයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්වයකින් පීඩාවිඳ ඇත්තේ ළමයින් 4 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් පමණි. භාරකරුගේ වයස සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමුකිරීමේදී ළමයින් අඩකට වැඩි පිරිසකගේ, එනම් ළමයින් 30 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් වයස අවුරුදු 18-64 අතර වයසේ පසුවූවන් බව වාර්තා වී ඇත. එසේම ළමයින් 20 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් වයස අවුරුදු 65 සහ ඊට වැඩි වයස්වල පසුවෙන්නන් බව වාර්තා වී ඇති අතර වයස අවුරුදු 18ට අඩු භාරකරුවන් පිළිබඳව වාර්තා වී නොමැත.

4.5.2 දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ වර්තමාන තොරතුරු

මේ යටතේ වර්තමානයේදී ළමයාගේ භාරකරු ලෙස ආයතනයට ඉදිරිපත් වී ඇත්තේ කවරෙක්ද යන වග, දෙමව්පියන් භාරකරුවන් වන්නේ නම් ඔවුන්ගේ විවාහක තත්ත්වය, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් බන්ධනාගාරගතවී/ විදේශගතවී සිටින්නේද යන වග, දෙමව්පියන්ට/ භාරකරුවන්ට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේද යන වග, දෙමව්පියන්/ භාරකරු ආදායමක් ඉපැයිය නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්වයකින් පසුවූයේද යන වග හා ඔවුන් ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය යනාදී තොරතුරු මේ යටතේ එක්රැස් කරන ලදී

වගුව 4.39 වර්තමාන භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

භාරකරු	සංඛ්‍යාව	%
සබරගමුව පළාත	**414**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	38	9.2
පියා පමණක්	88	21.3
මව පමණක්	138	33.3
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	56	13.5
භාරකරුවෙක් නැත	94	22.7
රත්නපුර	**269**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	26	9.7
පියා පමණක්	61	22.7
මව පමණක්	71	26.4
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	34	12.6
භාරකරුවෙක් නැත	77	28.6
කෑගල්ල	**145**	**100**
දෙමව්පියන් දෙදෙනාම	12	8.3
පියා පමණක්	27	18.6
මව පමණක්	67	46.2
වෙනත් පුද්ගලයෙක්	22	15.2
භාරකරුවෙක් නැත	17	11.7

රූප සටහන 4.12
වර්තමාන භාරකාරිත්වයේ ස්වභාවය අනුව ආයතනගත ළමුන්

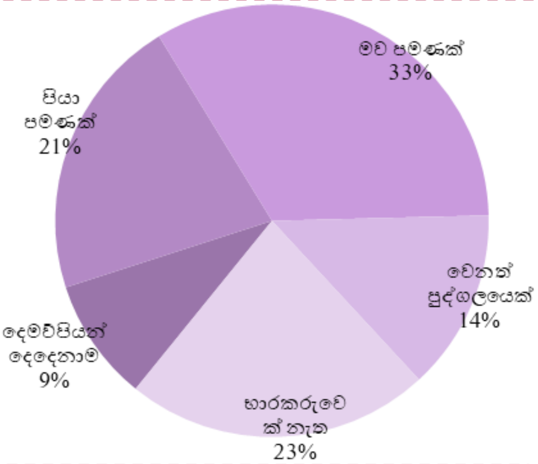

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමුන්ගේ වර්තමාන භාරකාරිත්වය සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන විට ළමයින් 264 (64%) දෙනෙකුගේ වර්තමාන භාරකරු වශයෙන් මව්පියන් දෙදෙනාම හෝ එක් අයෙකු කටයුතු කරන බව පෙනී යයි. එසේ වුවද ළමයින් 94 (23%) දෙනෙකු වෙනුවෙන් වර්තමානයේදී කිසිදු භාරකරුවෙකු ඉදිරිපත්වී නොසිටීම වගකිය යුතු අංශ විසින් අවධානය යොමු කළයුතු කරුණකි.

වගුව 4.40 පියාගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

පියාගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
පියාගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	1	0.4
ළමයාගේ මව සමග විවාහක	57	20.3
ළමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	31	11.0
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	68	24.2
නොදනී	123	43.8
සඳහන් නොකළ	1	0.4
පියා බන්ධනාගාරගත වී සිටින/ විදේශගත වී සිටින අයෙක් ද යන වග		
බන්ධනාගාරගත වී සිටින අයෙක්	13	4.6
විදේශගත වී සිටින අයෙක්	1	0.4
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටින අයෙක් නොවේ	139	49.5
ඒ පිළිබඳව නොදනී	128	45.6
පියාට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් ඇත	79	28.1
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නැත	47	16.7
නොදනී	155	55.2
පියාගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු වේ	11	3.9
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නැත	118	42.0
නොදනී	152	54.1
පියා ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය		
මාසයකට කිහිප වරක්	11	3.9
මාසයකට වරක් පමණ	26	9.3
වසරකට කිහිප වරක්	50	17.8
වසර කිහිපයකට වරක්	16	5.7
එක් වරක් පමණක් පැමිණ ඇත	32	11.4
මෙතෙක් හමුවීමට පැමිණ නැත	146	52.0
එකතුව	**281**	**100**

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට පියා භාරකරුවෙකු වශයෙන් ඉදිරිපත්ව ඇත්තේ ළමුන් 126 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් පමණක් වුව ද ඒ වන විට ළමුන් 281 දෙනෙකුගේ පියා ජීවත්ව සිට ඇති බවට වාර්තා වී තිබේ. එබැවින් එම ළමුන් සම්බන්ධයෙන් මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව පියාගේ වර්තමාන විවාහක තත්වය සැළකීමේදී ළමුන් 57 (20%) දෙනෙකුගේ පියවරුන් ළමයාගේ මව සමග විවාහක බවත් ළමයින් 31 (11%) දෙනෙකුගේ පියවරුන් ළමයාගේ මව නොවන වෙනත් අයෙකු හා විවාහක බවත් හඳුනාගෙන ඇති අතර ළමුන් 68 (24%) දෙනෙකුගේ පියවරුන් වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ අයෙක් බව වාර්තා වී ඇත.

එසේම ළමයින් 13 (5%) දෙනෙකුගේ පියවරුන් බන්ධනාගාරගත වී සිටින බවත් එක් ළමයෙකුගේ පියා පමණක් විදේශගත වී සිටින බවත් හඳුනාගෙන ඇත. පියාට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේද යන්න සැළකීමේදී ළමයින් 47 (17%) දෙනෙකුගේ පියවරුන්ට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නොමැති බව වාර්තා වී ඇති අතර රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් ඇති බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමයින් 79 දෙනෙකුගේ පියවරුන්ට පමණි. කෙසේවුවද ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පීඩා විඳින බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමයින් 11 දෙනෙකුගේ පියවරුන් පමණි.

සංගණන අවස්ථාව වන විට ළමයින් 281 දෙනෙකුගේ පියවරුන් ජීවත්ව සිටින බවට වාර්තා වී තිබුණද ඒ අතරින් ළමයින් 146 දෙනෙකුගේ පියවරුන් අවම වශයෙන් එක් වරක් හෝ ළමයා හමුවීම සඳහා ආයතනයට පැමිණ නොමැති බව වාර්තා වීම ඉතා කණගාටුදායක තත්වයකි. ළමයින් 32 දෙනෙකුගේ පියවරුන් එක් වරක් පමණක් ළමයා හමුවීම සඳහා ආයතනයට පැමිණ ඇති බව වාර්තා වන අතර අවම වශයෙන් මසකට වරක්වත් ළමයා හමුවීමට පැමිණ ඇත්තේ ළමයින් 37 දෙනෙකුගේ පියවරුන් පමණකි.

වගුව 4.41 මවගේ වර්තමාන තොරතුරු අනුව ආයතනගත ළමුන්

මවගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
මවගේ වර්තමාන විවාහක තත්ත්වය	**343**	**100**
අවිවාහක	15	4.4
ළමයාගේ පියා සමග විවාහක	57	16.6
ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහක	52	15.2
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	83	24.2
නොදනී	134	39.1
සඳහන් නොකළ	2	0.6
මව බන්ධනාගාරගත වී සිටින/ විදේශගත වී සිටින අයෙක් ද යන වග	**343**	**100**
බන්ධනාගාරගත වී සිටින අයෙක්	4	1.2
විදේශගත වී සිටින අයෙක්	17	5.0
බන්ධනාගාරගත වී හෝ විදේශගත වී සිටින අයෙක් නොවේ	177	51.6
ඒ පිළිබඳව නොදනී	144	42.0
සඳහන් නොකළ	1	0.3
මවට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේ ද යන වග	**343**	**100**
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් ඇත	63	18.4
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නැත	128	37.3
නොදනී	152	44.3
මවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය	**343**	**100**
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු වේ	29	8.5
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නැත	165	48.1
නොදනී	149	43.4
මව ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය		
මාසයකට කිහිප වරක්	23	6.7
මාසයකට වරක් පමණ	59	17.2
වසරකට කිහිප වරක්	54	15.7
වසර කිහිපයකට වරක්	14	4.1
එක් වරක් පමණක් පැමිණ ඇත	29	8.5
මෙතෙක් හමුවීමට පැමිණ නැත	161	46.9
මව මෙම ආයතනයේ ම සිටී	3	0.9
එකතුව	**343**	**100**

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට මව භාරකරුවෙකු වශයෙන් ඉදිරිපත්ව ඇත්තේ ළමයින් 176 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් පමණක් වුවද ඒ විට ළමයින් 343 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ජීවත්ව සිට ඇති බවට වාර්තා වී තිබේ. එබැවින් එම ළමයින් ගේ මව්වරුන් සම්බන්ධයෙන් මූලික තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීමක් සිදු කරන ලදී.

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමුන්ගේ මව්වරුන්ගේ වර්තමාන විවාහක තත්වය සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමුකිරීමේදී ළමයින් 57 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමයාගේ පියා සමග විවාහකව සිටින බවත්, ළමයින් 52 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමයාගේ පියා නොවන වෙනත් අයෙකු සමග විවාහකව සිටින බවත්, ළමයින් 83 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ හෝ වෙන්වූ තැනැත්තියන් බවත් වාර්තා වී ඇත.

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට ළමයින් 17 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් විදේශගතව සිටින බවටත් ළමයින් 4 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් බන්ධනාගාරගත වී සිටින බවටත් හඳුනාගෙන ඇත.

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට ළමයාගේ මවට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබුණේද යන්න සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමුකිරීමේදී ළමයින් 128 දෙනෙකුගේ මව්වරුන්ට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබී නොමැති අතර රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් හිමිව ඇත්තේ ළමයින් 63 දෙනෙකුගේ මව්වරුන්ට පමණක් බව වාර්තා වී ඇත. කෙසේ වුවද ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගයකින් හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසුවන බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමයින් 29 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් පමණි.

සංගණන අවස්ථාව වන විට ළමයින් 343 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ජීවත්ව සිටින බව වාර්තා වුවද ඒ අතරින් ළමයින් 161 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් කිසිම දිනක තම දරුවන් හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ නොමැති බව වාර්තා වී තිබීම අතිශයින්ම කණගාටුවට කරුණකි. ළමයින් 29 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් එක වරක් පමණක් ළමයා හමුවීමට පැමිණ ඇති බව වාර්තා වී ඇති අතර අවම වශයෙන් මසකට වරක් හෝ ළමයා හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ ඇත්තේ ළමයින් 82 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් පමණි. මේ අතර ළමයින් 3 දෙනෙකුගේ මව්වරුන් ළමා මව්වරුන් වීම හේතුවෙන් එම ආයතනයේම ජීවත් වන බව වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.42 වර්තමානයේ මව/ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් සිටින ළමුන් භාරකරුගේ තොරතුරු අනුව

භාරකරුගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
භාරකරුගේ වයස		
18-64	27	48.2
65 හා ඊට වැඩි	14	25.0
නොදනී	15	26.8
ළමයා භාරකරුට ඇති ඥාතිත්වය		
සීයා	4	7.1
ආච්චි	27	48.2
නැන්දා	13	23.2
සහෝදරයා/ සහෝදරිය	4	7.1
සුළු පියා/ සුළු මව (කුඩම්මා)	3	5.4
වෙනත් ඥාති	3	5.4
ඥාති නොවන	1	1.8
ඥාති ද යන්න සඳහන් නොකළ	1	1.8
භාරකරුගේ විවාහක තත්ත්වය		
අවිවාහක	3	5.4
විවාහක	24	42.9
වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ/ වෙන් වූ	18	32.1
නොදනී	11	19.6
භාරකරුගෙන් යැපෙන දරුවන් සංඛ්‍යාව		
යැපෙන දරුවන් නැත	24	42.9
එක් දරුවෙක් පමණි	15	26.8
දරුවන් 2	9	16.1
දරුවන් 3	1	1.8
සඳහන් නොකළ	7	12.5
භාරකරුට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් තිබේ ද යන වග		
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් ඇත	13	23.2
රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නැත	33	58.9
නොදනී	10	17.9
භාරකරුගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය		
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පසු වේ	4	7.1
ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී/ ආබාධිත තත්ත්වයක් නැත	39	69.6
නොදනී	13	23.2
භාරකරු ළමයා බැලීමට ආයතනයට පැමිණෙන කාල පරාසය		
මාසයකට කිහිප වරක්	3	5.4
මාසයකට වරක් පමණ	17	30.4

භාරකරුගේ වර්තමාන තොරතුරු	සංඛ්‍යාව	%
වසරකට කිහිප වරක්	19	33.9
වසර කිහිපයකට වරක්	1	1.8
එක් වරක් පමණක් පැමිණ ඇත	7	12.5
මෙතෙක් හමුවීමට පැමිණ නැත	9	16.1
එකතුව	**56**	**100.0**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමයින්ගෙන් 56 දෙනෙකුගේ, එනම් මුළු ආයතනගත ළමයින් සංඛ්‍යාවෙන් 13.5% කගේ පමණ භාරකාරිත්වය සංගණන අවස්ථාව වන විට දරනු ලැබ ඇත්තේ මව හෝ පියා නොවන වෙනත් භාරකරුවෙක් විසින් බව වාර්තා වී ඇත. එම භාරකරු ළමයාට දක්වන ඥාතිත්වය අනුව සලකා බැලීමේදී එම ළමයින්ගෙන් 27 දෙනෙකුගේ භාරකාරිත්වය දරනු ලබන්නේ ළමයාගේ ආච්චි විසින් බවත්, ළමයින් 13 දෙනෙකුගේ භාරකාරිත්වය දරනු ලබන්නේ ළමයාගේ නැන්දා විසින් බවත් වාර්තා වී ඇත.

භාරකරුගේ වයස පිළිබඳව අවධානය යොමුකිරීමේදී ළමයින් වැඩි පිරිසකගේ, එනම් ළමයින් 27 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවුරුදු 18-64 යන වයස් කාණ්ඩයට ඇතුළත් වන බවත් ළමයින් 14 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවුරුදු 65 හා ඊට වැඩි වයස් කාණ්ඩයට අයත් වන බවත් වාර්තා වේ.

භාරකරුවන්ගේ විවාහක තත්වය සැලකූ විට ළමයින් වැඩි පිරිසකගේ, එනම් 24 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් විවාහක පුද්ගලයන් වන අතර ළමයින් 3 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවිවාහක පුද්ගලයන් වේ. එසේම ළමයින් 18 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් වැන්දඹු/ දික්කසාද වූ හෝ වෙන්වූ පුද්ගලයින් බව හඳුනාගෙන ඇත. එසේම ළමයින් 24 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට තමන්ගෙන් යැපෙන වෙනත් දරුවන් කිසිවෙකුත් නොමැති බවත් ළමයින් 25 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට තමන්ගෙන් යැපෙන වෙනත් දරුවන් සිටින බවත් වාර්තා වී ඇත.

සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට ළමයින්ගෙන් අඩකට වැඩි පිරිසකගේ, එනම් 33 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් හිමිව තිබී නොමැති බවත් රැකියාවක්/ ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් හිමිව ඇත්තේ ළමයින් 13 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන්ට පමණක් බවත් වාර්තා වී ඇත. කෙසේ වුවද ආදායම් ඉපැයීමක් කළ නොහැකි ලෙස රෝගී හෝ ආබාධිත තත්ත්වයකින් පීඩා විඳින බව වාර්තා වී ඇත්තේ ළමයින් 4 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් පමණි.

ළමයින් 20 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් අවම වශයෙන් මාසයකට වරක්වත් ළමයා හමුවීමට ආයතනයට පැමිණෙන බවත්, ළමයින් 19 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් වසරකට කිහිප වරක් පැමිණෙන බවත් වාර්තා වන අතර ළමයින් 9 දෙනෙකුගේ භාරකරුවන් එක් වරක් හෝ ළමයා හමුවීමට ආයතනයට පැමිණ නොමැති බව වාර්තා වී ඇත.

4.6 ළමුන්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳ තොරතුරු

ආයතනගතව සිටින ළමුන්ගේ පවුල් පසුබිම පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී එම ළමයින්ට තවත් සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටීද යන්න හා සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටී නම් ඔවුන් ජීවත් වන්නේ කුමන ස්ථානවල ද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීම වැදගත් වේ. එම නිසා මෙම සංගණනයේදී ළමුන්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් පිළිබඳව තොරතුරු ද එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 4.43 ළමයාට සිටින සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්

සහෝදර/ සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	%
සහෝදර/ සහෝදරියන් 1	114	27.5
සහෝදර/ සහෝදරියන් 2	105	25.4
සහෝදර/ සහෝදරියන් 3	33	8.0
සහෝදර/ සහෝදරියන් 4	27	6.5
සහෝදර/ සහෝදරියන් 5	7	1.7
සහෝදර/ සහෝදරියන් 6 හෝ ඊට වැඩි	5	1.2
සහෝදර/ සහෝදරියන් නැත	97	23.4
සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටීද යන්න නොදනී	26	6.3
එකතුව	**414**	**100**

රූප සටහන 4.13
ළමයාට සිටින සහෝදර/සහෝදරියන් සංඛ්‍යාව අනුව ආයතනගත ළමුන්

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාතේ ආයතනගතව ජීවත් වන ළමුන්ගෙන් 97 දෙනෙකුට සහෝදර/සහෝදරියන් නොමැති බව හඳුනාගෙන ඇති අතර ළමයින් 291 දෙනෙකුට අවම වශයෙන් එක් සහෝදරයෙක්/ සහෝදරියක් සිටින බව වාර්තා වී ඇත. සහෝදර/ සහෝදරියන් 5 දෙනෙකු බැගින් සිටින ළමයින් 7 දෙනෙක්ද, සහෝදර/ සහෝදරියන් 6 දෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සිටින ළමයින් 5 දෙනෙක්ද වාර්තා වී ඇත.

වගුව 4.44 සහෝදර/ සහෝදරියන් සිටින ආයතනගත ළමුන් එම සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය අනුව

සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය	සංඛ්‍යාව	%
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මෙම ආයතනයේ ම ජීවත්වේ	44	15.1
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම වෙනත් ආයතනයක/ආයතනවල ජීවත්වේ	26	8.9
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මව/ පියා/ භාරකරු සමග ජීවත්වේ	115	39.5
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම වෙනත් ස්ථානයක ජීවත්වේ	1	0.3
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මෙම ආයතනයේ හා වෙනත් ආයතනවල ජීවත්වේ	17	5.8
සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මෙම ආයතනයේ හා මව/ පියා/ භාරකරු සමග ජීවත්වේ	26	8.9
සහෝදර/ සහෝදරියන් එක් අයෙක් හෝ ආයතනගතව සිටින අතර අන් අය මව/ පියා භාරකරු සමග හෝ වෙනත් ස්ථානයක ජීවත් වේ.	28	9.6
සහෝදර/ සහෝදරියන් එක් අයෙක් හෝ මව/ පියා භාරකරු සමග ජීවත්වන අතර අන් අය වෙනත් ස්ථානයක (ආයතනගත නොවන) ජීවත් වේ හෝ ජීවත්වන ස්ථානය නොදනී	10	3.4
සියලුම සහෝදර/ සහෝදරියන් ජීවත්වන ස්ථානය නොදනී	24	8.2
එකතුව	**291**	**100**

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමයින්ගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් දැනට ජීවත්වන ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේදී ළමුන් 87 දෙනෙකුගේ සියලුම සහෝදර/ සහෝදරියන් ආයතනගතව ජීවත් වන බව වාර්තා වී තිබීම සැළකිල්ලට බඳුන් කළ යුතු කරුණක් වන අතර ළමයින් 141 දෙනෙකුගේ සහෝදර/ සහෝදරියන්ගෙන් අවම වශයෙන් එක් අයෙකු හෝ ආයතනගතව ජීවත් වන බව සංගණන දත්ත මගින් අනාවරණය වේ. තවද ළමයින් 115 දෙනෙකුගේ සහෝදර/ සහෝදරියන් සියලුදෙනාම මව/ පියා/ භාරකරු සමග ජීවත්වන බව වාර්තා වී ඇත.

4.7 ළමුන් සමාජගත කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු

එක්සත් ජාතීන්ගේ විකල්ප රැකවරණ මාර්ගෝපදේශ මගින් ළමයකු ආයතනගතව තැබීම වඩාත් සුදුසු තීරණයක් ලෙස හඳුනා නොගන්නා අතර ළමයකු සඳහා පවුල් පාදක රැකවරණයක් (Family base care) හෝ පවුලක් වැනි (Family like care) රැකවරණයක් ලබා දිය යුතු බවට නිර්දේශ කර ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් ආයතනික පරිසරයෙන් මුදවා කිසියම් ආකාරයකින් බාහිර පරිසරය වෙත යොමුකිරීම සඳහා සුදුසු වැඩපිළිවෙලක් හඳුනාගත යුතුව ඇත. ඒ අනුව ආයතනගත ළමුන් සමාජගත කිරීම සඳහා මේ වන විට පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරගෙන යනු ලබන ක්‍රමවේදයේ ශක්තීන් හා දුර්වලතා හඳුනාගැනීමත්, සමාජගත කළ නොහැකි වීමට හේතු හඳුනාගැනීමත් සඳහා මෙම සංගණනයේදී ළමයින් සමාජගත කිරීම පිළිබඳ දීර්ඝ වශයෙන් තොරතුරු රැස්කරන ලදී.

වගුව 4.45 ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය, වයස් කාණ්ඩය හා ළමයා සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබේද යන්න අනුව ආතතනගතව සිටින ළමුන්

වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය	එකතුව		උත්සාහයක් දරා ඇත		උත්සාහයක් දරා නැත		අදාළ නැත	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පුරුෂ	**134**	**100**	**82**	**61.1**	**51**	**38.0**	**1**	**0.7**
0-4	12	100	10	83.3	1	8.3	1	8.3
5-9	33	100	16	48.4	17	51.5	-	-
10-14	61	100	42	68.8	19	31.1	-	-
15+	28	100	14	50.0	14	50.0	-	-
ස්ත්‍රී	**280**	**100**	**104**	**37.1**	**154**	**55.0**	**22**	**7.8**
0-4	9	100	8	88.8	1	11.1	-	-
5-9	41	100	14	34.1	22	53.6	5	12.1
10-14	112	100	40	35.7	61	54.4	11	9.8
15+	118	100	42	35.5	70	59.3	6	5.0
එකතුව	**414**	**100**	**186**	**44.9**	**205**	**49.5**	**23**	**5.5**
0-4	21	100	18	85.7	2	9.5	1	4.7
5-9	74	100	30	40.5	39	52.7	5	6.7
10-14	173	100	82	47.3	80	46.2	11	6.3
15+	146	100	56	38.3	84	57.5	6	4.1

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමුන් 414 දෙනා අතරින් කොපමණ පිරිසක් සමාජගත කිරීම සඳහා කිසියම් උත්සාහයක් දරා ඇත් ද යන්න සළකා බැලීමේදී ළමයින් 205 දෙනෙකු සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසිදු උත්සාහයක් දරා නොමැති බව හඳුනාගෙන ඇත. මෙය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සැළකූ විට මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාවෙන් 50% කට ආසන්න වේ. සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් ගෙන ඇත්තේ ළමයින් 186 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් පමණක් වන අතර එම පිරිස මුළු ළමයින් සංඛ්‍යාවෙන් 45% කි. සබරගමුව පළාත සැළකීමේදී ගැහැණු ළමයින්ට සාපේක්ෂව පිරිමි ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා වැඩි නැඹුරුවක් දක්වා ඇති බව පැහැදිළිව පෙනී යන කරුණකි. මෙහිදී පිරිමි ළමයින්ගෙන් 61% ක් සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා ඇති අතර ගැහැණු ළමයින් සම්බන්ධයෙන් මෙම ප්‍රතිශතය 37% ක් වේ.

වගුව 4.46 සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කරන ලද ආයතනගත ළමුන් සමාජගත කිරීමට මෙතෙක් කරන ලද/ මේ වන විට කරමින් පවතින උත්සාහයන් හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

දරා ඇති උත්සාහය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පියාට/ මවට නැවත භාරදීමට උත්සාහ කිරීම	116	62.4	54	65.9	62	59.6
ඥාති/ ඥාති නොවන පාර්ශ්වයකට භාර දීමට උත්සාහ කිරීම	89	47.8	52	63.4	37	35.6
හදාවඩා ගැනීම සඳහා දේශීය පාර්ශ්වයක් වෙත භාර දීමට උත්සාහ කිරීම	36	19.4	20	24.4	16	15.4
හදාවඩා ගැනීම සඳහා විදේශීය පාර්ශවයක් වෙත භාර දීමට උත්සාහ කිරීම	4	2.2	1	1.2	3	2.9
සේවාස්ථ පුහුණුවකට/ රැකියාවකට/ ස්වයං රැකියාවකට යොමු කිරීම සඳහා උත්සාහ කිරීම	4	2.2	1	1.2	3	2.9
විවාහ කරදීම සඳහා උත්සාහ කිරීම	2	1.1	-	0.0	2	1.9
සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයක් දරා ඇති ළමයින් සංඛ්‍යාව	**186**	**-**	**82**	**-**	**104**	**-**

සටහන: ඇතැම් ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයන් කිහිපයක් දරා ඇති බැවින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයක් දරා ඇති ළමයින් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා ඇති ළමුන් සමාජගත කිරීම සඳහා දරන ලද උත්සාහයන් අනුව සලකා බැලීමේදී වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක්, එනම් 116 දෙනෙකු පියාට/ මවට නැවත භාරදීමට උත්සාහ දරා ඇති බව වාර්තා වී ඇත. එම සංඛ්‍යාව සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් ආකාරයකින් උත්සාහ කරන ලද මුළු ළමයින් ගණනින් 62% ක් වේ. එසේම ළමයින් 89 දෙනෙකු ඥාති/ඥාති නොවන පාර්ශවයකට භාර දීමට උත්සාහ දරා ඇති අතර ළමයින් 36 දෙනෙකු හදාවඩා ගැනීම සඳහා දේශීය පාර්ශ්වයක් වෙත භාරදීමට උත්සාහ දරා ඇත. ළමයින් 4 දෙනෙකු සේවාස්ථ පුහුණුවකට/ රැකියාවකට/ ස්වයං රැකියාවකට යොමු කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති බව වාර්තා වේ.

වගුව 4.47 සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ නොකරන ලද ආයතනගත ළමුන් එසේ නොකිරීමට හේතුව/හේතු හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

උත්සාහ නොකිරීමට හේතුව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
නිවාසගත කිරීමට අනුමත කළ/ නියෝග කළ කාල සීමාව ඉක්මවා නොතිබීම	48	23.4	11	21.6	37	24.0
නිවාසගත වීමෙන් අනතුරුව සමාජගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ගත නොවීම	31	15.1	6	11.8	25	16.2
පියාගේ සහ මවගේ තොරතුරු සොයමින් සිටීම	7	3.4	4	7.8	3	1.9
මව/ පියා/ භාරකරුවන්ගේ කැමැත්ත ලබා නොදීම	28	13.7	13	25.5	15	9.7
ළමයාගේ සෞඛ්‍ය ගැටලු	6	2.9	1	2.0	5	3.2
නීතිමය බාධාවන්	18	8.8	4	7.8	14	9.1
පරිපාලනමය හේතු	3	1.5	-	-	3	1.9
ආරක්ෂිතම ස්ථානය මෙම ස්ථානය වීම	97	47.3	20	39.2	77	50.0
ළමයා ඉගෙනීම් කටයුතු සිදු කරමින් සිටීම	15	7.3	-	-	15	9.7
ළමයා භාරගැනීමට කිසිවෙක් නොමැති වීම	3	1.5	-	-	3	1.9
සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයක් දරා නොමැති ළමයින් සංඛ්‍යාව	**205**	**-**	**51**	**-**	**154**	**-**

සටහන: ඇතැම් ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ නොකිරීමට හේතු කිහිපයක් බලපා ඇති බැවින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහයක් දරා නොමැති ළමයින් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමයින් අතරින් සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ කිසියම් උත්සාහයක් නොදරන ලද බවට වාර්තා වී ඇති ළමයින් 205 දෙනා සමාජගත කිරීමට උත්සාහ නොදැරීම සඳහා විවිධ හේතු සාධක බලපා ඇති බව සංගණන දත්ත අනුව පැහැදිළි වේ. මෙහිදී ළමයින් වැඩි පිරිසක්, එනම් ළමයින් 97 දෙනෙක් සමාජගත කිරීම සඳහා කෙදිනක හෝ උත්සාහයක් දරා නොමැති වීමට හේතුව වන්නේ ළමයා සඳහා ආරක්ෂිතම ස්ථානය අදාළ ආයතනය ලෙස සැළකීමයි. මීට අමතරව නිවාසගත කිරීමට අනුමත කළ/ නියෝග කළ කාල සීමාව ඉක්මවා නොතිබීම, නිවාසගත වීමෙන් අනතුරුව සමාජගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ගත නොවීම, මව/ පියා/ භාරකරුවන්ගේ කැමැත්ත ලබා නොදීම, නීතිමය බාධාවන් හා ළමයා ඉගෙනුම් කටයුතු සිදුකරමින් සිටීම යනාදී කරුණු බලපා තිබේ.

කුලවැද්දීම

ආයතනගත ළමයකු සමාජගත කිරීම සඳහා ළමයාගේ පවුලට හෝ ඥාති පාර්ශ්වයකට භාර දිය නොහැකි අවස්ථාවල වෙනත් බාහිර පාර්ශ්වයකට (දේශීය/ විදේශීය) හදා වඩා ගැනීම සඳහා භාරදීම කුලවැද්දීම යනුවෙන් අදහස් කෙරේ. කුලවැද්දීම සඳහා ළමයෙකු දේශීය පාර්ශ්වයක් වෙත යොමු කිරීම පළාත් පරිවාස කොමසාරිස් හරහා සිදු කරනු ලබන අතර විදේශීය පාර්ශ්වයක් වෙත යොමු කිරීම මධ්‍යම රජය යටතේ ඇති පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව හරහා සිදු කරනු ලැබේ. කුලවැද්දීම සිදු කිරීම සඳහා අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රමවේදය තුළ පළාත් අනුව යම් යම් වෙනස්කම් දැකිය හැකිය. එසේම ළමයාගේ පසුබිම අනුව ද කුලවැද්දීම සඳහා අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාවලියේ වෙනස්කම් දැකිය හැකිය.

වගුව 4.48 කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට (දේශීය/ විදේශීය) ඇතුළත් කර ඇති ආයතනගත ළමුන් කුලවැද්දීම සඳහා මේ වන විට සිදුකර ඇති/ සිදුකරමින් පවතින ක්‍රියාමාර්ග හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව

ක්‍රියාමාර්ගය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
මව/ පියා/ භාරකරුගේ එකඟතාව/ දිවුරුම් ප්‍රකාශ ලබා ගැනීම	6	27.3	3	21.4	3	37.5
ස්ථාපන කමිටුව/ කුලවැද්දීමේ කමිටුව මගින් කුලවැද්දීමේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම	9	40.9	4	28.6	5	62.5
කුලවැද්දීම සඳහා අධිකරණ නියෝගයක් ලබා ගැනීම	1	4.5	-	0.0	1	12.5
කුලවැද්දීමේ ලේඛනයට නම ඇතුළත් කිරීම	12	54.5	10	71.4	2	25.0
කුලවැද්දීම සඳහා නම ප්‍රසිද්ධ කිරීම	6	27.3	4	28.6	2	25.0
සුදුසු ඉල්ලුම්කරුවකු හඳුනාගැනීම	7	31.8	2	14.3	5	62.5
කුලවැද්දුම් නඩුව ගොනු කිරීම/ විභාග වෙමින් පැවතීම	7	31.8	5	35.7	2	25.0
කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර ඇති මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව	**22**	**-**	**14**	**-**	**8**	**-**

සටහන: ඇතැම් ළමයින් කුලවැද්දීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ගෙන තිබිය හැකි බැවින් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර ඇති මුළු ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

සබරගමුව පළාත තුළ ළමා නිවාසගත ළමුන් අතරින් සංගණන අවස්ථාව වන විට කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට (දේශීය/ විදේශීය) ඇතුළත් කර ඇත්තේ ළමයින් 22 දෙනෙකු පමණක් වන අතර එම ළමුන් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියේ විවිධ පියවරයන් සම්පූර්ණ කර ඇති ආකාරය වගුව 4.48 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව ළමයින් 7 දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියේ අවසන් අදියර වන කුලවැද්දීමේ නඩුව ගොනු කිරීම සිදු කර ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

වගුව 4.49 සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ආයතනගත ළමුන් එයට හේතුව අනුව

හේතුව	සංඛ්‍යාව	%
අදාළ වයස ඉක්මවා තිබීම	44	26.8
මව/ පියා/ භාරකරුගේ අකමැත්ත	121	73.8
මව/ පියා/ භාරකරුගේ එකඟතා ප්‍රකාශ මේ වන තුරු නොලැබී තිබීම	35	21.3
මීට පෙර කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර තිබුණ ද එය අසාර්ථක වීම	1	0.6
කුලවැද්දීමට සුදුසු ළමයකු නොවීම	5	3.0
මව/ පියාට/ ඥාතීන්ට/ ඥාති නොවන පාර්ශවයකට භාරදීමට කටයුතු කරමින් සිටීම	1	0.6
වෙනත්	4	2.4
සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ළමුන් සංඛ්‍යාව	**164**	**-**

සටහන: ඇතැම් ළමයින් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් නොකිරීම සඳහා හේතු කිහිපයක් බලපා තිබිය හැකි බැවින් සමාජගත කිරීම සඳහා උත්සාහ කර ඇති නමුත් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ළමුන් සංඛ්‍යාව එකතුවට සමාන නොවේ

සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව ජීවත්වන ළමයින් අතරින් යම් ළමයින් පිරිසක් සමාජගත කිරීම සඳහා කවදා හෝ කිසියම් උත්සාහයක් දරා තිබුණද ඒ අතරින් සංගණන අවස්ථාව වන විට කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති ළමුන් 164 දෙනෙකු හඳුනාගෙන ඇත. මෙම ළමයින් ඒ වන විට කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් නොකිරීමට බලපාන ලද හේතු පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී ප්‍රධාන හේතු 8ක් හඳුනාගෙන ඇත. මෙහිදී වැඩිම ළමයින් පිරිසක්, එනම් 121 දෙනෙක් කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කර නොමැති වීමට හේතුව ලෙස හඳුනාගෙන ඇත්තේ මව/ පියා /භාරකරුගේ අකමැත්ත වේ. කුලවැද්දීම සඳහා නිර්දේශිත වයස් සීමාව (වයස අවුරුදු 14ට අඩු වීම) ඉක්මවා තිබීම හේතුවෙන් ළමයින් 44 දෙනෙකු කුලවැද්දීමේ ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කිරීමට නොහැකි වී ඇත.

5 වන පරිච්ඡේදය

කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ තොරතුරු

ළමුන් වෙත රැකවරණය හා ආරක්ෂාව ලබාදීම මෙන්ම ළමයාගේ ආකල්පමය වර්ධනයක් ඇති කරවමින් මනා ශික්ෂණයකින් යුතුව ළමුන් ගොඩනැංවීම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවයේ නිරත කාර්ය මණ්ඩලවල ප්‍රධාන වගකීම වේ. පවුල් පරිසරය තුළ ළමයකු හැදෙන වැඩෙන ආකාරයට සමානව අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සලසමින් අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය මෙන්ම ළමුන් සඳහා සපයා දිය යුතු අනෙකුත් පහසුකම් හා සේවාවන් සපයා දෙමින් කායිකව හා මානසිකව නිරෝගී ළමයකු බාහිර සමාජයට යොමු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මගපෙන්වීම ද ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක කාර්ය මණ්ඩලය මගින් බලාපොරොත්තුවන මෙහෙවරක් වේ. ඒ අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය අදාළ සේවාවන් සැපයීම සඳහා ප්‍රමාණවත්වේ ද යන්න හා මෙම කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රමිතීන්ගෙන් යුක්ත වේද යන්න පිළිබඳව තොරතුරු එක්රැස් කිරීම ද මෙම සංගණනයේදී සිදුකරන ලදී.

5.1 මූලික තොරතුරු

මේ යටතේ සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල මුළු කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳවත්, වයස හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ඔවුන්ගේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳවත් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

සබරගමුව පළාතෙහි එක් එක් දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටි සියලු ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන තුළ සේවය කරන මුළු කාර්ය මණ්ඩලය ආයතන වර්ගය අනුව පහත වගුව මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගුව 5.1 ආයතන වර්ගය හා දිස්ත්‍රික්කය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

ආයතන වර්ගය	එකතුව	රත්නපුර	කෑගල්ල
රැඳවුම් නිවාසය	18	11	7
රජයේ භාරගැනීමේ ළමා නිවාසය	25	25	-
ස්වේච්ඡා ළමා නිවාසය	75	35	40
එකතුව	118	71	47

සබරගමුව පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක වන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන මුළු කාර්ය මණ්ඩලය 118 ක් වේ. ආයතන වර්ගය අනුව කාර්ය මණ්ඩලය ව්‍යාප්ත වී සිටින ආකාරය විමසීමේදී පළාතේ පිහිටි මුළු ආයතනවලින් 84% නියෝජනය කරන ස්වේච්ඡා ළමා නිවාස තුළ වැඩිම කාර්ය මණ්ඩලයක් වාර්තා වන අතර එය මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 63.5% පමණ වේ. මෙම කාර්ය මණ්ඩලය සබරගමුව පළාත තුළ දිස්ත්‍රික්ක අතර ව්‍යාප්තව සිටින ආකාරය සැලකීමේදි වැඩිම ළමුන් සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වන රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් වැඩිම සේවක සංඛ්‍යාවක් ද වාර්තා වන බව පෙන්වා දිය හැකි අතර එය අනුපාතයක් ලෙස සැලකූ විට දළ වශයෙන් ළමුන් 4 දෙනෙක් සඳහා එක් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයකු බැගින් වේ.

වගුව 5.2 වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

වයස් කාණ්ඩය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
20 - 24	3	2.5	2	4.7	1	1.3
25 - 29	7	5.9	4	9.3	3	4.0
30 - 34	15	12.7	7	16.3	8	10.7
35 - 39	11	9.3	6	14.0	5	6.7
40 - 44	10	8.5	3	7.0	7	9.3
45 - 49	18	15.3	3	7.0	15	20.0
50 - 54	14	11.9	3	7.0	11	14.7
55 - 59	17	14.4	4	9.3	13	17.3
60 - 64	11	9.3	4	9.3	7	9.3
65 - 69	7	5.9	5	11.6	2	2.7
70 - 74	5	4.2	2	4.7	3	4.0
එකතුව	**118**	**100**	**43**	**100**	**75**	**100**

රූප සටහන 5.1
වයස් කාණ්ඩය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

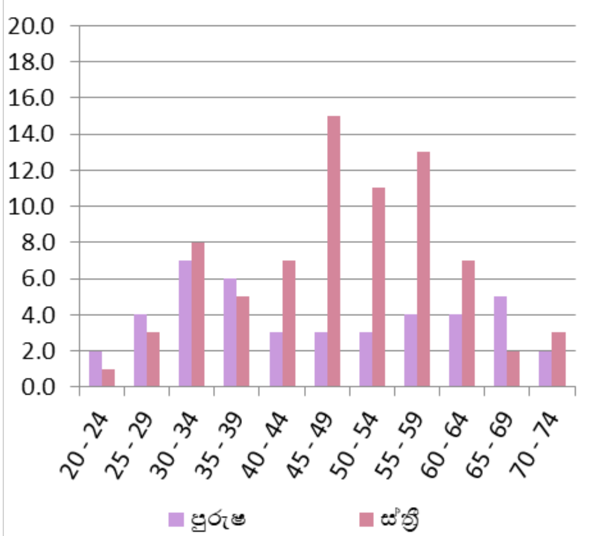

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ස්ථාපනය කර ඇති ආයතනයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව සැලකීමේදී 64% පමණ කාන්තාවන් වන අතර 36% පමණ පිරිමින් වේ. මෙසේ ඉහළ කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලයක් වාර්තා වීමට වැඩි වශයෙන් බලපා ඇත්තේ වැඩි ආයතන සංඛ්‍යාවක් ගැහැණු ළමයින් සඳහා පමණක් පවත්වාගෙන යාමත්, මිශ්‍ර ආයතන තුළ ද ගැහැණු ළමුන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් රඳවා තිබීමත් හේතුවෙන් එම ආයතන සඳහා කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලය වැඩි වශයෙන් යෙදවිය යුතු වීම බව පෙන්වා දිය හැකිය.

වයස් කාණ්ඩ හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව කාර්ය මණ්ඩලයේ ව්‍යාප්තිය සලකා බැලීමේදී අවුරුදු 20-24, අවුරුදු 25-29, අවුරුදු 35-39, අවුරුදු 65-69 යන වයස් කාණ්ඩ හැර අනෙක් සෑම වයස් කාණ්ඩයක් සඳහා ම ස්ත්‍රී නියෝජනය පුරුෂ නියෝජනයට සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගන්නා බව රූප සටහන 5.1 මගින් පැහැදිලි වේ.

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩල තුළින් මනා පරිණතභාවයක් අපේක්ෂා කරන අතර ඔවුන්ට ඉතා කාර්යක්ෂමව සේවය සැපයීමේ හැකියාව තිබිය යුතුය. ඒ අනුව ඉතාමත් තරුණ හා වයස්ගත පුද්ගලයන් ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල සේවය සඳහා නිර්දේශ කළ නොහැකි වුවත් සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල තුළ වයස අවුරුදු 60 හෝ ඊට වැඩි සාමාජිකයින් 19% පමණ සිටින බවත්, අවුරුදු 65 හෝ ඊට වැඩි සාමාජිකයින් 10% පමණ සිටින බවත් සංගණන තොරතුරු මගින් හෙළි වී තිබේ. එසේම කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 8.5% ක් පමණ වයස අවුරුදු 30ට අඩු බව ද වාර්තා වී ඇත. ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව හා රැකවරණය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේදී මෙය කිසිසේත්ම සුදුසු තත්ත්වයක් නොවන බව අවධාරණය කළ යුතු අතර මේ සඳහා වගකිව යුතු අංශවල අවධානය යොමු විය යුතුව ඇත.

5.2 රැකියාව පිළිබඳ තොරතුරු

සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල කාර්ය මණ්ඩලයේ ව්‍යාප්තිය තනතුර, සේවා කාලය, රැකියාවේ ස්වභාවය හා සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය අනුව සංඛ්‍යාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම මෙහිදී සිදු කෙරේ.

වගුව 5.3 රැකියාව හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

රැකියාව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
නිවාස මාතා	24	20.3	-	-	24	32.0
සහකාර වෝඩන්/ සහකාර මේට්‍රන්/ උප වෝඩන්	15	12.7	2	4.7	13	17.3
අරක්කැමි, සහය අරක්කැමි	15	12.7	2	4.7	13	17.3
ස්ථාන භාර මේට්‍රන්/ ප්‍රධාන පාලිකා/ පාසල්පති/ අධිකාරි	11	9.3	1	2.3	10	13.3
වෝඩන්/ මේට්‍රන්/ නිවාස පාලක/ නිවාස පාලිකා	10	8.5	7	16.3	3	4.0
කම්කරු/ සනීපාරක්ෂක කම්කරු/ කාර්යාල කම්කරු/උද්‍යාන කම්කරු	10	8.5	4	9.3	6	8.0
කළමණාකරු/මෙහෙයුම් කළමණාකරු	8	6.8	7	16.3	1	1.3
මුරකරු/ ආරක්ෂක නිලධාරී	7	5.9	7	16.3	-	-
ඕවසියර්	4	3.4	4	9.3	-	-
රියදුරු	3	2.5	3	7.0	-	-
රෙදි සේදුම්කරු	2	1.7	-	-	2	2.7
ගුරු (පෙර පාසල්/ පුහුණු/ නුපුහුණු)	1	0.8	-	-	1	1.3

රැකියාව	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
උපස්ථායක/ සාත්තු සේවිකා	1	0.8	-	-	1	1.3
ගණකාධිකාරී	1	0.8	1	2.3	-	-
කාර්යාල කාර්ය සහායක/ කාර්යාල සහායක	1	0.8	1	2.3	-	-
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර/ ලිපිකරු	1	0.8	1	2.3	-	-
උපදේශක නිලධාරී	1	0.8	1	2.3	-	-
ස්ථානභාර නිලධාරී	1	0.8	-	-	1	1.3
සහායක	1	0.8	1	2.3	-	-
ඇඳුම් මසන්නා	1	0.8	1	2.3	-	-
එකතුව	**118**	**100**	**43**	**100**	**75**	**100**

ඉහත වගුව 5.3 මගින් සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටුවා ඇති ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය තනතුරු අනුව ව්‍යාප්තවී ඇති ආකාරය පෙන්නුම් කෙරේ.

වගුව 5.4 සේවා කාලය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

සේවා කාලය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වර්තමාන ආයතනයේ සේවා කාලය						
අවු. 1ට අඩු	26	22.0	5	11.6	21	28.0
අවු. 1-4	43	36.4	18	41.9	25	33.3
අවු. 5-9	30	25.4	11	25.6	19	25.3
අවු. 10 හෝ ඊට වැඩි	17	14.4	8	18.6	9	12.0
සඳහන් නොකළ	2	1.7	1	2.3	1	1.3
වර්තමාන තනතුරෙහි සේවා කාලය						
අවු. 1ට අඩු	26	22.0	5	11.6	21	28.0
අවු. 1-4	38	32.2	17	39.5	21	28.0
අවු. 5-9	33	28.0	10	23.3	23	30.7
අවු. 10 හෝ ඊට වැඩි	20	16.9	10	23.3	10	13.3
සඳහන් නොකළ	1	0.8	1	2.3	-	-
එකතුව	**118**	**100**	**43**	**100**	**75**	**100**

සබරගමුව පළාත තුළ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයන්හි සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩලය වර්තමානයේ සිටින ආයතනය තුළ සේවය කර ඇති කාල පරිච්ඡේදය සලකා බැලීමේදී මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 14% ක් පමණ අවුරුදු 10ට වැඩි සේවා කාලයක් වාර්තා කර ඇති අතර කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 22% ක් පමණ මෙම ආයතනයේ සේවය ආරම්භ කර අවුරුදු 1 ට අඩු සේවා කාලයක් වාර්තා කර ඇත.

වර්තමාන තනතුරෙහි සේවා කාලය සැලකීමේදී අවුරුදු 10 ක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් එම තනතුරෙහි අත්දැකීම් සහිත සේවක සංඛ්‍යාව මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 17% කට ආසන්න බව පෙනේ. එසේම සිය තනතුරෙහි වසරකට අඩු අත්දැකීම් සහිත බව වාර්තා කර ඇති සේවක සංඛ්‍යාව මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 22% ක් පමණ වේ.

වගුව 5.5 රැකියාවේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

රැකියාවේ ස්වභාවය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ස්ථිර	58	49.2	19	44.2	39	52.0
තාවකාලික/ අනියම්	35	29.7	13	30.2	22	29.3
කොන්ත්‍රාත්	3	2.5	1	2.3	2	2.7
වෙනත්	20	16.9	8	18.6	12	16.0
සඳහන් නොකළ	2	1.7	2	4.7	-	0.0
එකතුව	**118**	**100**	**43**	**100**	**75**	**100**

රූප සටහන 5.2

රැකියාවේ ස්වභාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

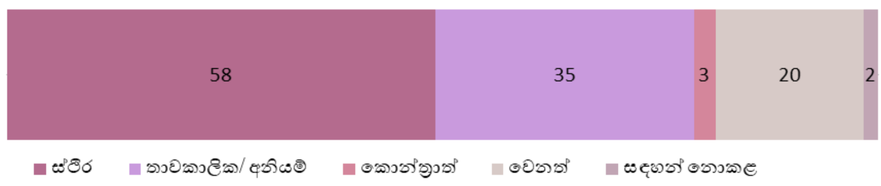

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

සබරගමුව පළාත තුළ ස්ථාපිත ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල කාර්ය මණ්ඩලය අතරින් 49% ක් රැකියා සුරක්ෂිතතාවයකින් යුතු ව සිය රැකියාවේ නියුතු බව වගුව 5.5 මගින් පැහැදිළි වේ. එනම් 118 දෙනෙකු වූ මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 58 දෙනෙකු ස්ථිර පදනමින් සේවයේ යෙදෙන්නන් වේ.

වගුව 5.6 සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
නේවාසික/ නේවාසික නොවන						
නේවාසික	53	44.9	15	34.9	38	50.7
නේවාසික නොවන	62	52.5	27	62.8	35	46.7
සඳහන් නොකළ	3	2.5	1	2.3	2	2.7
සේවා මුර/ දෛනික රාජකාරි						
සේවා මුර ක්‍රමයට	39	33.1	14	32.6	25	33.3
සාමාන්‍ය දෛනික රාජකාරි ක්‍රමයට	78	66.1	28	65.1	50	66.7
සඳහන් නොකළ	1	0.8	1	2.3	-	-
එකතුව	**118**	**100**	**43**	**100**	**75**	**100**

සේවයේ නිරතවීමේ ස්වභාවය අනුව කාර්ය මණ්ඩලයේ තොරතුරු විමසා බැලීමේ දී මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 45% ක් ආයතන තුළ නේවාසිකව සිය රාජකාරී ඉටු කරනු ලබන අතර වෙනත් ස්ථානවල සිට සේවයට වර්තා කරන සේවක සංඛ්‍යාව 53% කි.

එසේ ම සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල කාර්ය මණ්ඩලයෙන් 66% ක් පමණ සාමාන්‍ය දෛනික රාජකාරි පදනමින් සිය සේවය සපයනු ලබන බව ද, 33% ක් සේවා මුර ක්‍රමයට සේවය සපයනු ලබන බව ද මෙම සංගණන තොරතුරු මගින් අනාවරණය වී ඇත.

5.3 අධ්‍යාපනය/ වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන වල සේවය කරන කාර්ය මණ්ඩල සාමාජික සාමාජිකාවන්ට එම ආයතනවල නේවාසිකව සිටින ළමුන් පිළිබඳ විශාල වගකීමක් පැවරෙන බැවින් විශේෂයෙන්ම ළමුන් රැකබලාගන්නා පිරිස මනා අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබීමත්, තනතුරෙහි රාජකාරි ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන වෘත්තිය පුහුණුවක් ලබා තිබීමත් අතිශයින් වැදගත් වේ. ඒ අනුව මෙම සංගණනය මගින් කාර්ය මණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය සුදුසුකම් පිළිබඳව ද තොරතුරු එක්රැස් කරන ලදී.

වගුව 5.7 ඉහළම අධ්‍යාපන සුදුසුකම හා ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම	එකතුව		පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
පාසල් ගොස් නැත	2	1.7	-	-	2	2.7
1-5 ශ්‍රේණියක් සමත්	8	6.8	2	4.7	6	8.0
6-10 ශ්‍රේණියක් සමත්	27	22.9	6	14.0	21	28.0
අ-පො-ස (සා/පෙළ) සමත්	28	23.7	11	25.6	17	22.7
අ-පො-ස (උ/පෙළ) සමත්	38	32.2	14	32.6	24	32.0
උපාධි/ පශ්චාත් උපාධි	15	12.7	10	23.3	5	6.7
එකතුව	**118**	**100**	**43**	**100**	**75**	**100**

රූප සටහන 5.3
ඉහළ ම අධ්‍යාපන සුදුසුකම් අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානගත කාර්ය මණ්ඩලය

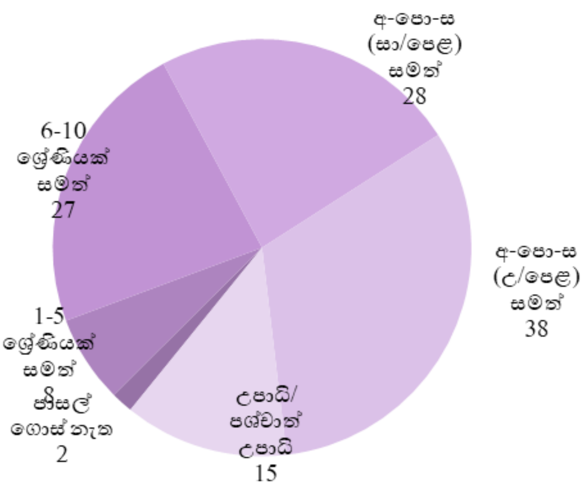

මූලාශ්‍රය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකාව

ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවලට අනුයුක්ත කරගනු ලබන කාර්ය මණ්ඩල විසින් සම්පූර්ණ කර තිබිය යුතු අවම අධ්‍යාපන සුදුසුකම් පිළිබඳ ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා වන ප්‍රමිතීන්හි පැහැදිළිව සඳහන් කර ඇත. ඒ අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක පාලක/ පාලිකාවන් අවම වශයෙන් අ. පො. ස. (උ/ පෙළ) විභාගයට පෙනී සිටි අයෙක් විය යුතු අතර සහාය පාලක /පාලිකාවන් අවම වශයෙන් අ. පො. ස. (සා/ පෙළ) විභාගයෙන් විෂයන් 5ක් වත් සමත්වී තිබිය යුතු වේ. කෙසේ වුව ද සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටි ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල කාර්ය මණ්ඩලය අතරින් 68%ක් අ.පො.ස. (සා/පෙළ) හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකමක් සපුරා තිබීමත්, 13% ක් උපාධි හෝ ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකමක් සපුරා ඇති බව වාර්තා වී තිබීමත් සාධනීය කරුණකි.

වගුව 5.8 වර්තමාන රැකියාවට අදාළ වන වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම අනුව ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය

වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම	එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා ඇති	10	1	9
ජාතික ළමා හා පරිවාස පුහුණු හා පර්යේෂණ සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව	3	-	3
ළමා රැකවරණ ඩිප්ලෝමාව/ පාඨමාලාව	2	-	2
ළමා නිවාස පාඨමාලාව	1	-	1
නිවාස පාලිකා/ නිවාස මාතා පුහුණුව	1	-	1
මුල් ළමාවිය සංවර්ධන පාඨමාලාව/ පෙර පාසල් පාඨමාලාව/ පෙර පාසල් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව	1	-	1
ළමා මනෝවිද්‍යා/ මනෝ විද්‍යාව පාඨමාලාව/ඩිප්ලෝමාව	1	-	1
සූපවේදය/ බේකරි ආහාර	1	-	1
ප්‍රථමාධාර සහතික පත්‍ර/ ඩිප්ලෝමාව	1	-	1
සමාජ වැඩ	1	1	-
වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා නැති	108	42	66
මුළු එකතුව	**118**	**43**	**75**

සටහන: ඇතැම් පුද්ගලයන් එක් සුදුසුකමකට වඩා ලබා ඇති බැවින් එකතුව මුළු සේවක සංඛ්‍යාව ට සමාන නොවේ

මෙවැනි සංවේදී රැකියා ක්ෂේත්‍රයක් තුළ තම සේවාවන් සැපයීමේදී ඒ පිළිබඳ ව නිරන්තර පුහුණුව සහ වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් බව සඳහන්කළ යුතු වේ. කෙසේ නමුත් කාර්ය මණ්ඩලය අතරින් වර්තමාන රැකියාවට අදාළ වන වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා ඇති ප්‍රතිශතය 8%ක් පමණක් වන අතර එවැනි වෘත්තීය සුදුසුකම් ලබා නොමැති ප්‍රතිශතය 92% පමණ වේ. වෘත්තීය සුදුසුකම් සපුරා ඇති අය අතරින් 90% ක්ම කාන්තාවන් වේ. ඒ අනුව කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වෘත්තීය මගපෙන්වීම් ලබා දීම පිණිස ඔවුන් සුදුසු පාඨමාලා වෙත තවදුරටත් යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් බව පෙනී යයි.

6 වන පරිච්ඡේදය

ප්‍රතිපත්තිමය ඇගයීම

දෙමව්පියන්ගේ රැකවරණය අහිමි වූ ළමයෙකු ආයතනික රැකවරණයට යොමු කළ යුත්තේ වෙනත් කිසිඳු විකල්ප රැකවරණ ක්‍රමයක් නොමැති අවස්ථාවක අවසාන පියවර වශයෙන් පමණක් වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ පරිවාස යාන්ත්‍රණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී ළමුන් ආයතනගත කිරීම හෝ පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා ඇති වෙනත් විකල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීම අවම මට්ටමක පවතින බවත්, ළමුන් ආයතනික රැකවරණය කරා යොමු කිරීම පහසු ක්‍රමයක් ලෙස සළකා කටයුතු කරන බවත් නිරීක්ෂණය වේ. මෙවැනි වාතාවරණයක් හමුවේ පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ආයතනගත ළමුන් සඳහා සකස් කරන ලද විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීමට සැලසුම් කිරීම සාධනීය තත්ත්වයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. විකල්ප රැකවරණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේ අරමුණින් සිදු කරන ලද මෙම සංගණනය මගින් ආයතනගත ළමුන් පිළිබඳව මෙන්ම ආයතනය පිළිබඳවත්, ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳවත් විස්තරාත්මක තොරතුරු රැස් කරගන්නා ලදී. මෙහිදී ළමුන් ආයතනික රැකවරණය කරා යොමු කිරීමට බලපාන ලද හේතු පිළිබඳවත්, එම ළමුන්ගේ දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳවත්, එම පවුල්වල සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳවත් අවධානය යොමු කර මෙම ළමයින් ආයතනික පරිසරයෙන් මුදාහැර නැවත සමාජයට යොමු කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා උපකාරී විය හැකි දත්ත ද, ආයතනය සතු පහසුකම් හා ආයතනය මගින් ළමුන් සඳහා සපයනු ලබන සේවාවන් පිළිබඳව මෙන්ම ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රමාණවත්භාවය හා ප්‍රමිතිය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා උපකාරී වේ යයි අපේක්ෂිත දත්ත ද මෙම සංගණනය මගින් එක්රැස් කරගන්නා ලදී. මෙසේ එක්රැස් කරගන්නා ලද දත්ත මගින් ළමුන්ගේ සුභසාධනය ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා පළාතේ පරිවාස යාන්ත්‍රණය මගින් සිදුකළ හැකි ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීම් පිළිබඳවත්, ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන මගින් ඉටු කළ යුතු කාර්යභාරය පිළිබඳවත් වැදගත් තොරතුරු රැසක් අනාවරණය වේ.

නීතිමය ප්‍රතිපාදන යාවත්කාලීන කිරීම

මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන්ම ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම මධ්‍යම රජය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ යුතු අතර එම ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ පළාත තුළ ක්‍රියාවට නැංවීම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ යුතුව ඇත. විශේෂයෙන්ම පරිවාස විෂය සම්බන්ධයෙන් දැනට ක්‍රියාත්මක වන ඇතැම් අණ පනත් යල්පැන ගොස් ඇති බවත් එබැවින් එම අණ පනත් වර්තමානයට ගැලපෙන පරිදි සංශෝධනය කළ යුතු බවත් සඳහන් කළ යුතු ය. එසේ කිරීම තුළින් ළමුන් සම්බන්ධයෙන් කාලීනව පැන නගින ගැටළු පහසුවෙන් නිරාකරණය කරගැනීම සඳහා මංපෙත් විවර කරගත හැකි බව පෙනේ.

රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ අධීක්ෂණය හා නියාමනය නිසියාකාරව පවත්වාගෙන යාම

සෑම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක්ම ප්‍රශස්ත ආකාරයට පවත්වාගෙන යන්නේ ද යන්න නියාමනය හා අධීක්ෂණය කිරීම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරන රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ කාර්යභාරය වේ. ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරන ලද සම්මතයන් අනුව මෙම ආයතන ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද යන්න නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂා කර බැලිය යුතු ය. ඒ අනුව නිරන්තර අධීක්ෂණය තුළින් ආයතනික පරිපාලනයට තමා මෙම ආයතන සම්බන්ධයෙන් වගකීමට බැඳී සිටින බව ඒත්තු ගැන්වීම මගින් ආයතනගත ළමුන්ගේ උන්නතිය තහවුරු කළ හැකි වේ. ඒ අනුව 1998 අංක 50 දරණ පනත මගින් ළමා රැකවරණය අධීක්ෂණය කිරීමට අනිවාර්ය බලතල හිමිව ඇති ජාතික ළමාරක්ෂක අධිකාරිය මගින් සියලුම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන නිසි ලෙස අධීක්ෂණය කිරීමත්, ඒවායේ පහසුකම් හා සේවාවන් නියාමනය කිරීමත් සිදු කළ යුතුව ඇත. ආයතනගත ළමුන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී ඇතැම් ළමුන් දීර්ඝ කාලීනව ආයතනය තුළ රැඳී සිටින බවක් නිරීක්ෂණය වේ. සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගත ළමුන්ගෙන් 5% පමණ වසර 10ක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් ආයතනගතව සිටින බව වාර්තා වී ඇත. එසේ වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා පරිවාස නීතිය අනුව ළමයකු ආයතනගත කළ යුත්තේ උපරිම වසර 3ක කාල සීමාවක් සඳහා පමණක් වන අතර ආයතනගත කරන ලද දින සිට ළමයා සම්බන්ධයෙන් සමීප අධීක්ෂණයක් පවත්වාගෙන යමින් ළමයා සමාජගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම සකස් කළ යුතු වේ. එසේ වුව ද ළමුන් ආයතනගතව දීර්ඝ කාලයක් ගත කරනු ලැබීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ පවත්නා පරිවාස යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මකවීමේ ගැටලු හෝ එම යාන්ත්‍රණය මගින් විසඳාගත නොහැකි ආකාරයේ ගැටලු පැන නැගී ඇති බවයි. මේ සම්බන්ධයෙන් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

ළමයකු ආයතනගත කරන විට ආයතනික පරිසරය ළමයාට අතිශයින්ම හිතකර වන සේ සකස් කර තිබිය යුතු වේ. ළමයාගේ අධ්‍යාපනය, විනෝදාස්වාදය හා ක්‍රීඩා කටයුතු මෙන්ම කායික හා මානසික සෞඛ්‍ය යහපත්ව පවත්වාගෙන යාමට

අවශ්‍ය පහසුකම් හා සේවාවන් ආයතනය මගින් ප්‍රමාණවත්ව හා ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුතුව සම්පාදනය කළ යුතු වේ. සබරගමුව පළාත තුළ පිහිටා ඇති ආයතන පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී බොහෝ ආයතනවල මෙම පහසුකම් හා සේවාවන් ප්‍රශස්ත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන ගිය ද ඇතැම් ආයතන තුළ එවැනි තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය නොවීය. විශේෂයෙන්ම ළමයින් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන සේ ඇඳුන්, වැසිකිළි පහසුකම් යනාදිය සපයමින් ළමයින්ගේ සෞඛ්‍යය හා සනීපාරක්ෂාව තහවුරු කිරීමත්, ළමයින්ගේ වයසට අදාළව පෙර පාසල්/ පාසල්/ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සඳහා ළමුන් යොමු කරවමින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන අයිතිය සුරැකීමත් ආයතන විසින් නිසියාකාරව සිදු කරන්නේ ද යන්න පිළිබඳව නිරන්තර අවධානයෙන් පසුවෙමින් එසේ සිදු නොවන අවස්ථාවල අදාළ පියවර ගැනීම ආයතන භාර ජොෂ්ඨ පරිවාස නිලධාරීන්/ පරිවාස නිලධාරීන් විසින් අඛණ්ඩව හා සැලකිලිමත්ව සිදු කළ යුතු ය. තව ද ළමයින්ගේ ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යය නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා දීම හා උපදේශන සේවා සැපයීම පිළිබඳව නියමයන් හඳුන්වාදීම හෝ මේ වන විටත් හඳුන්වා දී ඇති නියමයන් නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය කරදීමත් පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකීමක් වේ.

තම පවුලෙන්/ සමාජයෙන් ලැබිය යුතු රැකවරණය අහිමිවීම හේතුවෙන් රැකවරණය ලබාදීම උදෙසා ආයතනගත කරන ලද ළමයෙකුට ආයතනය තුළදී ද අපේක්ෂිත රැකවරණය නොලැබෙන ඇතැම් අවස්ථා වර්තමාන ළමා රැකවරණ පද්ධතිය තුළින් වාර්තා වේ. එවැනි සිද්ධි ඇතිවීම වලක්වා ගනිමින් ආයතනගත ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව වගකීම දැරීම ආයතනික පරිපාලනය මෙන්ම පළාත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින්ද සිදු කළ යුත්තකි. ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ආයතන විසින් සම්පූර්ණ කර තිබිය යුතු අවශ්‍යතා විවිධ නීති රීති හා අණ පනත් මගින් හඳුන්වා දී තිබුණ ද එම අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන්නේද යන්න පිළිබඳව සමීපව අධීක්ෂණය කිරීම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිරන්තරයෙන් සිදු කරමින් ළමුන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කළ යුතු ය.
ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳව සැළකීමේදී ඔවුන්ගේ රාජකාරි ප්‍රශස්ථ මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඔවුන්ගේ තනතුරට හා කාර්ය භාරයට අදාළව වෘත්තිය පුහුණු අවස්ථා වැඩි වශයෙන් ලබා දිය යුතු ය. එ මගින් කාර්යක්ෂම හා ගුණාත්මක සේවාවක් එම කාර්ය මණ්ඩල තුළින් ලබා ගත හැකි වේ. එසේම ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීමේදී ඔවුන්ගේ වයස පිළිබඳව සැලකිලිමත් වීම ද වැදගත් වේ. විශේෂයෙන්ම ළමුන් පිළිබඳ වගකීම් දැරීමට අසීරු වයස්ගත පුද්ගලයන් මෙන්ම සමාජීය වගකීම පිළිබඳ අවබෝධය අඩු ලාබාල වයසේ පසුවන පුද්ගලයන් මෙම කාර්ය මණ්ඩල සඳහා ඇතුළත් නොවන සේ කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය නීති රීති සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම ද පළාත් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ වගකීමක් වේ.

ආයතනික රැකවරණ සැලසුම් සකස් කිරීම හා විකල්ප රැකවරණ ක්‍රම හඳුන්වාදීම කෙරෙහි නැඹුරුවීම

නීතිමය ගැටළු, පවුල විසින් ළමයා නැවත භාරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, ළමයා දරුකමට හදාවඩා ගැනීම සඳහා වෙනත් පාර්ශ්වයක් වෙත ලබා දීම සඳහා එකඟතාවය ප්‍රකාශ නොකිරීම වැනි හේතු නිසා ඇතැම් ළමයින්ට අවුරුදු 18 න් පසුව පවා ආයතනගතව සිටීමට සිදු වූ අවස්ථා දැකිය හැකිය. තව ද ඇතැම් විට ප්‍රයෝගික ගැටළු හා පරිපාලන දුර්වලතා නිසා ළමයින්ට විකල්ප පවුලක රැකවරණය ලැබීමට ඇති අවස්ථා ද අහිමි වී ඇත. ආයතනගතව සිටින අනාථ/ අත්හල ගණයේ ලා සැලකෙන ළමයකු මුල්ම අවධියේදී දරුකමට හදාවඩා ගැනීම සඳහා වෙනත් පාර්ශ්වයකට ලබා දීම සඳහා නීතිමය ප්‍රතිපාදන තිබුන ද, එය ද නිසියාකාරව ක්‍රියාත්මක නොවන බවක් පෙනී යයි. මේ සඳහා වන නීතිමය රාමුව තුළ පවත්නා සංකීර්ණභාවය කුලවැද්දීම සඳහා ළමුන් යොමු කිරීම ඉතාමත් මන්දගාමීව සිදුවීමට හේතු විය හැකිය. කෙසේ වුව ද පවත්නා යාන්ත්‍රණය තුළ ළමුන් කුලවැද්දීම කාර්යක්ෂමව සිදු කරමින් මෙම ළමුන් පවුල් පාදක රැකවරණයක් කරා යොමු කිරීමට අදාළ පාර්ශ්ව උපරිම වශයෙන් කටයුතු කළ යුතු වේ.
ඇතැම් අවස්ථාවල ආයතනික පරිපාලනය විසින් ළමයාට ජීවත්වීම සඳහා වඩාත් සුදුසු ආරක්ෂිත ස්ථානය ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව වාර්තා වී ඇති අතර මෙය ද ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා සෘණාත්මකව බලපා ඇති බව පෙනී යයි. මෙවැනි අවස්ථාවල පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ පූර්ණ මැදිහත්වීමෙන් ළමයින් සමාජගත කිරීම සඳහා සුදුසු පියවර ගත යුතු වේ.

එක් එක් ළමයාගේ පවුල් පරිසරය, දෙමව්පියන්/ භාරකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු මෙන්ම ළමයාගේ කායික මානසික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් ළමයාට පෞද්ගලික වන සේ රැකවරණ සැලසුම් සකස් කරමින් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ ළමයා නැවත සමාජයට යොමු කිරීම සඳහා වන වැඩපිළිවෙළ සකස් කිරීම පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන වගකීමක් වේ.

පවුල් ඒකක ශක්තිමත් කිරීම

ආයතනගත ළමුන්ගේ පවුල් පසුබිම පිළිබඳව විමසා බැලීමේදි සබරගමුව පළාත තුළ ආයතනගතව සිටින ළමුන් 414 දෙනා අතරින් 297 දෙනෙකුම ආයතනගත කරන අවස්ථාව වන විට තම මව/ පියා හෝ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම සමග ජීවත්ව සිට ඇති බවත්, ඒ වන විට ළමුන් 388 දෙනෙකුගේම මව/ පියා හෝ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම ජීවත්ව සිට ඇති බවත් වාර්තා වී ඇත. එසේම සංගණනය පවත්වන අවස්ථාව වන විට මව/ පියා හෝ දෙමව්පියන් දෙදෙනාම භාරකරුවන් ලෙස ඉදිරිපත් වී ඇති ළමුන් 264 දෙනෙක් වාර්තාවීමෙන් පෙනීයන්නේ මෙම ළමුන් නැවත තම පවුල වෙත යොමු කිරීම

සඳහා වැඩි සම්භාවිතාවයක් පවතින බව යි. එසේ වුව ද මෙම පවුල්වල ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී පෙනී යන්නේ මෙම දෙමව්පියන්ගෙන් බහුතරයක් ළමයින් නැවත පවුලට සම්බන්ධ කරගැනීමට තරම් ආර්ථික වශයෙන් ස්ථාවර තත්ත්වයක පසු නොවන බවයි. එසේම බොහෝ පවුල් පරිසරයන් තුළ සමාජයීය වශයෙන් ද ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් නිරීක්ෂණය වේ. එම නිසා මෙවැනි ළමුන් සිටින පවුල් හඳුනාගෙන එම පවුල් ඒකක ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආර්ථික හා මනෝ සමාජයීය සහයෝගය ලබාදීම සඳහා ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කළ යුතුව ඇත. මේ සඳහා ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පිහිටුවා ඇති රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ මැදිහත්වීම ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම ද වැදගත් වේ. මෙවැනි ක්‍රියාමාර්ග තුළින් අසරණ ළමයින් ලෙස සලකා ආයතනගත කර ඇති 68% ක් පමණ වන ළමුන් පහසුවෙන් සිය පවුල වෙත යොමු කිරීමට අවස්ථාව සලසා ගත හැකි වේ.

ප්‍රමාණවත් වන පරිදි ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම

එසේම ආයතනගත ළමුන්ගේ සුබසිද්ධිය තහවුරු කිරීමේ දී ඒ සඳහා පළාත් සභාව මගින් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා විෂය සඳහා වාර්ෂිකව වෙන් කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය ද වැදගත් වේ.

රාජ්‍ය අංශය මගින් පවත්වාගෙන යන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානවල පහසුකම් සම්පූර්ණ කිරීමත්, සේවා සම්පාදනය කිරීමත් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත්ව ලබා දීමත් රාජ්‍ය අංශයේ වගකීමක් වේ. එසේම ස්වේච්ඡා සංවිධාන මගින් පවත්වාගෙන යන ළමා රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා පහසුකම් හා සේවාවන් අවශ්‍ය වන අවස්ථාවලදී එම අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා අදාළ ස්වේච්ඡා සංවිධාන/ පෞද්ගලික අංශය අපොහොසත් වන්නේ නම් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ මැදිහත්වීමෙන් හෝ එම පහසුකම් සම්පූර්ණ කිරීම ළමුන් වෙනුවෙන් සිදුකළ යුතු සේවාවකි. මෙම සියලු අවශ්‍යතාවන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වන සේ පළාත් සභාව මගින් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා විෂය සඳහා වාර්ෂිකව වෙන් කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය ඉහළ නංවා ගැනීම ද අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදු කළ යුත්තකි. මෙම සංගණන තොරතුරු පාදක කර ගනිමින් මේ වන විට ආයතනගතව සිටින ළමුන් සමාජගත කිරීම සඳහාත්, ඉදිරියේදී ළමුන් ආයතනගත කිරීම අඩු වන ආකාරයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහාත් බලධාරීන් විසින් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුව ඇත.

2019 ළමා නිවාසගත ළමුන් පිළිබඳ සංගණනය

සබරගමුව පළාත

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය
www.statistics.gov.lk

දැක්ම

"දේශීය සංවර්ධන අභිමතාර්ථ සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා කාලීන තොරතුරු ලබා දීම තුළින් කලාපයේ පෙර ගමන්කරු බවට පත්වීම."

මෙහෙවර

"ගෝලීයකරණ පසුබිමක් තුළ සමෘද්ධිමත් ජාතියක් බවට පත්වීම සඳහා නව තාක්ෂණය, සේවක කැපවීම හා උපායශීලී නායකත්වය තුළින් කාලීන වූත් නිවැරදි වූත් දත්ත ලබාදීම මගින් වඩාත් ඵලදායී ලෙස දේශයේ සංවර්ධනයට දායක වීම."

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
සංඛ්‍යාන මන්දිරය,
අංක 306/71, පොල්දූව පාර
බත්තරමුල්ල

info@statistics.gov.lk
+94112147000
+94112147400
+94112147011
www.statistics.gov.lk

පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශය මගින් මෙම ප්‍රකාශනය සකස් කරන ලදී.
research@statistics.gov.lk
+94112147473
+94112147474

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණ අංශය විසින් මුද්‍රණය කරන ලදී.